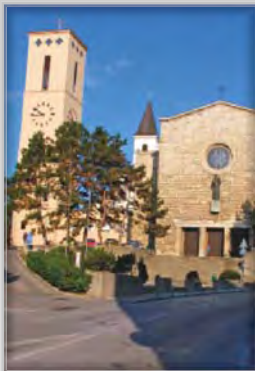

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Br. 3-4/2014

kazalo

Uvodna riječ Provincijala

RADI, RADI, RADI

ŠTO JE MANJE MOGUĆE...	3
ČESTITKA ZA BOŽIĆ I NOVU GODINU.	4

Godina posvećenog života

APOSTOLSKO PISMO SVETOG OCA

FRANJE SVIM POSVEĆENIM OSOBAMA U PRIGODI GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA . . .	5
LOGO GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA.	12
HIMNA »HVALA REDOVNIKA«.	12

Iz Generalne kurije

REVIZIJA USTANOVA REDA

FRANJEVACA KONVENTUALACA . . .	13
PISMO GENERALNOG MINISTRA U POVODU BEATIFIKACIJE FRA FRANJE ZIRANA, OFMCONV..	48

Iz Provincije

ŠESTA SJEDNICA DEFINITORIJA . . .	50
SEDMA SJEDNICA DEFINITORIJA . . .	51
OSMA SJEDNICA DEFINITORIJA . . .	52
DEVETA SJEDNICA DEFINITORIJA . . .	53
PROVINCIJSKI SUSRET PLANIRANJA I PROGRAMIRANJA.	54
ZAPISNIK SJEDNICE KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE . . .	58
IZVJEŠTAJ SA SASTANKA O »VOJSCI BEZGREŠNE«	59
»GDJE GOD SU POSVEĆENE OSOBE ONDJE JE RADOST«	60
VJEŽBANJE U RADOSTI	67
ZA RAZMIŠLJANJE	68

Iz odgojnih ustanova

FRA PETAR KRAŠEK ZAPOČEO GODINU NOVICIJATA U ASIZU. . .	70
PRVI ZAVJETI FRA VILČEKA NOVAČKOG I FRA ANTUNA RADOVANIĆA .	70
PRIPREME ZA SVEČANE ZAVJETE	

FRA MILANA GELE I

FRA JOSIPA IVANOVIĆA	71
ĐAKONSKO REĐENJE FRA SJEPANA BRČINE I FRA FILIPA PUŠIĆA . . .	73
SVEĆENIČKO REĐENJE I MLADA MISA FRA VLADIMIRA VIDOVIĆA .	73

Predavanja

ZNANSTVENO DJELOVANJE FRANJE-

VACA KONVENTUALACA U POSLJEDNJIH STOTINJAK GODINA .	75
INDIVIDUALIZAM U REDOVNIČKOM ŽIVOTU (U NAŠEM REDU).	77
REDOVNICI I NOVA EVANGELIZACIJA .	82

Događanja

IZABRANO NOVO VODSTVO HKVRPP .	90
PROSLAVA DANA PROVINCIJE	90
JESENSKI SUSRET PROVINCIJALA CEC-A U HRVATSKOJ	90
PROSLAVA 50. OBLJETNICE OTVORENJA »SERAPHICUMA« . . .	91
TRAJNA FORMACIJA U PIRANU	92
TEČAJ ZA GWARDIJANE	93

Naši pokojni

UMRO FRA ALFONS JANEŠ, OFMCONV.	94
ALFONS FRANJO JANEŠ (1933.-2014.).	96

Napisano - objavljeno	98
---------------------------------	----

Info

PODSJETNIK NA SKORA DOGAĐANJA .	99
DUHOVNE VJEŽBE U 2015.	99
FRA TOMISLAV MRKONJIĆ IMENOVAN KONZULTOROM . . .	99
DVA USPJELA ROCK MJUZIKLA . . .	99
FRA PAŠKO MANDURIĆ DELEGAT ZA NJEMAČKU.	99
»VOX MINORUM« – NOVI BROJ . . .	99
ODOBRENJE ZA FRA IVANA MIŠKIĆA .	99
FESTIVAL KRŠĆANSKOGA KAZALIŠTA .	100

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevac konventualaca

Br. 3-4/2014

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevac konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
Nikola Šantek

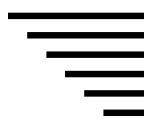
Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodna riječ provincijala

RADI, RADI, RADI ŠTO JE MANJE MOGUĆE...

Zvuči pomalo izazovno staviti ovakav naslov na početku *Godine posvećenog života* koja će, odlukom pape Franje, trajati od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2016. godine. Možda je još izazovnije ako ga razmatramo u kontekstu sadržaja ovog broja *Fraternitasa* koji donosi Planiranje i programiranje na provincijskoj razini što smo ga zajedno iznjedrili u utorak 26. kolovoza 2014. godine a koji podrazumijeva baš suprotno od sugestibilnog naslova. Naslov, međutim, dugujemo velikom radoholičaru, sv. Maksimilijanu Kolbeu. Njime naš svetac želi svratiti pozornost s nebitnog na bitno. Rad je potreban, dakako da je potreban, ali molitva je potrebija.

Velika opasnost koja vreba na naš redovnički poziv jest da zamijenimo *cilj* za *sredstvo*. Sav naš apostolat i rad, karitativni, znanstveni, pastoralni, i ini, samo je *sredstvo* u službi svetosti. Sveci su nam najbolja potvrda rečenoga. Molitva je prethodila svakom njihovom djelovanju i zato su napravili puno više od najvećih radoholičara. Piše sv. Maksimilijan Kolbe: »Koliko li samo u našem apostolskom životu ima ishitrenih i krivih izbora! Koliko li se puta nečega laćamo kako bismo udovoljili potrebama vlastitoga živog temperamenta mjesto da razabiremo istinske potrebe braće i ponudimo im odgovor! Sve je to zbog nedostatka sabranosti, osluškivanja Gospodina, riječju – u nedostatku molitve.« Za vrijeme jednih duhovnih vježbi sv. Maksimilijan, koji se u poslu nije štedio, izrekao je riječi koje stoje u našem naslovu: »Radi, radi, radi što je manje moguće« te dodao: »Pobožnost, molitva, najvažnija su zadaća«. Na drugom mjestu daje pojašnjenje spomenutih riječi: »Vanjska je djelatnost dobra, no – očito – od drugotne važnosti te još manje od toga, u odnosu na nutarnji život: život sabranosti, molitve; život naše osobne ljubavi spram Boga. Jedino je putem molitve moguće ostvariti ideal sv. Augustina: 'Ljubiti Boga sve do dokidanja sama sebe.'« To konkretno znači da sva

naša dijela treba podrediti molitvi: »Koljena su ta – a ne um niti pak olovka – koja donose učinkovitost djelovanju, propovijedanju, knjigama.« Osloboditi se treba tašte samodostatnosti pri (ne)uspjehu našeg apostolata ili pastorala. Nama je povjeren Božji posao. Potrebno je učiniti što je u našoj moći, i to je ono što nas posvećuje, a plodove prepustiti Gospodinu, bili mršavi da se ne obeshrabrimo, bili obilati da se ne uzoholimo. Mi smo samo sredstva u Božjim rukama. Molitva nam je važna kako ne bismo svojom voljom, nije li i Petrovo odvrćanje Isusa od smrti bila plemenita želja?, i nehotice naškodili Božjem djelu.

Kolbe je svojoj braći neumorno stavljao na srce, ispred svih poslova, ljubav prema Bezgrešnoj: »Znajte, draga djeco: Niepokalaow nisu barake već mi. O nama ovisi hoće li se razvijati ili propasti. Zato vam kažem: ne utapajte se u poslu, već tražite najprije ono što je najvažnije, mjera koja će vam biti nadodana... Ovo što vam govorim jako je važno. Ja sam stariji i otići ću... Nije cilj Niepokalanow ni izdavaštvo ni racionalizirati poduzeće. To su samo sredstva. Naš je cilj ljubav prema Bezgrešnoj. Tu ljubav stalno produbljivati i njome zapaliti cijeli svijet. Za taj cilj živimo, radimo, trpimo, radi toga cilja želimo živjeti i nakon smrti. Sve drugo bilo bi pogrešno... U Niepokalanowu imamo brojne poteškoće, ali najveće su one koje se tiču naše nutrine.« Generacije fratara zamjenjuju jedna drugu ali problemi su nam slični. Kako onda tako i danas. S uma smećemo ono na čemu je Kolbe toliko inzistirao: »Naš je zadatak posvećenje. Tražim od vas da budete sveci, i to ne bilo kakvi sveci, već veliki sveci!« Bezgrešna je privilegirani put do svetosti. Nikada se ne smijemo dopustiti toliko utopiti u poslu da bi trpjela naša molitva, jer je molitva hrana našoj duši. Apostolat ili pastoral bez poniznosti i žara za Boga, po Bezgrešnoj, prazan je hod i brkanje sredstva s ciljem, infantilno izvanjsko samodokazivanje: »Probuditi

ljubav prema Bezgrešnoj, dakle, zapalivši je u vlastitu srcu te prenijeti taj žar onima koji žive uz nas; zapaliti njime sve, i svaku pojedinu dušu koja živi sada i koja će živjeti u budućnosti te činiti da taj žar ljubavi sve snažnije i bez ograničenja plamti u nama samima i na čitavoj zemlji: eto našeg cilja. Sve je ostalo tek sredstvo.« Pomisao na vlastiti kraj, neizbježnu smrt, najbolje je svjetlo za razlučivanje bitnoga od nebitnoga. Ako je istinita ona narodna da život djelo krasi, onda je smrt njegova kruna. Neposredno pred stjecanje crvene krune piše sv. Maksimilijan Kolbe: »O, kada biste znali kako sam sretan. Moje je srce ispunjeno srećom i mirom. Radujem se onoliko koliko se čovjek na ovoj zemlji radovati može. Usprkos brigama i svakodnevnim poteškoćama negdje na dnu srca uvijek vladaju mir i radost koji se ne daju riječima prepričati. Draga djeco, ljubite Bezgrešnu. Ljubite Bezgrešnu i ona će vas usrećiti. Pouzdajte se u nju posve, predajte joj se bez ustručavanja. Tko je Bezgrešna, ne može razumjeti svatko, samo onaj tko tu milost isprosi na koljenima. (...). Rekao sam vam da sam veoma sretan i pun radosti. Meni je sa stopostotnom sigurnošću osigurano nebo. Draga djeco, ljubite Bezgrešnu, volite je koliko god možete i znate!«

Gornjim mislima, draga braćo, želim vas potaknuti da u Godini posvećenog života još više profitirate na putu vlastitog posvećenja ustrajući vršenju volje Božje kroz inicijative koje će Crkvu pokretati u navedenom razdoblju. Razmišljanje o vlastitoj prolaznosti uvijek djeluje poticajno. Bezgrešna neka nas na tom putu posvećenja prati i zagovara.

Želim vam radostan Božić i blagoslovljenu novu 2015. godinu da u njoj rezervirate više vremena za »biti s Gospodinom« jer je to, i prema riječima pape Franje, naš glavni posao: »Za učenika je u prvome mjestu biti s Učiteljem, slušati ga, učiti o njemu. I to vrijedi uvijek, u svakom trenutku našeg života. [...] Ako u našem srcu nema Božje topline, njegove ljubavi, njegove nježnosti, kako može moći mi, koji smo siromašni grešnici, zagrijati srca drugih?«¹

¹ FRANJO, *Poziv vjeroučitelja*, Papa potiče da se ne bojimo izaći iz samih sebe i da pođemo ususret drugima [Obraćanje sudionicima Međunarodnog kateškog kongresa, Rim, 27. rujna 2013.], u *L'Osservatore Romano*, nedjelje 29. rujna 2013., CLII (223), str. 7.

ČESTITKA ZA BOŽIĆ I NOVU GODINU

*Narod koji je u tmini hodio
svjetlost vidje veliku! (Iz 9, 1)*

U mraku beznađa u koji sve dublje tone naš narod, još više nam je potrebno veliko svjetlo što ga je zapalilo Isusovo rođenje. Neka u Godini posvećenog života Svijeta razveselitelj zapali srca svih koji traže vječno svjetlo i nadu koja neće iznevjeriti.

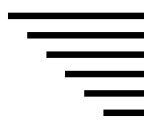
Čestit Božić i blagoslovljenu novu 2015. godinu od srca Vam želi

*fra JOSIP BLAŽEVIĆ,
provincijalni ministar*

godina posvećenog života

APOSTOLSKO PISMO SVETOG OCA FRANJE SVIM POSVEĆENIM OSOBAMA U PRIGODI GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA

Predrage posvećene žene i predragi posvećeni muškarci!

Pišem vam kao Petrov nasljednik, kojem je Gospodin povjerio zadaću učvrstiti vjeru u braći (usp. *Lk* 22, 32), i pišem vam kao vaš brat, posvećen Bogu jednako kao i vi.

Zahvaljujemo zajedno Ocu, koji nas je pozvao nasljedovati Isusa u punom prijanjanju uz njegovo evanđelje i u služenju Crkvi, i izlio u naša srca Duha Svetoga koji nam daje radost i daje nam svjedočiti čitavom svijetu njegovu ljubav i njegovo milosrđe.

Dijeleći mišljenje mnogih od vas i Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, u povodu 50. obljetnice dogmatske konstitucije *Lumen gentium* o Crkvi, u čijem se 6. poglavlju govori o redovnicima, te dekreta *Perfectae caritatis* o prilagođenoj obnovi redovničkoga života, odlučio sam proglasiti Godinu posvećenog života. Ona započinje 30. studenoga ove godine, na prvu nedjelju došašća, a završava blagdanom Isusova prikazanja u hramu 2. veljače 2016.

Posavjetovavši se s Kongregacijom za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, za ciljeve ove godine sam postavio iste one koje je Ivan Pavao II. predložio Crkvi na početku trećeg tisućljeća, ponavljajući, u stanovitom smislu, ono što je već rečeno u posinodskoj apostolskoj pobudnici *Vita consecrata*: »Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku povijest koju treba izgraditi! Gledajte u budućnost, u koju vas šalje Duh da s vama učini još velikih stvari« (br. 110).

I. – Ciljevi za Godinu posvećenog života

1. Prvi je cilj *gledati prošlost sa zahvalnošću*. Svaka naša ustanova ima iza sebe bogatu karizmatiku povijest. U njezinim je počecima prisutno djelovanje Boga koji, u svome Duhu, poziva neke osobe da bliže nasljeđuju Krista, da pretoče evanđelje u posebni oblik života, da čitaju očima vjere znakove vremena, da s kreativnošću odgovore na potrebe Crkve. To je iskustvo početaka kasnije raslo i razvijalo se, uključujući nove članove u novim zemljopisnim i kulturnim okruženjima, te su tako zaživjeli novi načini ostvarivanja karizme, nove inicijative i izrazi apostolske ljubavi. Baš poput sjemena koje postaje stablo šireći svoje grane.

U ovoj će Godini biti korisno da se svaka karizmatika obitelj sjeti svojih početaka i svoga povijesnog razvoja, da zahvali Bogu koji je dao Crkvi toliko mnogo darova koji je čine lijepom i opremljenom za svako dobro djelo (usp. *Lumen gentium*, 12).

Nužno je govoriti o vlastitoj povijesti radi očuvanja identiteta živim, kao i radi jačanja jedinstva obitelji i osjećaja pripadnosti njezinih članova. Nije riječ o prekapanju po prošlosti ili njegovanju beskorisnih nostalgija, već o tome da se ponovno prisjetimo puta što su ga prošli prethodni naraštaji kako bismo u njima otkrili iskru nadahnuća, ideale, projekte, nosive vrijednosti i to u prvom redu utemeljiteljâ, utemeljiteljica i prvih zajednica. Na taj će se način ujedno posvijestiti i doznati kako se karizmu živjelo tijekom duge povijesti, koju je kreativnost ona oslobađala, s kojim se teškoćama morala nositi i kako se te teškoće prebrodilo. Moći će se otkriti nedosljednosti, koje su plod ljudske

slabosti, a katkad također zaborava nekih bitnih aspekata karizme. Sve je to poučno i ujedno poziva na obraćenje. Kazivati vlastitu povijest znači uzdizati hvalu Bogu i zahvaljivati mu za sve njegove darove.

Zahvalni smo mu na poseban način za ovih posljednjih pedeset godina nakon Drugog vatikanskog koncila, koji je predstavljao »nalet vjetra« Duha Svetoga za čitavu Crkvu. Zahvaljujući Koncilu posvećeni je život ostvario plodni hod obnove koji je, sa svojim svjetlima i svojim sjenama, bio vrijeme milosti, označeno prisutnošću Duha Svetoga.

Neka ova Godina bude prigoda i da se ponizno, i ujedno s velikim pouzdanjem u Božju ljubav (usp. 1 Iv 4, 8), prizna vlastitu krhkost i da je se živi kao iskustvo Gospodinove milosrdne ljubavi; neka to bude prigoda da se snažno dovikne svijetu i radosno svjedoči svetost i vitalnost koji su prisutni kod velikog broja onih koji su pozvani nasljedovati Krista u posvećenom životu.

2. Ova nas Godina nadalje poziva da *živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju*. Zahvalno sjećanje na prošlost potiče nas, u pomnom osluškivanju onoga što Duh Sveti danas govori Crkvi, na sve savršeniji način ostvarivati konstitutivne aspekte našeg posvećenog života.

Od početaka prvog monaštva, pa sve do današnjih »novih zajednica«, svaki je oblik posvećenog života plod poziva Duha na nasljedovanje Krista kako je predloženo u evanđelju (usp. *Perfectae caritatis*, 2). Za utemeljitelje i utemeljiteljice apsolutno pravilo je bilo evanđelje, sva ostala pravila bit će tek izraz evanđelja i sredstvo koje pomaže živjeti ga u punini. Njihov je ideal bio Krist, prionuti uza nj čitavim bićem, sve dotle da se može s Pavlom reći: »Ta meni je živjeti Krist« (*Fil* 1, 21); jedini je smisao zavjeta bio odjelotvoriti tu ljubav ispunjenju zanosom.

Pitanje koje smo si pozvani postaviti u ovoj Godini glasi: dopuštamo li se i na koji način i mi interpelirati evanđeljem; je li ono doista »uputa« za svakodnevni život i za izbore koje smo pozvani učiniti? Ono je zahtjevno i traži da se živi s radikalnošću i iskrenošću. Nije dovoljno samo čitati evanđelje (ipak, čitanje i proučavanje su iznimno važni), nije dovoljno samo nad njim razmatrati (i

mi to činimo s radošću svakoga dana). Isus od nas traži da ga provodimo u djelo, da živimo te njegove riječi.

Je li Isus – moramo se nadalje zapitati – doista prva i jedina ljubav, kao što smo to čvrsto naumili prilikom polaganja naših zavjeta? Jedino ako je tome tako, možemo i moramo ljubiti u istini i milosrđu svaku osobu koju susrećemo na svom putu, jer smo od Njega naučili što je ljubav i kako ljubiti: znat ćemo ljubiti jer ćemo imati srce jednako njegovom.

Naši su utemeljitelji i utemeljiteljice osjećali u sebi suosjećanje koje je obuzelo Isusa kada je vidio mnoštvo koje je bilo kao raspršene ovce bez pastira. Kao što je Isus, nošen tim suosjećanjem, darivao svoju riječ, ozdravljao bolesne, davao jesti kruh, prinio sam svoj život, tako su se utemeljitelji stavljali u službu ljudskog roda kojem ih je Duh poslao, na najrazličitije načine: molitvom, propovijedanjem evanđelja, katehezom, poučavanjem, služenjem siromašnima, bolesnima... Maštovitost ljubavi nije poznavala granica i znala je otvarati bezbrojne putove za nošenje daha evanđelja u kulturu i najrazličitije društvene sredine.

Godina posvećenog života nam postavlja pitanje o vjernosti misiji koja nam je povjerena. Odgovaraju li naše službe, naša djela, naše prisutnosti onome što je Duh Sveti tražio od naših utemeljitelja, jesu li prikladne za postizanje njihovih ciljeva u današnjem društvu i Crkvi? Postoji li nešto što moramo mijenjati? Imamo li istu veliku ljubav prema našem narodu, jesmo li mu blizu do te mjere da dijelimo njegove radosti i boli, tako da uistinu možemo shvatiti potrebe i pružiti svoj doprinos da na njih odgovorimo? »Ista velikodušnost i samoodricanje koji su potaknuli utemeljitelje – tražio je već sveti Ivan Pavao II. – moraju pokretati vas, njihove duhovne sinove, da održavate živima karizme da se one, istom onom snagom Duha Svetoga koji ih je pobudio, nastave obogaćivati i prilagođavati, ne gubeći svoj istinski značaj, kako biste se stavili u službu Crkve i priveli punini uspostavu njegova Kraljevstva«.¹

U sjećanju na početke izlazi na vidjelo još jedan sastavni dio projekta posvećenog života. Utemeljitelji i utemeljiteljice su bili očarani jedinstvom Dvanaestorice s Isusom kao i zajedništvom kojim se odlikovala prva jeruzalemska zajednica. Osni-

vanjem vlastite zajednice svi su oni kanili ponovno stvoriti te evanđeoske modele, gdje će svi biti jedno srce i jedna duša, uživati Gospodinovu prisutnost (usp. *Perfectae caritatis*, 15).

Živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju znači postati »prekaljeni u zajedništvu«, »svjedoci i tvorci onog 'plana zajedništva' koje je na vrhuncu čovjekove povijesti po Božjem naumu«. ² U društvu sukoba, teškog suživota među različitim kulturama, tlačenja slabih, nejednakosti, pozvani smo pružiti konkretni model zajedništva koji, kroz priznavanje dostojanstva svake osobe i dijeljenje dara kojeg svaki može biti nositelj, omogućuje živjeti bratske odnose.

Budite dakle muškarci i žene zajedništva, odvažite se da budete prisutni ondje gdje postoje razlike i napetosti, i budite vidljivi znak prisutnosti Duha Svetoga koji ulijeva u srca veliku ljubav da svi budemo jedno (usp. *Iv* 17, 21). Živite *mistiku susreta*: »sposobnost čuti, slušati druge osobe. Sposobnost zajedničkog traženja puta, metode«, ³ puštajući da vas u tome prosvjetljuje odnos ljubavi među Božanskim osobama (usp. *I Iv* 4,8) kao model svakog interpersonalnog odnosa.

3. *Prigriliti budućnost s nadom* želi biti treći cilj ove Godine. Poznate su nam teškoće s kojima suočava posvećeni život u svojim različitim oblicima: opadanje zvanja i starenje, napose u zapadnom svijetu, ekonomski problemi kao posljedica teške ekonomske krize, izazovi internacionalizacije i globalizacije, zamke relativizma, marginalizacija i društvena beznačajnost... Upravo u tim nesigurnostima, koje dijelimo s mnogim našim suvremenicima, ostvaruje se naša nada, plod vjere u Gospodina povijesti koji nam nastavlja ponavljati: »Ne boj... se: jer ja sam s tobom« (*Jr* 1, 8).

Nada o kojoj govorimo ne temelji se na brojevima ili djelima, nego na Onome u kojeg smo stavili svoje pouzdanje (usp. *2 Tim* 1, 12) i kojem »ništa nije nemoguće« (*Lk* 1, 37). To je nada koja ne razočarava i koja će omogućiti posvećenom životu da nastavi ispisivati veliku povijest u budućnosti, koju moramo uvijek imati pred očima, svjesni da nas prema njoj odlučno vodi Duh Sveti kako bi nastavio s nama činiti velike stvari.

Ne podlegnite napasti brojeva i djelotvornosti, a još manje napasti da se uzdate u vlastite snage.

Istražujte obzore svoga života i sadašnjeg trenutka »u budnom bdjenju«. S Benediktom XVI. vam ponavljam: »Ne pridružujte se zlogukim prorocima koji naviještaju svršetak ili besmisao posvećenog života u današnjoj Crkvi; radije se zaodjenite Isusom Kristom i zaogrните oružjima svjetlosti – kao što poziva sveti Pavao (usp. *Rim* 13, 11-14) – te ostanite budni i bdijte«. ⁴ Nastavimo i uvijek se iznova vraćajmo na svoj put s povjerenjem u Gospodina.

Obraćam se poglavito vama, mladi. Vi ste sadašnjost zato što već aktivno živite u krilu svojih ustanova, pružajući presudan doprinos svježinom i velikodušnošću svog opredjeljenja. Vi ste istodobno i njihova budućnost jer ćete ubrzo biti pozvani preuzeti vodeću ulogu u animaciji, izgradnji (formaciji), služenju, misiji. U ovoj ćete Godini vi voditi glavnu riječ u dijalogu sa starijim naraštajem. U bratskom zajedništvu moći ćete se obogatiti njegovim iskustvom i mudrošću i, istodobno, moći ćete mu dozvati u svijest ideale koje je upoznao na početku svog redovničkog života, pružiti polet i svježinu svog zanosa, te ćete tako zajedničkim snagama iznjedriti nove načine življenja evanđelja i sve prikladnije odgovore na potrebe za svjedočenjem i naviještanjem.

Raduje me saznanje da ćete vi mladi iz različitih ustanova imati prigode za svoje susrete. Neka susret postane uobičajeni put zajedništva, uzajamne potpore i jedinstva.

II. – Očekivanja za Godinu posvećenog života

Što napose očekujem od ove Godine milosti posvećenog života?

1. Prije svega da bude uvijek istina ono što sam jednom rekao: »Gdje god su redovnici ondje je radost«. Pozvani smo iskusiti i pokazati da je Bog sposoban ispuniti naše srce i učiniti nas sretnima, te nema potrebe tražiti drugdje našu sreću; da istinsko bratstvo življeno u našim zajednicama jača našu radost; da nas naš potpuni dar u služenju Crkvi, obiteljima, mladima, starijima, siromašnima ostvaruje kao osobe i daje puninu našem životu.

Da među nama ne bude tužnih lica, nesretnih i nezadovoljnih osoba, jer »nasljedovanje s tugom

na licu je žalosno nasljedovanje«. I mi, kao i svi drugi muškarci i žene, doživljavamo teškoće, noći duha, razočaranja, bolesti, opadanje snaga zbog starenja. Upravo u ovome morali bismo pronaći »savršenu radost«: naučiti prepoznati Kristovo lice koji je bio u svemu sličan način te dakle iskusiti radost znajući da smo slični njemu koji, iz ljubavi prema nama, nije se sustezao podnijeti križ.

U društvu koje se razmeće kultom efikasnosti, salutizma, uspjeha i koje marginalizira siromašne i isključuje »gubitnike«, možemo, svojim životom, svjedočiti istinu svetopisamskih riječi: »kad sam slab, onda sam jak« (2 Kor 12, 10).

Na posvećeni život možemo primijeniti ono što sam napisao u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium*, navodeći jednu homiliju Benedikta XVI.: »Crkva ne raste kroz prozelitizam već 'privlačnošću'« (br. 14). Da, posvećeni život ne raste ako organiziramo lijepe kampanje za promicanje zvanja, već ako djevojke i mladići koji nas susretu osjete privlačnost prema duhovnom zvanju, ako vide da smo sretni muškarci i žene! Isto tako apostolska djelotvornost posvećenog života ne ovisi o djelotvornosti i snazi sredstava koja se koriste. Vaš je život taj koji mora govoriti, život koji zrači radošću i ljepotom življenja evanđelja i nasljedovanja Krista.

Ponavljam i vama ono što sam rekao crkvenim pokretima na proteklom duhovskom bdjenju: »Vrijednost Crkve, u osnovi, je živjeti evanđelje i davati svjedočanstvo naše vjere. Crkva je sol zemlje, ona je svjetlo svijeta, pozvana je uprisutniti u društvu kvasac Božjeg kraljevstva i ona to čini prije svega svojim svjedočanstvom, svjedočenjem bratske ljubavi, solidarnosti i dijeljenja« (18. svibnja 2013.).

2. Očekujem da »probudite svijet«, jer je proštvo karakteristično obilježje posvećenog života. Kao što sam poručio generalnim poglavarima: »evanđeoska radikalnost nije svojstvena samo redovnicima: ona se traži od svih. Ali redovnici slijede Gospodina na poseban način, na proročki način«. Ovo je prioritet koji se danas traži: »biti proroci koji svjedoče kako je Isus živio na ovoj zemlji... Nikada se redovnik ne smije odreći proroštva« (29. studenog 2013.).

Prorok prima od Boga sposobnost proniknuti povijest u kojoj živi i tumačiti događaje: on je nalik

straži koja bdije noću i zna kada će svanuti (usp. Iz 21, 11-12). Pozna je Boga i poznaje muškarce i žene svoju braću i sestre. Sposoban je razlučivati kao i prokazivati zlo grijeha i nepravde, jer je slobodan, ne smije odgovarati drugim gospodarima osim Bogu, nema drugih interesa osim Božjih. Prorok je redovito na strani siromaha i nezaštićenih, jer zna da je sâm Bog na njihovoj strani. Očekujem dakle da ne održavate živim »utopije«, već da znate stvarati »druga mjesta«, gdje se živi evanđeoska logika dara, bratstva, prihvaćanja različitosti, uzajamne ljubavi. Samostani, zajednice, duhovni centri, citadele, škole, bolnice, obiteljski domovi i sva ona mjesta koja su nastala kao plod karizmatičke ljubavi i kreativnosti i koja će i dalje nastajati s daljnjom kreativnošću moraju sve više postajati kvasac za društvo nadahnuto na evanđelju, »grad na gori« koji govori o istini i snazi Isusovi riječi.

Ponekad, kao što se dogodilo Iliji i Joni, može doći napast da pobjegnemo, da izbjegnemo zadaću proroka, jer je previše zahtjevnost, jer smo umorni, razočarani rezultatima. Ali prorok zna da nije nikada sam. I nama, kao i Jeremiji, Bog jamči: »Ne boj... se: jer ja sam s tobom da te izbavim« (Jr 1, 8).

3. Redovnici i redovnice, kao i sve druge posvećene osobe, naziva se, kao što sam maloprije podsjetio, »prekaljenima u zajedništvu«. Očekujem zato da »duhovnost zajedništva«, na koju je pokazao Ivan Pavao II., postane stvarnost te da vi budete prvi koji će postati svjesni »velikog izazova koji je pred nama« u ovom novom tisućljeću: »učiniti Crkvu domom i školom zajedništva«.⁵ Uvjeren sam da ćete u ovoj Godini ozbiljno raditi na tome da ideal bratstva kojeg su težili postići utemeljitelji i utemeljiteljice raste na raznim razinama, kao u koncentričnim krugovima.

Zajedništvo se ostvaruje prije svega u pojedinim zajednicama svake ustanove. U vezi s tim vas pozivam da ponovno pročitate moje česte istupe u kojima se ne umaram ponoviti da su kritike, odgovaranja, zavisti, ljubomore, antagonizmi stavovi kojima nema mjesta u našim kućama. Kada su te pretpostavke ispunjene hod ljubavi koji se otvara pred nama je malne beskonačan, jer se tada teži uzajamnom prihvaćanju i pažnji, provodi se u djelo zajedništvo materijalnih i duhovnih dobara, bratsko ispravljanje, poštivanje prema slabijima... To je »mistika' zajedničkog života«, koja naš život

čini »svetim putovanjem«.⁶ Moramo također preispitati odnos među osobama koje pripadaju različitim kulturama, s obzirom na to da naše zajednice postaju sve više internacionalne. Kako dopustiti svakome da se izražava, da bude prihvaćen sa svojim specifičnim darovima, da postane u punini suodgovoran?

Očekujem nadalje da se poveća zajedništvo među članovima različitih ustanova. Ne bi li ova Godina trebala biti prilika da se s većom hrabrošću izađe iz granica vlastite ustanove kako bi se zajednički stvaralo, na lokalnoj i općoj razini, zajedničke projekte formacije, evangelizacije, socijalnih djelovanja? Na taj će se način moći djelotvornije pružiti stvarno proročko svjedočenje. Zajedništvo i susret među različitim karizmama i zvanjima je hod nade. Nitko ne gradi budućnost tako da se izolira, niti isključivo vlastitim snagama, već tako da se prepozna u istini zajedništva koje se uvijek otvara susretu, dijalogu, slušanju, uzajamnom pomaganju i štiti nas od bolesti autoreferencijalnosti.

Istodobno, posvećeni je život pozvan težiti iskrenoj sinergiji među svim pozivima u Crkvi, počevši od prezbiterâ i laikâ, odnosno »da omogućiti rast duhovnosti zajedništva prije svega u vlastitoj sredini, a zatim u samoj crkvenoj zajednici i preko njezinih granica«.⁷

4. Očekujem, nadalje, od vas ono što tražim od svih članova Crkve: izaći iz samih sebe i poći na egzistencijalne periferije. »Pođite po svem svijetu« bile su posljednje riječi koje je Isus uputio svojim i koje nastavlja upućivati danas svima nama (usp. Mk 16, 15). Postoji čitav jedan svijet koji čeka: osobe koje su izgubile nadu, obitelji u teškoćama, napuštena djeca, mladi kojima je oduzeta budućnost, bolesnici i starije napuštene osobe, bogati siti dobrima i s prazninom u srcu, muškarci i žene u traženju smisla života, oni koji žedaju za Bogom...

Ne budite prignuti nad samima sobom, ne dopustite da vas uguše male zadjevice u kući, ne ostavite zatvorenicima svojih problema. Ovi će se riješiti ako budete išli van pomagati drugima da riješe svoje probleme i naviještaju radosnu vijest. Naći ćete život darivajući život, naći ćete nadu dajući nadu, ljubav ljubeći.

Očekujem od vas konkretne geste prihvaćanja izbjeglica, blizine siromašnima, kreativnosti u ka-

tehezi, u naviještanju evanđelja, u uvođenju u molitveni život. Samim tim nadam se da će doći do racionalizacije struktura, ponovnog korištenja velikih kuća za djela koja više odgovaraju sadašnjim potrebama evangelizacije i karitasa, te prilagodbe djela novim potrebama.

5. Očekujem da se svi oblici posvećenog života propitkuju o onome što Bog i današnji svijet traže.

Samostani i grupe kontemplativnog usmjerenja mogli bi dogovarati međusobne susrete, odnosno povezivati se na najrazličitije načine sa ciljem uzajamne razmjene iskustava o molitvenom životu, o tome kako rasti u zajedništvu sa čitavom Crkvom, kako podupirati progonjene kršćane, kako prihvaćati i pratiti oni koji teže intenzivnijem duhovnom životu ili trebaju duhovnu ili materijalnu potporu.

Isto će moći činiti karitativne ustanove, posvećene poučavanju, promicanju kulture, zatim one koje su prionule naviještanju evanđelja ili vrše pojedine pastoralne službe, te svjetovne ustanove u njihovoj kapilarnoj prisutnosti u društvenim strukturama. Maštovitost Duha Svetoga je iznjedrila tako različite načine života i djela koje nije moguće lako nabrojiti ili uklopiti u unaprijed sastavljene obrasce. Nije mi stoga moguće referirati se na svaki pojedini karizmatički oblik. Ipak, nitko ne bi smio u ovoj Godini izmaknuti ozbiljnom preispitivanju o svojoj prisutnosti u životu Crkve i o načinu na koji odgovara na stalna i nova pitanja koja se uzdižu oko nas, na vapaj siromašnih.

Jedino u toj pozornosti na potrebe svijeta i u poučljivosti poticajima Duha, ova će se Godina posvećenog života pretvoriti u istinski *kairòs*, Božje vrijeme bogato milošću i preobrazbom.

III. – Obzorja Godine posvećenog života

1. Ovim svojim pismom, osim posvećenim osobama, obraćam se i *vjernicima laicima koji, s njima dijele ideale, duh, poslanje*. Neke redovničke ustanove imaju u vezi s tim drevnu tradiciju, drugi pak tek nedavna iskustva. Doista, oko svake redovničke obitelji, kao i oko družbi apostolskog života i samih svjetovnih ustanova, postoji veća obitelj, »karizmatička obitelj«, koja obuhvaća više ustanova koje se prepoznaju u istoj karizmi, i poglavito Kristove vjernike laike koji se osjećaju pozvanima,

upravo u svojem laičkom staležu, pripadati istoj karizmatičkoj stvarnosti.

Potičem i vas, laici, da živite ovu Godinu posvećenog života kao milost koja vas može učiniti svjesnijima primljenog dara. Slavite je sa čitavom »obitelji«, da biste zajedno rasli i odgovorili na pozive Duha Svetoga u današnjem društvu. U nekim prigodama, kada se u ovoj godini budu organizirali zajednički susreti posvećenih osoba različitih ustanova, pobrinite se da i vi budete ondje prisutni kao izraz jednog Božjeg dara, tako da upoznate iskustva drugih karizmatičkih obitelji, drugih skupina laika te se tako uzajamno obogaćujete i podupirete.

2. Godina posvećenog života ne tiče se samo posvećenih osoba, već čitave Crkve. Obraćam se tako *čitavom kršćanskom narodu* da postane sve više svjestan dara kojeg predstavlja prisutnost tolikih posvećenih muškaraca i žena, tih baštinka velikih svetaca koji su istkali povijest kršćanstva. Što bi bila Crkva bez svetog Benedikta i svetog Bazilija, bez svetog Augustina i svetog Bernarda, bez svetoga Franje i svetog Dominika, bez Ignacija Loyolskog i svete Terezije Avilske, bez svete Anđele Merici i svetog Vinka Paulskog? Taj je popis gotovo beskonačan, seže sve do svetog Ivana Bosca i blažene Terezije iz Kolkate. Blaženi Pavao VI. je rekao: »Bez toga konkretnog znaka, ljubav koja pokreće čitavu Crkvu našla bi se u opasnosti da ohladi, spasenijski paradoks evanđelja da otupi, 'sol' vjere da se razvodni u svijetu koji prolazi kroz razdoblje sekularizacije« (*Evangelica testificatio*, 3).

Pozivam dakle sve kršćanske zajednice da u ovoj Godini prije svega zahvaljuju Gospodinu i sa zahvalnošću se spominju primljenih dobara i koja i dalje primamo po svetosti utemeljitelja i utemeljiteljica i vjernosti vlastitoj karizmi tolikih posvećenih osoba. Pozivam vas da se svi okupite oko posvećenih osoba, da se radujete zajedno s njima, da dijelite s njima teškoće, da s njima surađujete, koliko je to moguće, u ostvarivanju njihove službe i njihova djela, koji su u konačnici služba i djelo čitavo Crkve. Dajte da osjete ljubav i toplinu čitavog kršćanskog naroda.

Blagoslivljam Gospodina zbog sretne podudarnosti Godine posvećenog života sa Sinodom o obitelji. Obitelj i posvećeni život su pozivi koji nose

bogatstva i milost za sve, prostori humanizacije u izgrađivanju vitalnih odnosa, mjesta evangelizacije. Oni se mogu uzajamno pomagati.

3. Ovim svojim pismom usudujem se obratiti također *posvećenim osobama i članovima bratstava i zajednica koji pripadaju Crkvama čija se tradicija razlikuje od katoličke*. Monaštvo je baština nepodijeljene Crkve i još je uvijek veoma živo kako u pravoslavnim Crkvama tako i u Katoličkoj crkvi. Na njemu se, kao i na drugim kasnijim iskustvima iz razdoblja u kojem je zapadna Crkva bila još uvijek ujedinjena, nadahnjuju slične inicijative ponikle na tlu crkvenih zajednica reformacije, koje su zatim nastavile radati u svome krilu daljnje izraze bratskog zajedništva i služenja.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života isplanirala je inicijative kojima je cilj omogućiti susrete pripadnika iskustava posvećenog i bratskog života različitih Crkava. Toplo preporučujem te susrete kako bi poraslo međusobno poznavanje, poštivanje, uzajamna suradnja, tako da ekumenizam posvećenog života bude na pomoć sveobuhvatnom hodu prema jedinstvu među svim Crkvama.

4. Ne smijemo zatim zaboraviti da je fenomen monaštva i ostalih izraza redovničkog bratstva prisutan u svim velikim religijama. Ne nedostaje, čak i ustaljenih, iskustava dijaloga među monaškim zajednicama Katoličke crkve i nekih velikih religijskih tradicija. Nadam se da će Godina posvećenog života biti prigoda za ocjenjivanje prijednog puta, za senzibiliziranje posvećenih osoba na tome polju, kako bi se preispitali koje daljnje korake treba poduzeti prema sve dubljem uzajamnom poznavanju i oko suradnje na svim zajedničkim područjima služenja ljudskom životu.

Zajednički hod je uvijek jedno obogaćenje i može utrti nove putove odnosima između narodâ i kultura koji su u ovom razdoblju obilježeni silnim teškoćama.

5. Obraćam se na kraju na poseban način mojoj braći u biskupstvu. Neka ova Godina bude prigoda da se od srca i s radošću prihvati posvećeni život kao duhovno bogatstvo koje pridonosi dobru čitava Kristova tijela (usp. *Lumen gentium*, 43) a ne

samo redovničkih obitelji. »Posvećeni život je dar Crkvi, rađa se u Crkvi, raste u Crkvi, sav je usmjeren na Crkvu«. ⁸ Zbog toga, kao dar Crkvi, to nije izdvojena ili marginalna stvarnost, već joj intimno pripada, u samom je srcu Crkve kao odlučujući čimbenik njezina poslanja, budući da izražava duboku narav kršćanskog poziva i težnju čitave Crkve Zaručnice prema jedinstvu s njezinim Zaručnikom; dakle »nepobitno pripada njezinu životu i svetosti« (isto, 44).

U tome kontekstu pozivam vas, pastire parti-kularnih Crkava, na posebnu brižnu skrb u promicanju u vašim zajednicama različitih karizmi, bilo onih čiji korijeni sežu u prošlost bilo novih, podupirući, animirajući, pomažući u razlučivanju; s nježnošću i ljubavlju budite bliski onim posvećenim osobama koje se nalaze u situacijama patnji

i slabosti, i, prije svega, prosvjetljuje svojim učenjem Božji narod o vrijednosti posvećenog života tako da u Crkvi zablista njegova ljepota i svetost.

Povjeravam Mariji, Djevici slušanja i kontemplacije, prvoj učenici svoga ljubljenog Sina, ovu Godinu posvećenog života. U nju, ljubljenu Očevu kćer urešenu svim darovima milosti, gledamo kao u nenadmašni uzor onog nasljedovanja u ljubavi prema Bogu i u služenju bližnjemu.

Zahvalan već sada zajedno s vama za darove milosti i svjetla kojima će nas Gospodin obogatiti, sve vas pratim apostolskim blagoslovom.

Iz Vatikana, 21. studenog 2014., spomendan Prikazanja Blažene Djevice Marije.

FRANJO

¹ Apost. pismo *Los caminos del Evangelio*, redovnicima i redovnicama Latinske Amerike u prigodi 500. obljetnice evangelizacije novoga svijeta, 29. lipnja 1990., 26.

² Sveta kongregacija za redovnice i svjetovne ustanove, *Redovnici i promicanje čovjeka*, 12. kolovoza 1980., 24.

³ Govor rektorima i učenicima papinskih zavoda i konvikata, 12. svibnja 2014.

⁴ Homilija na blagdan Isusova prikazanja u hramu, 2. veljače 2013.

⁵ Apost. pismo *Nadolaskom novog tisućljeća (Novo millennio ineunte)*, 6. siječnja 2001., 43.

⁶ Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 24. studenog 2013., 87.

⁷ Ivan Pavao II., Posinod. apost. pob. *Vita consecrata*, 25. ožujka 1996., 51.

⁸ Nj. P. mons. J. M. Bergoglio, Intervent na Sinodi o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu, XVI. opća kongregacija, 13. listopada 1994.

LOGO GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA

Prikaz loga

Golubica u letu jednim krilom pridržava stilizirani poliedarski globus, a drugim zaklanja tri zvijezde koje izranjanju iz vode.

Tekst loga

Origilani tekst, na latinskom jeziku, glasi:

Vita consecrata in Ecclesia hodie

Evangelium, Prophetia, Spes

Logo za Godinu posvećenog života, na simboličan način izražava temeljne vrijednosti posvećenog života. U njemu se prepoznaje »neprekidno djelo Duha Svetoga, koje tijekom stoljećâ tumači bogatstva prakse evanđeoskih savjeta kroz mnogovrsne karizme, te i na taj način Kristovu tajnu čini trajno prisutnom u Crkvi i svijetu, u vremenu i prostoru« (VC 5).

HIMNA »HVALA REDOVNIKA«

Gospodar si svijeta
Vidljivog, nevidljivog
Svi radosno slave
Tebe Boga živog.

Gospodar si žetve
Izađi na polja
Radnike pozovi
Nek je Tvoja volja.

Gospodar si mora
Na pučinu izađi
Kad stišaš oluju
Svoje vjerne nađi.

Ref.

Gospodaru svega k sebi nas pozovi
Lice zemlje s nama u ljubavi obnovi.
Naša su Ti srca poput žrtvenika
Dajemo Ti s njega hvalu redovnika.

Malo je u polju vrijednih poslenika
Ti plodove primi svojih redovnika.
Tvoja riječ je sjeme u nama je nikla
U toj mekoj duši Tvojih redovnika.

Gospodar si mora
Na pučinu izađi
Kad stišaš oluju
Svoje vjerne nađi.

Gospodar si svijeta
Početak si i kraj
Posrnule dižeš
I vraćaš ih u raj.

Ref.

Gospodaru svega...
Malo je u polju...

Autor teksta: Tomislav Baran; glazba i aranžman: Toni Eterović; Redatelj video spota: Matko Petrić.

Redovničku himnu »Hvala redovnika« pjeva 16 solista i zbor sastavljen od 102 redovnice i redovnika iz različitih redovničkih zajednica iz cijele Hrvatske te BiH. (U izvedbi redovničke himne sudjelovala su i naša braća: fra Michael Pavić, fra Milan Gelo, fra Josip Ivanović, fra Ivan Lotar i fra Robert Jandel.)

iz generalne kurije

REVIZIJA USTANOVA REDA FRANJEVACA KONVENTUALACA

1. Popratno pismo Generalnog ministra

Draga braćo, mir i dobro!

Napokon se, prema naputku Generalnoga kapitula, pripremamo započeti postupak konzultacija oko revizije Ustanova, koji će uključiti svu braću i sve zajednice.

Izvršni odbor (CERC) i Međunarodna komisija (CIRC) za reviziju Ustanova, u suradnji s predsjednicima konferencija/federacija te s Generalnim definatorijem, upućuju vam na razmatranje prvi nacrt Prvoga poglavlja revidiranih Ustanova (podijeljen u tri studijska vodiča).

Molim svu braću da ovu zadaću shvate ozbiljno te da se na samostanskim kapitulima osigura dostatno vrijeme (po mogućnosti jedno čitavo prije ili poslije podne) za zajedničko raspravljanje teksta i pismeno sastavljanje eventualnih prijedloga. Takva je bratska suradnja prigoda za trajnu formaciju i promišljanje našega identiteta i poslanja u Crkvi i svijetu, u svjetlu izazova s kojima je danas suočen posvećeni život.

Kao što sam naveo u svome pismu od 19. ožujka 2014., svoje pismene prijedloge vezane uz čitavo I. poglavlje trebate uputiti bratu za kontakt iz vaše jurisdikcije (v. Prilog br. 8), do 31. siječnja 2015. On će, sa svoje strane, sintetizirati sve komentare za pripadnika CIRC-a iz vaše konferencije/federacije (v. Prilog br. 8) do 1. ožujka 2015. Član CIRC-a tada će sastaviti daljnji sažetak do 30. travnja 2015., kako bi Izvršni odbor i Generalni definatorij na temelju toga mogli nastaviti svoj rad.

Neka nas Bezgrješna Djevica Marija, i naš Serafski Otac, sveti Franjo, nadahnjuju i vode u zajedničkomu nastojanju osnažiti proročku i svjedočansku dimenziju našega franjevačkoga života.

Bratski pozdrav,

fra MARCO TASCA,
generalni ministar

2. Za lakše razumijevanje revizije prvog poglavlja

Opći komentari

1. Konačna je verzija ovoga teksta ona Generalnoga definatorija.
2. Radni jezik revizije je talijanski. Radi toga, uz prijevod, svoj braći stavljamo na raspolaganje ujedno i tekst na talijanskom.
3. Smjernice za samostanske kapitule složene su u tri stupca: postojeći tekst, predloženi tekst te motivacije za izmjenu. Izmjene su u predloženome tekstu grafično prikazane **u bold kurzivu**.
4. U brojnim smo brojevima i paragrafima ažurirali jezik, a da pritom nismo mijenjali temeljni sadržaj.
5. *Za hrvatski tekst, u nacrtu Ustanova, korišten je najnoviji hrvatski prijevod Franjevačkih izvora, u izdanju Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine, Sarajevo – Zagreb 2012., dok je prijevod postojećega teksta preuzet iz zajedničkoga izdanja Ustanova i Generalnih statuta Reda Franjevaca konventualaca, Zagreb 1987.*
6. Posebno smo naglasili pojam življenoga Evanđelja, kao temeljni poziv braće.
7. Tekst smo još većma proželi franjevačkim elementima.

Posebni komentari

1. Usvojili smo kontinuirano numeriranje paragrafa Duhovnih uvoda, kako bismo ih bolje integrirali u normativni tekst (ovu praksu namjeravamo nastaviti i kod ostalih poglavlja).
2. Pokušali smo bolje pojasniti pojmove malenosti i konventualnosti, na temelju dokumenata Izvanrednoga kapitula iz Mexico City-ja 1992.
3. Izmijenili smo redoslijed nekih brojeva, kako bismo postigli logičniji slijed teksta.
4. Izmijenili smo redoslijed II. i III. naslova, jer nam se činilo logičnijim, i teološki ispravnijim, započeti s evanđeoskim životom braće, a potom nastaviti s bogoslovnim krepostima.
5. Koristili smo većma teološki i franjevački jezik, govoreći o bogoslovnim krepostima, mijenjajući pritom sadržaj brojeva, kako bismo postigli koherentniju ukupnu sliku.
6. Proširili smo pojam siromaštva i osuvremenili ga.
7. Dodali smo novi broj vezan uz problem spolnoga zlostavljanja, na temelju naputaka Crkve za takve prilike.
8. Naglasili smo jedinstvo Reda u odjeljku o strukturi Reda, budući da su provincije nastale kasnije.
9. Uključili smo provincijalne delegacije te konferencije/federacije u strukturu Reda.

Revizije koje mijenjaju suštinu Ustanova

1. U duhu siromaštva te kako bismo se pobrinuli za neizbježno starenje braće, predlažemo da jurisdikcije planiraju mirovine te redovitu i izvanrednu medicinsku skrb za braću (br. 25, §3).
2. Jednako tako, predlažemo načelo zahtijevanja gospodarske solidarnosti među jurisdikcijama, među zajednicama iste jurisdikcije, kao i između samostana te provincijalne, odnosno kustodijalne uprave, u skladu s naročitim normama što ih valja uključiti u Generalne statute te statute provincije i kustodije (br. 28, §2 i §3).
3. Kako bi se postigla puna uključenost braće u zajednicu, kao i u djelatnost provincije, odnosno, kustodije na određenu teritoriju, predla-

žemo da otvaranje bratstva ili nazočnosti jedne jurisdikcije na teritoriju druge jurisdikcije bude podložno potrebi za sastavljanjem uzajamnog ugovora, koji mora odobriti Generalni ministar sa svojim definitorijem (br. 37, §1).

4. Kako bi se potakla suradnja na zajedničkim djelatnostima unutar pojedinih konferencija, odnosno, federacija, potrebni su posebni statuti koje odobrava Generalni ministar sa svojim definitorijem (br. 39, §4 i §5).
5. Kako bi se potakla reorganizacija jurisdikcija, predlažemo da se Generalnom ministru i njegovu definitoriju omoguće veće ovlasti izvan Generalnoga kapitula, za uspostavljanje, podjelu, ujedinjenje, fuziju te ukidanje pojedine provincije ili generalne kustodije (br. 40, §1), na temelju ne samo brojčanih kriterija, već ujedno i onih evaluacijskih, s obzirom na kakvoću evanđeoskog i bratskog življenja, koje valja uni-
jeti u Generalne statute (br. 40, §2 i §3). Istim se kriterijima (brojke te procjena kakvoće evanđeoskog i bratskog života) trebaju služiti ujedno i provincijalne kustodije (br. 40, §4 i §5).

Alternativni izbori koji zahtijevaju mišljenje braće

1. U br. 9 §3, naglasili smo zajedničko zvanje braće, ne razlikujući pritom zaređenu braću od braće redovnika. Međutim, sadašnje stanje kanonskoga prava, koje Red određuje kao klerički, sa svim pripadajućim kompetencijama, svakako valja poštovati. Pitanje glasi: je li to bolje izreći u I. poglavlju (koje se bavi karizmom), ili u VI. poglavlju (koje se odnosi na upravljanje Redom)?
2. U br. 37, §2, nude se dvije alternative. Prva traži da ugovor (između jurisdikcije koja postaje nazočna na teritoriju druge jurisdikcije, i jurisdikcije o kojoj je riječ) zahtijeva još i obvezatnu privremenu afilijaciju jurisdikciji kojoj teritorij pripada. Druga zahtijeva ugovor, a da pritom ne traži i obvezatnu afilijaciju. Očekujemo vaše mišljenje i pismene prijedloge.

3. Prvo poglavlje Ustanova

TRAJNA FORMACIJA – RED FRANJEVACA KONVENTUALACA RAZDOBLJE 2013.-2019. kolovoz-prosinac 2014.

VODIČ ZA PRVI SAMOSTANSKI KAPITUL

I. poglavlje Ustanova: Evandeoski život braće; Duhovni uvod i I. naslov

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	NACRT I. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
a) Blaženi Franjo, koga je Bog podigao u Crkvi kao savršenog nasljedovatelja svoga Sina Isusa Krista, otvoreno tvrdi da je osnovao svoj Red po božanskom nadahnuću, kad kaže: »Tako meni, bratu Franji, Gospodin daje milost te započeh činiti pokoru ... a nakon što mi daje braću, nitko mi drugi nije pokazao što treba da činim, već mi sâm Svevišnji objavi da moram živjeti po svetom Evanđelju« (Oporuka).	1. Sveti Franjo Asiški , koga je Bog podigao u Crkvi kao <i>istinskoga učenika</i> svoga Sina Isusa Krista, <i>u sklopu društva svoga vremena, obilježena velikim i složenim izazovima</i> , otvoreno tvrdi da je osnovao svoj Red po božanskom nadahnuću, kad kaže: »Gospodin ovako daje meni bratu Franji da počnem činiti pokoru: <i>dok naime bijah u grijesima, bilo mi je odveć gorko gledati gubavce. Ali sam me Gospodin doveo među njih i iskazah im milosrđe</i> A kad mi Gospodin daje nekoliko braće, nitko mi nije pokazao što mi valja činiti, nego mi sâm Svevišnji objavi kako treba da živim po uzoru na sveto evanđelje« (Opor 1-2, 14).	Ažurirali smo naracijski jezik i poslužili se najnovijim hrvatskim prijevodom Franjevačkih izvora, u izdanju VFZ Hrvatske i BiH, Sarajevo – Zagreb, 2012. Uključili smo referencu na okružje, kako bismo Franju smjestili u Crkvu i društvo njegova vremena. Iznijeli smo puni citat iz Oporuke, kako bismo pokazali da se Franjino obraćenje dogodilo kada je u gubavcu vidio i dotaknuo ranjeno tijelo Kristovo. Uspostavili smo susljednu numeraciju paragrafa Duhovnih uvoda, kako bismo ih bolje uključili u normativni tekst.
b) Kad je blaženi Franjo vidio da Gospodin Bog iz dana u dan povećava broj njegove braće, napisao sebi i braći, i tadašnjoj i budućoj, jednostavno i s malo riječi, pravilo i način života, služeći se uglavnom riječima svetog Evanđelja: ta, za evandeoskom je savršenostu jedino i čeznuo« (1 Cel 32). Stoga se sav život male braće sastoji u ovome: opsluživati sveto Evanđelje, jer ono je sila Božja za spas svakome koji vjeruje i izvor svake savršenosti; iz njega se mala braća uče i odlučuju »živjeti u poslušnosti, u čistoći i bez ikakva vlasništva, te nasljedovati primjer i nauk Gospodina našega Isusa Krista...« (NPr, 1).	2. Pozorno slušajući Evanđelje , kad je blaženi Franjo vidio da Gospodin Bog iz dana u dan povećava broj njegove braće, napisao sebi i braći, i tadašnjoj i budućoj, jednostavno i s malo riječi, pravilo i način života, služeći se uglavnom riječima svetog Evanđelja: ta, za evandeoskom je savršenostu jedino i čeznuo« (1 Cel 32). <i>U njemu je jasno izrečeno da</i> se sav život male braće sastoji u ovome: opsluživati sveto Evanđelje, jer ono je sila Božja za spas svakome koji vjeruje i izvor svake savršenosti; iz njega se mala braća uče i odlučuju »živjeti u poslušnosti, u čistoći i bez ikakva vlasništva, te nasljedovati primjer i nauk Gospodina našega Isusa Krista...« (NPr, 1,1).	Istaknuli smo evandeosko nadahnuće franjevačkoga života, navodeći Potvrđeno Pravilo.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	NACRT I. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
	3. <i>Sveti Franjo upućuje na dvije temeljne evanđeoske krjeposti koje tvore suštinsko obilježje karizme Reda: naš identitet u bratstvu, primljenu kao dar od Gospodina («A kad mi Gospodin dade nekoliko braće ...»; Opor 14), te u malenosti, shvaćenoj kao suobličavanje služi Kristu («neka se svi općenito zovu manjom braćom.»(NPr 6,3).</i>	Dodali smo dvije temeljne vrijednosti karizme, kroz referencu na Franjine spise.
c) »Svi smo mi ... braća« istoga Gospodina našega Isusa Krista, »kad vršimo volju oca, koji je na nebesima« (Pismo vjernicima) i kad nasljedujemo primjer njega »koji je dao svoj život da ne upropasti poslušnost prema nebeskom Ocu« (Pismo Redu). Jer, »govori Gospodin u svetom Evanđelju: 'Tko se ne odreče svega što posjeduje, ne može biti moj učenik' i, opet, 'Tko želi spasiti svoj život, izgubit će ga'. Onaj, naime, čovjek ostavlja sve što posjeduje i odriče se svog života koji čitava sebe podvrgava posluhu svoga pretpostavljenoga« (Opom, 3). »Stoga, neka braća znaju da uvijek i samo onda žive u pravom posluhu i da su blagoslovljeni od Gospodina kad ustraju u zapovijedima Gospodnjim, na koje su se obvezali svetim Evanđeljem i načinom svojega života« (NPr, 5).	4. Sveti Franjo piše: »govori Gospodin u svetom Evanđelju: 'Tko se ne odreče svega što posjeduje, ne može biti moj učenik' i, opet, 'Tko želi spasiti svoj život, izgubit će ga'. Onaj, naime, čovjek ostavlja sve što posjeduje i odriče se svog života koji čitava sebe podvrgava posluhu svoga pretpostavljenoga ... Ako pak poglavar podložniku zapovijedi što protiv njegove savjesti, makar ga ne posluša, neka ga ipak ne otpusti« (Opom 3,1-3). Ovako, nadalje, poučava braću: »Kad pak ustraju u zapovijedima Gospodnjim, koje su obećali po svetom evanđelju i svome životu, neka znaju da stoje u istinskoj poslušnosti« (NPr 5,17). Na drugom mjestu piše: »Podložna pak braća neka imaju na umu kako su se radi Boga odrekli vlastite volje. ... Ministri pak neka ... im budu tako bliski da bi ta braća s njima mogla razgovarati i postupati kao gospodari sa svojim slugama; tako naime mora biti da ministri budu sluge svoj braći« (PPr 10, 2;5-6).	Nastojali smo bolje istaći Franjina razmišljanja o poslušnosti, shvaćenoj prije svega kao poslušnost prema Evanđelju te, u međuljudskim odnosima, između ministara, kustosâ, gvardijanâ, i braće.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	NACRT I. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
d) Blaženi je Franjo postao vjernim nasljedovateljem siromašnoga Krista i njegovim bratom kad je vratio sva svoja dobra Gospodinu Bogu i pred asiškim se biskupom odlučio za siromaštvo sljedećim riječima: »Odsad mogu slobodno govoriti: 'Oče naš, koji jesi na nebesima!'« »Ja, mali brat Franjo, želim nasljedovati život i siromaštvo svevišnjega Gospodina Isusa Krista i njegove presvete Majke, te ustrajati u tome sve do kraja.« (PosVo). Zbog toga mala braća ponizno i radosno prigrljuju uzvišeno siromaštvo, jer ih ono »postavlja za baštinike i kraljeve u nebeskom kraljevstvu, osiromašuje doduše u stvarima, ali ih uzvisuje u krepostima« (Rb 6); prionuvši uza nj posvema, neka ništa drugo ne žele imati pod nebesima.	5. Blaženi je Franjo postao vjernim nasljedovateljem siromašnoga Krista i njegovim bratom kad je vratio sva svoja dobra Gospodinu Bogu, <i>uzeo za ženu »Gospoju Siromaštinu«</i> i pred asiškim se biskupom odlučio za siromaštvo sljedećim riječima: »Odsad mogu slobodno govoriti: 'Oče naš, koji jesi na nebesima!'« »Ja, mali brat Franjo, želim nasljedovati život i siromaštvo svevišnjega Gospodina Isusa Krista i njegove presvete Majke, te ustrajati u tome sve do kraja.« (PosVo). Zbog toga mala braća, <i>po uzoru na njega</i>, ponizno i radosno prigrljuju uzvišeno siromaštvo, jer ih ono »postavlja za baštinike i kraljeve u nebeskom kraljevstvu, osiromašuje doduše u stvarima, ali ih uzvisuje u krepostima« (Rb 6); prionuvši uza nj posvema, neka ništa drugo ne žele imati pod nebesima. <i>Nadalje, »moraju se radovati kad žive među osobama beznačajnim i prezrenim, među siromašnima, slabima, bolesnima, gubavcima i među prosjaci-kraja puta« (NPr 9,2). Sveti Franjo braću ujedno upozorava i potiče »da se čuvaju svake oholosti, isprazne slave, zavisti, pohlepe [...], brige i tjeskobe ovoga svijeta [...], ogovaranja i mrmljanja« (PPr 10,7).</i>	Ažurirali smo jezik. Većma smo stavili u žarište dodatne materijalne i duhovne vidove franjevačkoga siromaštva.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	NACRT I. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
e) »Sada, pošto smo napustili svijet, ne treba nam ništa drugi raditi već slijediti volju Gospodnju i njemu se jedinomu nastojati sviđati« (NPr 22) u staležu savršene uzdržljivosti, odabranom radi nebeskoga kraljevstva, i tako poput blaženog Franje iskusiti kako je sveto i lijepo »imati takva brata i takva sina, blagog, ugodnog, poniznog, miroljubivog, milog, ljubaznog i nadasve željkovanoga – Gospodina našega Isusa Krista, koji je položio svoj život...« za nas (PVj). Stoga, neka braća nastoje, »uklonivši svaku zapreku i svaku suvišnu brigu i uznemiravanje, na najsavršeniji mogući način služiti, ljubiti, častiti i klanjati se Gospodinu Bogu čistim srcem i čistom dušom... što on od nas iznad svega traži« (NPr, 22).	6. Sveti je <i>Franjo, u svojoj izričitoj želji dokraja se suobličiti Kristu, prigrlio čistoću kao izbor ljubavi (usp. 1 Kor 7). On ova-ko potiče braću: »Svi ljubimo iz svega srca, iz sve duše, iz svega uma, iz sve snage i iz sve jakosti, iz svega razuma [...], svom snagom [...], svim nastojanjem, svim osjećajem, svom nutrinom, svim čežnjama i željama Gospodina Boga [...] koji svima nama daje i daje sve tijelo, svu dušu i sav život« (NPr 23,8). »[m]olim svu braću, kako ministre tako i ostale, neka [...] nastoje, uklonivši svaku zapreku i svaku suvišnu brigu i uznemiravanje, na najsavršeniji mogući način služiti, ljubiti, častiti i klanjati se Gospodinu Bogu čistim srcem i čistom dušom... što on od nas iznad svega traži« (NPr 22, 26).</i>	Nastojali smo pojasniti duboku i pozitivnu motivaciju zavjeta čistoće izborom nekih drugih Franjinih navoda.
f) Način i pravilo života što ga je blaženi Franjo napisao, i od gospodina pape za njega dobio odobrenje, isti Franjo predlaže svojoj braći na opsluživanje i preporuča im ga »kao knjigu života, nadu spasenja, srž Evanđelja, put savršenosti, ključ raja, ugovor vječnog saveza. Želio je da to Pravilo ima svatko uza se, da ga svi upoznaju i da svuda ... o njemu u sebi razmišljaju, kako bi ih podsjećalo na zadanu riječ« (2 Cel 208). Stoga ovo Pravilo i život »kao što je Gospodin dao« blaženom Franji »da ga jednostavno i iskreno izrazi i napiše« (Oporuka), isto tako jednostavno i iskreno shvatimo i svetom djelotvornošću opslužujemo sve do kraja. A sve to mora biti pod vodstvom Crkve, tako da »uvijek podložni i pokorni toj svetoj Crkvi ... obdržavamo siromaštvo i poniznost i sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista, što smo čvrsto obećali« (PPr 12).	7. <i>S obzirom na Pravilo, sveti Franjo piše: »[S]am [mi] Svevišnji objavi kako treba da živim po uzoru na sveto evanđelje. I ja sam to u malo riječi i jednostavnosti napisao, a gospodin papa mi je potvrdio« (Opor 14-15). I opet: »Molim svu braću da nauče sadržaj i smisao onoga što je u ovom životu napisano za spas naše duše i da to često dozivaju u pamet. I molim Boga da on, koji je svemoguć, trojstven i jedan, blagoslovi sve one koji to poučavaju, koji uče, koji imaju uza se, drže na pameti i ostvaruju.... I molim sve [...] da to veoma ljube, čuvaju i opslužuju« (NPr 24,1-3). Za svetoga Franju, oni u Pravilu imaju »knjigu života, nadu spasenja, srž Evanđelja, put savršenosti, ključ raja, ugovor vječnog saveza« (2Cel 208).</i>	Smatrali smo kako valja pružiti prednost Franjinim spisima te smo ovaj broj podijelili, kako bismo naglasili <i>sensus Ecclesiae</i>.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	NACRT I. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
	8. Obdržavanje i tumačenje Pravi- la odvija se pod vodstvom Cr- kve: »uvijek pokorni i podložni stopama te iste svete Crkve ... opsluživali siromaštvo, poni- znost i sveto evanđelje Gospodi- na našega Isusa Krista, što smo čvrsto obećali« (PPr 12, 4).	

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>I. naslov : Sastavni dijelovi Reda</i>	NACRT I. POGLAVLJA <i>I. naslov: Načela Reda vezana uz karizmu</i>	OBRAZLOŽENJE
1 – §1. Red male braće konventua- laca redovnička je zajednica koju je osnovao Sv. Franjo Asiški pod imenom Male braće; tom je ime- nu negdje već od početka nadoš- lo ime »konventualaca«. Članovi Reda zovu se »Mala braća kon- ventualci.	9. §1. Red male braće konventua- laca je <i>bratstvo</i> što ga je <i>unutar Crkve</i> osnovao Sv. Franjo Asiški <i>kako bi živio i svjedočio sveto Evanđelje u poniznosti, bez ika- kva vlasništva te u čistoći.</i>	Ažurirali smo jezik. Dodatno smo istakli život prema Evanđelju kao temelj zajednice franjevaca konventualaca.
§2. Naš je Red od svog osnutka, po volji Sv. oca Franje, pravo brat- stvo, te stoga njegovi članovi kao braća u jednoj obitelji sudjeluju u životu i djelovanju zajednice prema položaju pojedinog bra- ta. Imaju ista prava i dužnosti, osim onih koje proizlaze iz sve- tog reda; Crkva, naime, naš red ubraja među kleričke ustanove.	§2. Pripadnici ovoga Reda, vođe- ni Duhom Svetim, tvore pravo bratstvo čije su karakteristične odlike obiteljsko ozračje duh i uzajamna majčinska blagost (usp. PPr 6, 7-8), smilovanje (usp. PPr 7,3; PMin 8-10), po- štovanje, ljubaznost, i radost (usp. NPr 7,14-16), služenje bo- lesnoj braći (usp. PPr 6,9), iska- zivanje gostoljubivosti svima (usp. NPr 7,14), te evanđeoska jednostavnost u vršenju posla- nja (usp. NPr 16,1-7).	Opisali smo odlike franjevačkoga bratstva.
	Alternativa A §3. Sva <i>braća dijele isto zvanje fra- njevaca konventualaca te pre- uzimaju odgovornosti</i> , prava i obveze <i>svojstvene redovničko- me staležu.</i>	Stvorili smo nov paragraf kako bi- smo naglasili zajedničko franje- vačko zvanje, ne praveći pritom razliku između redovničke bra- će i zaređenih svećenika, već se usmjeravajući na redovnički status. Kanonska će razlika biti obrađena u poglavljima koja sli- jede.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>I. naslov : Sastavni dijelovi Reda</i>	NACRT I. POGLAVLJA <i>I. naslov: Načela Reda vezana uz karizmu</i>	OBRAZLOŽENJE
	Alternativa B §3. Sva <i>braća dijele isto zvanje franjevac konventualaca te preuzimaju odgovornosti</i> , prava i obveze <i>svojstvene redovničkome staležu</i> osim onih koje proizlaze iz svetog reda; Crkva, naime, naš red ubraja među kleričke ustanove.	Generalni je definatorij zatražio dodatak alternativnoga teksta, kako bi čuo mišljenja braće.
§3. Sveti je Franjo htio da se njegova braća nazivaju Malom braćom »kako bi ... njegovi učenici iz samoga imena razaznali da su došli u školu poniznog Krista da nauče poniznost« (Sv. Bonaventura, LM VI, 5).	§4. Sveti je Franjo htio da se njegova braća nazivaju Malom braćom (<i>usp. NPr 6,3</i>). <i>Malenost je stav nasljedovanja siromašna i ponizna Krista (usp. Fil. 2,3-11), a koji braću formira za odbacivanje moći (usp. NPr 5,12), podložnost svima (usp. NPr 7,1-2), međusobno služenje (NPr 10,1; PPr 6, 9), solidarnost s najmanjima u društvu (NPr 9,2), te poticanje i izgradnju mira gdje god se nađu (usp. PPr 3,10-11), u trajnu odricanju od sebe.</i>	Opširnije smo definirali pojam malenosti, na temelju dokumenta Izvanrednog kapitula iz 1992.
§4. Naša se braća ujedinjuju u pravo konventualno bratstvo da bi se njegovali veća pobožnost, sređeni život, skladnije moljenje božanskog časoslova, bolja formacija kandidata (usp. Sv. Bonaventura Opusc. XIII, Opera omnia, Quaracchi 1898, VIII, 367), bogoslovni studij i ostala djela apostolata u služenju Crkvi Božjoj, tako da se Kristovo kraljevstvo, naročito pod vodstvom Bezgrešne, širi po cijelom svijetu.	§5. <i>Naš Red naglašava dimenziju konventualnosti kojom želi uputiti na naročit način življenja bratstva. Konventualna dimenzija potiče djelatno i sudgovorno sudjelovanje sve braće u bratskome životu, osobito preko samostanskoga kapitula, te braću obvezuje na bavljenje evangelizacijom, kulturom, kao i na služenje ljudskoj obitelji, obraćajući pozornost na povijesne, društvene i kulturne promjene, uključujući tu i nove oblike svjedočenja i nazočnosti.</i>	Izbrisali smo spominjanje Marije Bezgrešne jer će o tome biti opširnije riječi u idućim poglavljima. Definirali smo konventualnost na temelju dokumenta Izvanrednog kapitula iz 1992.
2 – § 1. U Redu se kontemplativni život najuže povezuje s apostolskim djelovanjem; isto tako, apostolat svetog reda po svojoj službi vrše braća klerici, uz sudjelovanje ostale braće.	10. Kontemplativni se život najuže povezuje s ostalim djelatnostima »kako bi čitavi njihovi životi bili prožeti apostolskim duhom, a njihov apostolski rad kontemplacijom« (VC 9; CIC 675). <i>Stoga bi braća ujedno trebala težiti za prisutnošću »Svevišnjeg, svemoćnog, Gospodina dobrog« u poslanju, u različitim međuljudskim odnosima i kultura-ma, kao i u stvaralaštvu.</i>	Ažurirali smo jezik i citirali dokument naučiteljstva.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>I. naslov : Sastavni dijelovi Reda</i>	NACRT I. POGLAVLJA <i>I. naslov: Načela Reda vezana uz karizmu</i>	OBRAZLOŽENJE
§2. Čitav Red i pojedina braća neposredno su podložni vrhovnom svećeniku, da bi na taj način bili od koristi cijelom Božjem narodu.	11. Po polaganju redovničkih zavjeta, sva su braća neposredno podložna <i>Papi u vidu izričaja njihova zajedništva s čitavim narodom Božjim.</i>	Ažurirali smo jezik.
3 – §1. Temelj je Reda redovničko zavjetovanje, kojim se braća posvećuju evanđeoskom životu savršene ljubavi, i to ne samo općenitim sredstvima za postizavanje svetosti, nego i javnim vezama zavjeta poslušnosti, siromaštva i čistoće, kojim se službom Crkve posvećuju Bogu, kao i obdržavanjem zajedničkog života, Pravila i Ustanova u duhu srafskog Reda. Svečanim se zavjetovanjem braća za stalno pripajaju Redu.	12. §1. Polaganjem redovničkih zavjeta, braća se javno (CIC 607, §2) obvezuju živjeti Evanđelje u bratstvu, malenosti, poslušnosti, bez ikakva vlasništva te u čistoći, u skladu s Pravilom male braće, kako ga tumače Ustanove.	Pojednostavnili smo i ažurirali jezik, a paragraf podijelili u dva dijela.
	§2. Po vječnim zavjetima, u potpunosti postaju dijelom Reda.	
§2. Izgradnji franjevačkog duha uvelike pridonosi: a) nepodijeljenom ljubavlju ljubiti Boga, najveće dobro; zahtjevu ove ljubavi u potpunosti odgovara: Sve obnoviti u Kristu! b) suobličiti se Kristu Gospodinu, iz kojega kao iz izvora i glave izvire svaka milost, nasljeđujući njegova otajstva u vlastitom životu – u zajedništvu s Bezgrešnom Marijom i cijelom Crkvom; c) isto tako, ljubiti sve ljude, naviještajući im i promičući među njima mir, kraljevstvo Kristovo i međusobnu bratsku ljubav; d) i, napokon, služiti Gospodinu i ponašati se u svijetu u duhu siromaštva, poniznosti, jednostavnosti i radosti srca.		Izbrisali smo §2, jer je njegova tema obrađena u prethodnim brojevima.

Pitanja za raspravu o Ustanovama

- Jeste li se duhovno pronašli u ovome tekstu? Vjerujete li da bi vama i vašoj zajednici mogao pomoći živjeti većma evanđeoski?
- Odgovara li način života u vašemu samostanu opisu bratstva, malenosti i konventualnosti iz I. naslova?

- Koje biste izmjene nacрта teksta predložili, i iz kojih razloga? Molimo vas, zapišite ih!

N. B. Podsjećamo tajnika samostanskoga kapitula neka **NAJKASNIJE DO 31. SIJEČNJA 2015.** osobi za doticaj jurisdikcije uputi izvadak iz zapisnika samostanskih kapitula koji su se bavili izmjenama što ih samostanski kapitul želi predložiti, kao i njihovim razlozima.

TRAJNA FORMACIJA
RED FRANJEVACA KONVENTUALACA
RAZDOBLJE 2013.-2019.
kolovoz-prosinac 2014.
VODIČ ZA DRUGI SAMOSTANSKI KAPITUL
I. poglavlje Ustanova: Evandeoski život braće
Naslovi II. i IV.

N. B. Naslov III. bit će, radi svoje opsežnosti, obrađen u idućem vodiču za raspravu

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>III. naslov: Zavjetovanje Pravila</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje Pravila</i>	OBRAZLOŽENJE
20 – Pravilo ili način života male braće, koje je Honorije III. potvrdio, a ostali ga vrhovni svećenici tumačili, temeljni je zakon cijeloga Reda, te se stoga braća na njemu nadahnjuju i njemu prilagođuju.	13. §1. Pravilo što ga je napisao sveti Franjo, a Honorije III. potvrdio, oblik je evandeoskoga života na koji se zavjetuju mala braća konventualci, te obvezuje savjest prema deklaracijama rimskih prvosvećenika, u skladu s normama Ustanova.	Naglasili smo da je Pravilo <u>sinteza</u> Evanđelja. Ovdje smo uključili referencu na obvezu u savjesti, koja se dosad nalazila u br. 23, §1.
	§2. Pravilo, »srž Evanđelja«, temelj je života i zakonodavstva čitavoga Reda.	
	§3. Da bi se bolje shvatio i obdržavao duh Pravila, braća trebaju produbiti svoje proučavanje ostalih spisa svetoga Franje, Franjevačkih izvora, dokumenata Reda, kao i dokumenata Svete Stolice vezanih uz posvećeni život.	Dodali smo proučavanje Franjinih spisa, Franjevačkih izvora, i dokumenata naučiteljstva, da bi se bolje shvatio duh Pravila.
	14. §1. Tijekom stoljećâ, Pravilo su tumačili Pape.	Naglasili smo kontinuitet papinskih intervencija u tumačenju Pravila.
21 – §1. Autentično tumačiti pravilo spada na Svetu Stolicu, bilo na njezinu inicijativu, bilo na molbu generalnog kapitula.	§2. Autentično tumačiti pravilo spada na Svetu Stolicu, bilo na njezinu inicijativu, bilo na molbu generalnog kapitula.	
§2. Na generalni kapitul spada, uz pristanak dvotrećinske većine glasača, predložiti Apostolskoj stolici bilo da smisao Pravila prikladno prilagodi suvremenim prilikama, bilo da se postojeći propisi Ustanova dokinu ili odobre novi.	§3. Na generalni kapitul spada, uz pristanak dvotrećinske većine glasača, predložiti Apostolskoj stolici odobrenje Ustanova i njihov reviziju kao blagovremenu prilagodbu Pravila, razabranu u svjetlu suvremenih prilika.	Pojednostavnili smo jezik.

POSTOJEĆE I. poglavlje	NACRT I. poglavlja	OBRAZLOŽENJE
III. naslov: Zavjetovanje Pravila	III. naslov: Zavjetovanje Pravila	
§3. U nadležnost generalnog kapitula spada da deklarativno tumači Ustanove; međutim, izvan generalnog kapitula, i kada to traži hitan slučaj, tumačenje koje vrijedi samo do sljedećeg kapitula može dati ministar general sa svojim definatorijem, uz prethodno savjetovanje, ako je moguće, s ministrima provincijalima. Autentično, pak, tumačenje spada na Svetu Stolicu.	§4. U nadležnost generalnog kapitula spada da deklarativno tumači Ustanove; međutim, izvan generalnog kapitula, i kada to traži hitan slučaj, tumačenje koje vrijedi samo do sljedećeg kapitula može dati ministar general sa svojim definatorijem, uz prethodno savjetovanje, ako je moguće, s ministrima provincijalima. Autentično, pak, tumačenje spada na Svetu Stolicu.	
§4. Isti generalni kapitul može donositi zakone i odredbe u onim stvarima koje se odnose na vjerno opsluživanje Pravila i Ustanova.	§5. Isti generalni kapitul može donositi zakone i odredbe u onim stvarima koje se odnose na vjerno opsluživanje Pravila i Ustanova.	
22 – §1. Da bi se opći zakoni proveli u djelo, neka generalni kapitul za cijeli Red, a odgovarajući provincijski kapituli za pojedine provincije, donesu i posebne statute.	15. §1. Da bi se Ustanove provele u djelo, neka generalni kapitul za cijeli Red, a odgovarajući provincijski kapituli za pojedine jurisdikcije, donesu i posebne statute.	Ažurirali smo jezik.
§2. U hitnim slučajevima, tumačenje ili prenamjena ovih statuta spada na odgovarajuće ministre s njihovim definatorijima, a vrijede do sljedećeg kapitula.	§2. U hitnim slučajevima, tumačenje ili prenamjena ovih statuta spada na odgovarajuće ministre s njihovim definatorijima, a vrijede do sljedećeg kapitula.	
§3. Prije nego se provincijski statuti proglase, neka se pravovremeno dostave na uvid ministru generalu, koji će samo pregledati da li su u skladu s Ustanovama.	§3. Prije nego se provincijski statuti proglase, neka se pravovremeno dostave na uvid ministru generalu, koji će samo, sa svojim definatorijem, pregledati jesu li u skladu s Ustanovama.	
23 – § 1. Pravilo, onako kako ga tumače vrhovni svećenici, a Ustanove primjenjuju, obvezuje u savjesti.		Referenca na obvezu u savjesti sada se nalazi u nacrtu br. 13, §1.
§2. Ustanove i statuti obvezuju pod grijeh u onome što se odnosi na zavjete i Božje zapovijedi ili crkvene zakone. Težina obveze ovisi o važnosti same stvari.	§4. Ustanove i statuti obvezuju pod grijeh u onome što se odnosi na zavjete i Božje zapovijedi ili crkvene zakone. Težina obveze ovisi o važnosti same stvari.	
§3. Braća neka nastoje opsluživati Pravilo, Ustanove i statute u prvom redu iz ljubavi prema evanđeoskoj savršenosti, kako to traži obveza preuzeta redovničkim zavjetovanjem.	§5. Braća neka nastoje opsluživati Pravilo, Ustanove i statute u prvom redu iz ljubavi prema evanđeoskoj savršenosti, kako to traži obveza preuzeta redovničkim zavjetovanjem.	

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>III. naslov: Zavjetovanje Pravila</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje Pravila</i>	OBRAZLOŽENJE
24 – Iz opravdanih i razumnih razloga privremenu dispencu od disciplinskih propisa Ustanova i statuta mogu podijeliti: a) ministar general pojedinoj braći i samostanima, a uz pristanak svoga definitorija i pojedinim provincijama; b) ministar provincijal svojoj i drugoj braći koja prebivaju u njegovoj provinciji, a uz pristanak svoga definitorija i pojedinim samostanima; c) gvardijan svojoj i ostaloj braći koja prebivaju u njegovu samostanu.	16. Iz opravdanih i razumnih razloga privremenu dispencu od disciplinskih propisa Ustanova i statuta mogu podijeliti: d) ministar general pojedinoj braći i samostanima, a uz pristanak svoga definitorija i pojedinim provincijama; e) ministar provincijal svojoj i drugoj braći koja prebivaju u njegovoj provinciji, a uz pristanak svoga definitorija i pojedinim samostanima; a) gvardijan svojoj i ostaloj braći koja prebivaju u njegovu samostanu.	
25 – § 1. Braća neka nastoje što temeljitije proučiti i usvojiti duh Pravila, Ustanova i spisa Sv. oca Franje, kao i ostalih dokumenata koji se odnose na život Reda.		Sadržaj ovoga paragrafa uključili smo u br. 13, §2.
§2. Pravilo, pak, i Ustanove neka se zajednički čitaju, u vrijeme i na način određen provincijskim statutima.		Ovaj smo paragraf izbrisali, jer ćemo se proučavanjem Pravila i Ustanova baviti u poglavlju o formaciji.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>IV. naslov: Struktura Reda</i>	NACRT I. poglavlja <i>IV. naslov: Struktura Reda</i>	OBRAZLOŽENJE
26 – § 1. a) Sva braća, zajedno sa svojim ministrima, uvijek podložni Katoličkoj crkvi i živeći u svijetu evanđeoski, kao svjedoci Kristovi, neka se neprekidno trude da ostvaruju i čuvaju zajednicu bratstva;	35. <i>Red male braće konventualaca jedinstveno je bratstvo u čitavome svijetu. Ministri, kustosi, i sva braća, neka se neprekidno trude ostvarivati i čuvati jedinstvo i zajednicu bratstva.</i>	Dodatno smo naglasili jedinstvo Reda.
b) isto tako, ako djeluju u crkvama pojedinih krajeva ili u misijama, neka braća i njihovi ministri i kustosi formiraju ondje i vlastite provincije i kustodije;	36. §1. <i>Radi ostvarivanja učinkovite organizacije i upravljanja životom i djelatnošću braće</i> , Red je organiziran po provincijama i kustodijama, kojima braća pripadaju.	Uključili smo razlog za organizaciju Reda.
	§2. Provincije, <i>kustodije, i samostani koji im pripadaju ograničeni su na / vezani su uz</i> odgovarajuća <i>zemljopisna područja</i> .	Ovdje smo preselili dio br. 27 postojećih Ustanova radi logičnog redosljeda; dodatno smo naglasili pojam teritorijalnosti.

POSTOJEĆE I. poglavlje IV. naslov: <i>Struktura Reda</i>	NACRT I. poglavlja IV. naslov: <i>Struktura Reda</i>	OBRAZLOŽENJE
	37. §1. Za <i>otvaranje apostolske ili misijske prisutnosti</i> braće na teritoriju druge provincije ili kustodije, potreban je nadalje još i pristanak njihovih pojedinih <i>kapitula, kao i suglasnost ministra generala i njegova definitorija, nakon savjetovanja s mjesnim ordinarijem, kako bi se ostvarila istinska bratska, društvena, Crkvena i kulturna integracija.</i>	Naglasili smo pojam teritorijalnosti te kao uzor upotrijebili br. 18 postojećih generalnih statuta.
	Alternativa A §2. <i>Nadalje, potrebno je sklopiti ugovor između dvaju ministara ili kustosa, uz suglasnost njihovih pripadajućih definitorija, kojim će se uspostaviti jasni uvjeti suradnje i solidarnosti te ostvariti potrebna afilijacija ad tempus provinciji, odnosno, kustodiji, o čijem je teritoriju riječ.</i>	Da bismo naglasili punu uključenost braće u zajednicu i djelatnost provincije ili kustodije o čijem je teritoriju riječ, uveli smo potrebu obvezne privremene afilijacije.
	Alternativa B §2. <i>Nadalje, potreban je ugovor između dvojice ministara ili kustosa, uz suglasnost njihovih pripadajućih definitorija, kojim će se uspostaviti jasni uvjeti suradnje i solidarnosti.</i>	Ovaj alternativni tekst ne nalaže privremenu afilijaciju.
c) u kojim se god područjima braća nalaze, neka se međusobno ponašaju kao domaći i neka sačinjavaju pravu obitelj, kao djelatno središte svojega evandeoskog, duhovnog i apostolskog života.	38. §1. Provincije <i>i kustodije</i> formiraju se od samostana ili zajednica u kojima su braća kao domaći (<i>de familia</i>). <i>Samostan je mjesto gdje</i> se evandeoski život braće, u svojim duhovnim te apostolskim/ <i>radnim dimenzijama, dnevno dijeli i obnavlja.</i>	Unijeli smo definiciju mjesnog bratstva.
	§2. <i>Provincije mogu uspostavljati delegacije iz određenih razloga, u skladu s normama generalnih i provincijskih statuta.</i>	Novi paragraf koji odražava postojeću organizaciju Reda.
	39. §1. <i>Iz zemljopisnih, kulturnih ili jezičnih razloga, provincije, kustodije i delegacije udružuju se zajedno u konferencije ili federacije.</i>	Novi broj koji odražava postojeću organizaciju Reda.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>IV. naslov: Struktura Reda</i>	NACRT I. poglavlja <i>IV. naslov: Struktura Reda</i>	OBRAZLOŽENJE
	<i>§2. Da bi se odnosi među braćom produbili, konferencije i federacije trebaju jačati suradnju u početnoj i trajnoj formaciji, gospodarskoj solidarnosti, koordinaciji apostolata i rada, kao i spremnost braće da pođu u druge jurisdikcije.</i>	Slijedili smo naputke Kongregacije za Institute posvećenog života i družbe apostolskog života.
	<i>§3. Svaka konferencija, odnosno, federacija treba izraditi nacrt vlastitih statuta, koji zahtijevaju odobrenje ministra generala i njegova defnitorija, a koji naznačuju njen sastav (provincije, kustodije, delegacije, misije), njene kompetencije, kao i učestalost sastanaka.</i>	Uzeli smo u obzir postojeću praksu Reda.
	<i>§4. Zadaća je konferencije/federacije sastaviti posebne statute, koji zahtijevaju odobrenje ministra generala i njegova defnitorija, namijenjene zajedničkim kućama formacije.</i>	Ova dva paragrafa nastoje potaknuti razvijanje suradnje unutar konferencija/federacija.
	<i>§5. Zadaća je konferencije/federacije sastaviti posebne statute, koji također zahtijevaju odobrenje ministra generala i njegova defnitorija, namijenjene zajedničkim misijama, odnosno, apostolatima.</i>	

POSTOJEĆE I. poglavlje IV. naslov: <i>Struktura Reda</i>	NACRT I. poglavlja IV. naslov: <i>Struktura Reda</i>	OBRAZLOŽENJE
§2. Sveti asiški Samostan svojim nadasve velikim dostojanstvom iznad svih je ostalih samostana; njegovoj je, naime, brizi povjerenno znamenito svetište u kojemu počiva naš Serafski otac, te je stoga proglašen »Majkom i glavom« čitavog Reda i uzdignut na čast patrijarhalne bazilike i papinske kapele. Ovaj samostan neka sva braća drže za središte duhovnosti Reda, provincijâ i samostanâ i neka se svi smatraju duhovno povezani s njime. Dobro je da u njemu budu smještene odabrana braća iz provincija Reda, tako da tu svjedoče i dokazuju ljubav i vjernost ostale braće provincije prema franjevačkoj savršenosti i karizmi, te ujedno promiču njegovu životnost. Sâm se pak sveti samostan upravlja vlastitim statutima.		Preselili smo odjeljak o svetome samostanu u druga poglavlja.
27 – Red se dijeli na provincije, a ove primaju pojedinu braću. Provinciju sačinjavaju samostani ili redovničke zajednice, u kojima braća žive kao u obitelji. Provincijama se pridružuju generalne i provincijske kustodije, po propisu Ustanova. Pridruživanje braće dopušteno je i generalnim delegacijama.		Sadržaj ovoga broja preselili smo u prethodne brojeve.
28 – § 1. Osnutak, dioba, ujedinjenje ili dokinuće provincije ili generalne kustodije pridržani su generalnom kapitulu, a provincijske kustodije provincijskom kapitulu. Pri tom treba saslušati one kojih se to tiče i pridržavati se propisa prava. U hitnim slučajevima, izvan generalnog kapitula, osnutak ili dioba ovise o ministru generalu i njegovu definitoriju.	40. §1. Osnutak, dioba, ujedinjenje, stapanje (fuzija) ili dokinuće provincije ili generalne kustodije pridržani su generalnom kapitulu. U hitnim slučajevima, izvan generalnog kapitula, na ministra generala i njegov definitorij spada poduzeti sve ove korake . U svakom je pojedinom slučaju potrebno saslušati one na koje se sve to neposredno odnosi.	Podijelili smo paragraf na tri dijela (§1, §4 e §5), uključili pojam stapanja (fuzije), te dali veću ovlast ministru generalu i njegovu definitoriju.

POSTOJEĆE I. poglavlje IV. naslov: <i>Struktura Reda</i>	NACRT I. poglavlja IV. naslov: <i>Struktura Reda</i>	OBRAZLOŽENJE
§2. Da bi se mogla osnovati nova provincija ili generalna kustodija, potrebno je da ima toliko samostana i svečano zavjetovane braće da je po razboritom sudu generalnog kapitula sposobna voditi samostalan život.	§2. Da bi se mogla osnovati nova provincija ili generalna kustodija, potrebno je da ima dovoljno samostana i svečano zavjetovane braće, kao i da je, u skladu s generalnim statutima, udovoljeno evaluacijskim kriterijima vezanima uz kakvoću evanđeoskog i bratskog života.	Pozivamo se na nove generalne statute s obzirom na jasnu definiciju dovoljnog broja te evaluacijske kriterije vezane uz kakvoću evanđeoskog i bratskog života.
	§3. S obzirom na moguće dokinuće, stapanje (fuziju), ili ujedinjenje neke provincije, odnosno, generalne kustodije s drugom jurisdikcijom, potrebno je izvršiti razabiranje u skladu s kriterijima uspostavljenima u generalnim statutima, kako bi se braći na taj način osigurao istinski bratski život.	Novi broj.
§3. Zbog posebnih i važnih razloga može provincijski kapitul dvotrećinskom većinom glasača osnovati provincijsku kustodiju, no prije mora dobiti odobrenje ministra generala, uz pristanak njegova definitorija.	§4. Provincijski kapitul, utvrdivši kako postoji dovoljan broj samostana i svečano zavjetovane braće, kao i kakvoća evanđeoskog i bratskog života u skladu s kriterijima generalnih statuta, uz prethodno odobrenje ministra generala i pristanak njegova definitorija, može osnovati provincijsku kustodiju, dvotrećinskom većinom glasača.	Poslužili smo se istim kriterijima kao i za osnivanje provincije ili generalne kustodije.
	§5. Dokinuće provincijske kustodije pridržano je za provincijski kapitul, nakon saslušavanja braće kustodije o kojoj je riječ; propisivanje zakona vrši se u skladu s generalnim statutima.	
29 – § 1. O osnutku ili ukinuću samostana pod neposrednom jurisdikcijom ministra generala odlučuje generalni kapitul, pridržavajući se propisa općeg prava (kan. 609, 1; 610; 1215, 3).	41. §1. O osnutku ili ukinuću samostana pod neposrednom jurisdikcijom ministra generala odlučuje generalni kapitul, pridržavajući se propisa općeg prava (kan. 609, 1; 610; 1215, 3).	

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>IV. naslov: Struktura Reda</i>	NACRT I. poglavlja <i>IV. naslov: Struktura Reda</i>	OBRAZLOŽENJE
§2. Osnutak samostana pridržan je provincijskom kapitolu; u hitnim, pak, slučajevima ministru provincijalu uz pristanak njegova defnitorija, no uvijek i uz pristanak ministra generala s odlučujućim glasom njegova defnitorija i prema propisima općeg prava (kan. 609, 1; 610; 611; 1215, 3).	§ 2. Osnutak samostana pridržan je provincijskom kapitolu, uz pristanak ministra generala s odlučujućim glasom njegova defnitorija i prema propisima općeg prava (kan. 609, 1; 610; 611; 1215, 3).	Provincijskome smo kapitolu pridržali mogućnost osnutka samostana.
§3. Da se osnuje samostan na području neke druge provincije, traži se pristanak ministra provincijala dotične provincije, uz odlučujući glas njegova defnitorija.		Vidjeti br. 37.
§4. Ministar provincijal, uz pristanak svoga defnitorija, može osnovati ili ukinuti kuću-priružnicu, ovisnu o nekom samostanu; prije toga mora saslušati samostanski kapitul dotičnog samostana i pridržavati se propisa općeg prava (kan. 609; 616, 1).	§ 3. Ministar provincijal, uz pristanak svoga defnitorija, može osnovati ili ukinuti kuću-priružnicu, ovisnu o nekom samostanu; prije toga mora saslušati samostanski kapitul dotičnog samostana i pridržavati se propisa općeg prava (kan. 609; 616, 1).	
§5. Ukinuće nekog samostana pridržano je ministru generalu uz pristanak njegova defnitorija, pošto je saslušao one kojih se to tiče i posavjetovao se s dijecezanskim biskupom (kan. 616, 1).	§4. Ukinuće samostana pridržano je ministru generalu, uz pristanak njegova defnitorija, nakon saslušavanja onih na koje se to odnosi i savjetovanja s dijecezanskim biskupom (kan. 616, 1).	

Pitanja za raspravu o Ustanovama

1. Jeste li se duhovno pronašli u ovome tekstu? Vjerujete li da bi vama i vašoj zajednici mogao pomoći bolje živjeti Pravilo?
 2. Kako vi i vaše bratstvo izražavate svoju pripadnost Redu i solidarnost s njegovim širim bratstvom?
 3. Koje biste izmjene nacrt teksta predložili, i iz kojih razloga? Molimo vas, zapišite ih!
- N. B. Podsjećamo tajnika samostanskoga kapitula neka ***NAJKASNIJE DO 31. SIJEČNJA 2015.*** osobi za doticaj jurisdikcije uputi izvadak iz zapisnika samostanskih kapitula koji su se bavili izmjenama što ih samostanski kapitul želi predložiti, kao i njihovim razlozima.

TRAJNA FORMACIJA
RED FRANJEVACA KONVENTUALACA
RAZDOBLJE 2013.-2019.
kolovoz-prosinac 2014.
VODIČ ZA TREĆI SAMOSTANSKI KAPITUL
I. poglavlje Ustanova: Evanđeoski život braće
III. naslov

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
4 – §1. Zavjetima posluha, siromaštva i čistoće, braća se: a) na poseban način, izravno i posvema, posvećuju Bogu; b) većma prilagođuju načinu života što ga je Isus odabrao za sebe i na poseban način sjedinjuju s Crkvom i njezinim spasonosnim poslanjem; c) ističući time potpunije krsno posvećenje, oni jačaju žar ljubavi, te napreduju u životu putnika i pokornika, a svojevoljno se odriču dobra koja se inače mnogo cijene.	17. §1. Svojim zavjetovanjem na život u poslušnosti, bez ikakva osobna vlasništva, te u čistoći, braća svečano i javno priznaju kako su primila milost od Boga Oca za nasljedovanje Krista u njegovu čistu, siromašnu, i poslušnu načinu života. »Polaganje redovničkih zavjeta smatra se naročitim, plodonosnim prodbljenjem krsne posvete« (VC, 30) .	Uključili smo teološko obrazloženje zavjetovanja na <u>evanđeoske</u> savjete, dijeleći ovaj paragraf u tri dijela.
	§2. Po evanđeoskim savjetima, braća se na poseban način združuju s Crkvom i njenim spasonosnim poslanjem.	
	§3. Ujedno svjedoče i mogućnost za novo čovječanstvo, u kojemu se svi prepoznaju braćom i sestrama, žive u istinskoj međusobnoj solidarnosti, te promiču mir, pravdu, i opće dobro društva.	Naglasili smo proročku dimenziju života u skladu s evanđeoskim savjetima.
§2. Stoga neka svaki brat – pozvan na zavjetovanje savjeta – živi u svome zvanju i neka ga učvršćuje vjernom suradnjom i razboritom budnošću.		
§3. Sva tri zavjeta po svojoj naravi obvezuju pod teški grijeh.	§4. Sva tri zavjeta po svojoj naravi obvezuju pod teški grijeh.	

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
5 – Zavjetom poslušnosti braća svoju volju – kao žrtvu samog sebe – potpuno prikazuju Bogu, kako bi se jedino s voljom Božjom izravno sjedinili po primjeru Isusa Krista, koji je došao da vrši volju Očevu; ujedno se u duhu vjere podvrgavaju crkvenim poglavarima. A ta poslušnost ne samo što ne umanjuje dostojanstvo ljudske naravi, već ga privodi do veće zrelosti, obogativši ga slobodom djece Božje.	18. §1. Zavjetom poslušnosti braća se, po primjeru Isusa Krista, predaju volji Božjoj, živeći po Njegovoj riječi. Radi toga se podlažu autoritetu Crkve i njenih ministara, kustosâ, i gvardijanâ. Djelatno sudjeluju u bratskome razabiranj (kapituli, sastanci, itd.), kako bi osobno i u zajednici živjeli duh Evanđelja.	Istakli smo teološko /kristološko/ eklezijalnu dimenziju zavjeta poslušnosti, dijeleći ovaj broj na dva dijela.
	§2. Ta poslušnost, međutim, ne samo što ne umanjuje dostojanstvo ljudske osobe, već ga vodi ka većoj zrelosti, obogaćujući ga slobodom djece Božje.	
	19. Braća bi, živeći među narodom Božjim kao katolički i apostolski mušev, vjerni naročitu obećanju i primjeru Svetoga Franje, svoju malenost trebala očitovati napose smjerno slušajući Crkvu u svemu.	Ovdje smo premjestili br. 7, §1 postojećih Ustanova.
6 – § 1. Braća su dužna, po primjeru i zapovijedi Sv. Franje, pokoravati se također i snagom zavjeta vrhovnom svećeniku kao najvišem poglavaru.	20. §1. Braća su dužna, po primjeru i zapovijedi Sv. Franje, pokoravati se također i snagom zavjeta vrhovnom svećeniku kao najvišem poglavaru (usp. PPr 1,2).	Izmijenili smo redoslijed brojeva i uključili referencu na franjevački tekst.
	§2. Braća su, prema odredbama zakona, podložna ujedno i mjesnim ordinarijima, u svemu što se odnosi na njihovu pastoralnu nadležnost (Kan. 678).	Ovdje smo uključili Br.7,§2 postojećih Ustanova, izostavljajući referencu na kongregacije rimske kurije te dodavši kanonsku referencu.
§2. Isto tako, dužna su se pokoravati ministru generalu, nasljedniku Sv. Franje, i ostalim poglavarima bratstva kada zapovijedaju prema Pravilu i Konstitucijama (usp. kan. 601).	§3. Isto tako, dužna su se pokoravati ministru generalu, nasljedniku Sv. Franje, te ministrima, kustosima, i gvardijanima, kada nalažu u skladu s Pravilom i Ustavima.	
7 – §1. Braća, uključena u Božji narod kao katolički i apostolski mušev, slijedeći posebno obećanje i primjer Serafskog oca, neka se na osobit način pokažu malom braćom u tome što će s poštovanjem u svemu slušati Crkvu.		

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
§2. Braća su, prema propisu prava, podložna kongregacijama Rimске kurije, kao i mjesnim ordinarijima u pitanju pastoralne nadležnosti.		
§3. U duhu vjere i ljubavi prema Božjoj volji, neka braća slušaju svoje poglavare u svemu što se ne protivi njihovoj duši i našem Pravilu.		
	§4. Braća treba da duhovnom ljubavlju služe i pokoravaju se jedni drugima (NPr 5, 14).	Dodali smo franjevački element.
8 – §1. U vršenju svoje dužnosti poglavari neka nastoje upoznati Božju volju u duhu ljubavi i služenja; neka rado saslušaju braću, štoviše, neka potiču njihovu suradnju za dobro bratstva i Crkve.	21. §1. U vršenju svoje dužnosti neka ministri, kustosi i gvardijani nastoje upoznati Božju volju u duhu ljubavi i služenja. Nadalje, »sva braća koja se postavljaju za ministre i sluge ostaloj braći (...) neka ih često pohađaju, duhovno opominju i ohrabruju« (NPr 4, 2-3); trebaju slušati svoju braću, poticati njihov ljudski i duhovni rast, te njihove zajedničke napore usmjeravati ka dobrobiti bratstva i Crkve.	Dodali smo franjevački element.
§2. Neka tako upravljaju članovima zajednice da ovi u vršenju dužnosti i u poduzimanju pothvata sudjeluju djelatnom i odgovornom poslušnošću, ali tako da njihov autoritet ostane neokrnjen u odlučivanju i zapovijedanju što braća treba da rade.	§2. Zadržavši svoj autoritet odlučivanja i propisivanja što valja učiniti u svrhu općega dobra, ministri, kustosi i gvardijani svoje vodstvo vrše tako da njihova su braća djelatnom i odgovornom poslušnošću surađuju posvećujući se svojim redovnim dužnostima, kao i novim pothvatima, dobro se služeći svojim talentima te trajno obnavljajući vjernost poticajima Duha Svetoga.	Obogatili smo sadržaj.
	§3. Poslušnost u bratskome životu podrazumijeva tako snažnu povezanost među braćom koja im omogućuje zajedno vršiti apostolsko poslanje bratstva te koordinirati pojedinačne djelatnosti svakoga pojedinoga brata.	Sastavili smo novi paragraf kako bismo naglasili povezanost između bratstva i apostolata.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
9 – §1. Svečanim zavjetom evanđeoskog siromaštva braća se posvećma odriču svakog vlasništva, da bi Bog, koji je najveće dobro, bio njihovo jedino duhovno bogatstvo i da bi, oslobođeni od svake brige za ovaj svijet, lakše ljubili nebeskog Oca.	22. §1. Zavjetom evanđeoskog siromaštva braća »propovijedaju da je Bog jedino pravo čovjekovo blago« (VC, 21), te se obvezuju nasljedovati primjer Sina Božjega koji »radi nas posta siromašan na ovome svijetu« (PPr 6, 3).	Naglasili smo teološku i kristološku pozadinu.
	§2. Budući da su se braća obvezala živjeti »bez ikakva osobna vlasništva«, radikalno se odriču osobna vlasništva nad dobrima i pouzdaju u Božju providnost. Vršu zajedničko razabiranje vezano uz solidarno upravljanje vremenitim dobrima, kako unutar bratstva, tako i za dobrobit siromahâ, stavljajući [svoja] duhovna i vremenita dobra na raspolaganje svima.	Dodali smo novi paragraf kako bismo uključili zajedničko razabiranje u upravljanju dobrima i skrbi o siromasima.
§2. Da bi opsluživali redovničko siromaštvo, braća se moraju odreći potrebe vlasništva, služiti se stvarima prema odredbi poglavara, te stvarno i u duhu biti uistinu siromašni i kao takvi se pokazivati.	§3. Braća se moraju odreći potrebe vlasništva, služiti se stvarima prema odredbi ministara, kustosâ i gvardijanâ te stvarno i u duhu biti uistinu siromašni i kao takvi se pokazivati, usvajajući jednostavan, trezven, i strog način života.	Uključili smo misao o siromaštvu s kongresa u Nairobiju.
§3. Pojedina braća neka zavole i slijede uzvišeno siromaštvo, kao što dolikuje sljedbenicima poniznog i siromašnog Sv. Franje; svima pak moraju prednjačiti poglavari, koji svojim primjerom trebaju poticati ostale i paziti da ne bi neopravdanim dopuštenjima bili na štetu opsluživanju siromaštva.	§ 4. Braća neka pojedinačno zavole i slijede uzvišeno siromaštvo, kao što dolikuje nasljedovateljima poniznog i siromašnog Sv. Franje, lišavajući se svega i odolijevajući potrošačkome mentalitetu gomilanja i rasipanja.	Razmatranje siromaštva učinili smo konkretnijim te podijelili paragraf u dva dijela.
	§ 5. Ministri, kustosi i gvardijani također trebaju, vlastitim primjerom, poticati braću neka žive kao siromasi. Neka paze da ne bi neopravdanim dopuštenjima narušavali opsluživanje siromaštva.	Ažurirali smo jezik.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
10 – § 1. Kandidat neka prije privremenih zavjeta ustupi upravu svojih dobara kome hoće i slobodno odredi što se tiče uporabe dobara i plodouživanja.	23. §1. U duhu življenja »bez ikakva osobna vlasništva«, prije polaganja privremenih zavjeta, kandidat treba upravljanje svojim dobrima prepustiti onomu kojega odabere te slobodno odlučiti o njihovu korištenju i <u>[uz njih vezanim]</u> prihodima.	Dodali smo franjevački izraz.
§2. Unutar šezdeset dana prije svečanog zavjetovanja neka se, pod uvjetom da će zavjetovanje i uslijediti, odreče i vlasništva svega što posjeduje, i to na način, koliko je moguće, valjan i po civilnom pravu. Ako bi iz opravdanog razloga htio ove odluke promijeniti ili bilo što odrediti s obzirom na vremenita dobra, potrebna mu je dozvola poglavara.	§2. Međutim, prije polaganja vječnih zavjeta, neka se – pod uvjetom da će zavjetovanje zaista i uslijediti – odrekne i vlasništva nad svime što posjeduje, i to na način, ukoliko je moguće, valjan i prema civilnome pravu. Ako bi, iz opravdanog razloga, ove odluke želio promijeniti, ili bilo što poduzeti vezano uz vremenita dobra, mora zatražiti dopuštenje ministra ili kustosa (kan. 668).	Izostavili smo rok od 60 dana i pojednostavnili jezik u završnoj rečenici.
§3. Braća koja bi zadobila indult da napuste Red, ili bi od Reda bila zakonito otpuštena, ne mogu u ime naknade ništa tražiti od Reda, obavljali oni u njemu bilo kakav posao (usp. kan. 702, 1).		Ovaj smo broj preselili u poglavlje koje govori o <u>obiteljskome životu braće (fraternity)</u> .
11 – § 1. Braća neka neprekidno drže na pameti da su siromasi i putnici na ovom svijetu, da dobra koja su stekla ili bi im bila dana nisu njihova, nego da su određena za to da bi provodila jednostavan život i vršila u Redu djela apostolata i kršćanske ljubavi.	24. §1. Sva dobra što su ih braća stekla ili na neki drugi način pridobila za sebe nisu njihova, već pripadaju bratstvu; bratstvo je ono koje njima upravlja, te su namijenjena isključivo jednostavnu i trijeznu načinu življenja, kao i za vršenje različitih oblika apostolata Reda te djela ljubavi.	Pojednostavnili smo i pojasnili jezik.
§2. Stoga neka posjeduju dobra, osobito nekretnine, samo ako su očito potrebna za uzdržavanje braće i u onoj mjeri u kojoj su korisna za djelatnost Reda; no, uvijek treba izbjegavati bilo koji oblik lakomosti ili neopravdana gomilanja.	§2. Prema odredbama Crkve, sam Red, provincije, kustodije i samostani mogu posjedovati vremenita dobra, no ne i pojedina braća. U svakom slučaju, <u>[braća]</u> ne bi smjela posjedovati dobra, osobito nekretnine, ukoliko to nije nužno za život braće, odnosno, korisno za djelatnost Reda. Uvijek, međutim, valja izbjegavati i najmanju natruhu pohlepe, kao i neopravdana gomilanja.	Ovdje smo pridružili br.15, §2 postojećih Ustanova jer nam se to učinilo logičnijim.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
	§3. Radi toga, sva dobra što ih braća na bilo koji način steknu: kao naknadu za rad, kao poklon, ili na nekako drugačije, čak i ako su dana osobno njima, pripadaju samostanu, odnosno, u skladu sa statutima provincije ili kustodije, nekoj drugoj pravnoj osobi Reda.	Ovdje smo preselili br.15 §3 postojećih Ustanova, jer smo to ocijenili prikladnijim.
12 – § 1. Braća neka se smatraju obvezanima općim zakonom rada i neka u prvom redu svojim radom pribavljaju sebi potrebno za život; pritom neka odbace svaku suvišnu brigu i neka se povjere Providnosti nebeskog Oca.	25. §1. Sveti je Franjo rekao kako hoće da sva braća obavljaju kakav častan posao (Opor, 20) te kako im je dopušteno imati oruđe i sprave nužne za njihovo umijeće (NPr, 7, 9). Stoga se braća trebaju smatrati obvezanima općim zakonom o radu u pribavljanju onoga što je potrebno za život bratstva, biti solidarni sa siromašnima, i pouzdavati se u Providnost svoga nebeskoga Oca. Ukoliko zatreba, mogu se uteći »stolu Gospodnjem«, odnosno, skupljati milostinju ili tražiti i primati socijalnu pomoć.	Dodali smo franjevački element te ovamo preselili br. 16 §2 postojećih Ustanova.
§2. Slobodno im je primati nagradu ili mirovinu za svoj rad, a smiju se i socijalno osigurati prema statutima, pridržavajući se u svemu propisa Ustanova čl. 15, § 3.	§2. Smiju prihvatiti naknadu ili mirovinu za svoj rad te se ujedno i socijalno osigurati, u skladu sa statutima provincije ili kustodije, redovito na dobrobit bratstva.	Željeli smo naglasiti da sva dobra pripadaju bratstvu.
	§3. Ministri i kustosi, sa svojim definitorijima, trebaju planirati sredstva za mirovine te redovne i izvanredne zdravstvene troškove braće, budući da je starost neminovna.	Dodali smo novi broj vezan uz dugoročno financijsko planiranje od strane jurisdikcija.
13 – § 1. Neka braća isto tako vjerno obdržavaju siromaštvo, kojim treba sjati sama obitelj ili skup članova; neka u svemu izbjegavaju kićenje i birane ukrase, kao i sve što bi odisalo luksuzom.	26. §1. Braća pojedinačno te kao bratstvo trebaju vjerno obdržavati siromaštvo, kako bi pružali jasno svjedočanstvo. U svemu trebaju izbjegavati razmetanje, urese, kao i sve što bi odisalo luksuzom.	Istakli smo kako je svjedočanstvo zadaća kako pojedinaca, tako i bratstva u cjelini.
§2. Neka rado podnose siromaštvo zajedničkog života i neugodnosti koje iz njega proizlaze.		Izmijenili smo redoslijed brojeva.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
§3. K tome, budući da siromašni život braće mora voditi računa o društvenim uvjetima ljudi koji žive u dotičnom kraju, neka im bude milo drugovati sa siromasima i pružati im evanđeosko svjedočanstvo na taj način da suosjećaju u njihovim žalostima i tjeskobama, da na prikladan način rade i da im pomažu u unapređivanju čovjeka i podržavanju nade u buduća dobra.	§2. Budući da, štoviše, život braće obilježen siromaštvom treba istinski odražavati društveno stanje siromahâ u čijoj sredini prebivaju, braća trebaju rado živjeti među siromasima te biti solidarni s njihovim žalostima i tegobama, radeći poput njih i s njima, djelatno predani unaprjeđenju njihova stanja, evangelizirajući siromašne, istovremeno dopuštajući da i siromašni evangeliziraju njih.	Nastojali smo unaprijediti kako jezik, tako i sadržaj.
	§3. Nadalje, braća trebaju dragovoljno podnositi siromaštvo života u zajedništvu, kao i neugodnosti koje iz njega proizlaze.	
14 – § 1. Dobra koja su namijenjena apostolskim djelatnostima neka braća nastoje upotrijebiti za njih i za novo apostolsko proširenje djela Reda, a u uporabi samih dobara da sva briga i napor budu usredotočeni samo na spas duša.	27. Braća se trebaju pobrinuti da sve što je namijenjeno djelima apostolata zaista i bude upotrijebljeno za dobrobit tih djela, kao i za daljnje proširenje apostolatâ Reda. Njihovu skrb i revnost u tim pitanjima treba motivirati isključivo dobrobit ljudi, uvažavajući pritom nakane donatorâ (kan. 1267, §3).	Podijelili smo jedan broj s tri paragrafa u tri zasebna broja, budući da obrađuju zasebne teme. Pojednostavnili smo jezik i citirali kanonsko pravo.
§2. Provincije i redovničke kuće neka se međusobno pomažu na način i prema odredbama kapitula, tako da one koje imaju više, potpomognu one koje trpe oskudicu.	28. §1. U duhu pripadnosti jedinstvenome bratstvu Reda, provincije, kustodije, i samostani trebaju iskazivati međusobnu solidarnost vezanu uz vremenita dobra, duhovna dobra, kao i spremnost braće na prijelaz u drugu jurisdikciju koja se nalazi u poteškoćama, kako bi oni koji imaju više pomogli onima što trpe oskudicu. Ta se ista solidarnost osobito prakticira na dobrobit Reda, s obzirom na formaciju i implantatio Ordinis.	Proširili smo pojam solidarnosti i siromaštva.
	§2. Generalni statuti trebaju utvrditi konkretne norme za upravljanje Redom, kojima se traži i osigurava ekonomska solidarnost među različitim jurisdikcijama.	Novi paragraf.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
	§3. Statuti provincije i kustodije trebaju utvrditi konkretne norme gospodarske solidarnosti među samostanima iste jurisdikcije, kao i između samostana te uprave provincije ili kustodije.	Novi paragraf.
§3. Osim toga braća neka od vlastitih dobara rado pridonose za razne potrebe Crkve i uzdržavanje siromaha, koje svi redovnici moraju napose ljubiti radi Krista.	29. Štoviše, iz svojih bi vlastitih sredstava trebali spremno pomagati kako bi se udovoljilo potrebama Crkve i siromahâ te promicali pravda, mir i očuvanje stvorenoga.	Dodali smo pravdu/mir/stvoreno.
15 – §1. Posebne oblike franjevačkog siromaštva, kao one koji su prilagođeni uvjetima vremena, neka svi, u smislu kako su ga protumačili vrhovni svećenici i prema odredbama Ustanova, vjerno opslužuju, tako da duh siromaštva ostane nepromijenjen.		Sadržaj br. 15 uključen prethodno.
§2. Prema izjavama Crkve, vremenita dobra mogu posjedovati sâm Red, provincije i samostani, ali nikada pojedina braća.		
§3. Stoga, sva dobra, odakle god ih braća dobila: bilo radom, bilo s kojega drugoga naslova, ili na dar, pa čak i s namjerom da se njima osobno posluže, pripadaju samostanu ili, ako tako određuju provincijski statuti, nekoj drugoj pravnoj osobi u Redu.		
16 – § 1. Budući da je danas novac jedino platežno sredstvo i kao takav nužan i najsiromašnijima, braći se dopušta, u ovisnosti od poglavara i pod njihovom upravom, da se služe umjerenom svotom novca, uz uvjet da pri tom ostanu netaknuti propisi i načela siromaštva i zajedničkog života.	30. Vođeni duhom življenja »bez ikakva osobna vlasništva« , kao i trezveno, pod vlašću ministra, kustosa i gvardijanâ, braća se mogu umjereno poslužiti novcem u svim njegovim raznim oblicima, u skladu s normama statutâ provincija i kustodija.	Ažurirali smo jezik, uzimajući u obzir suvremena financijska sredstva (gotovina, kreditne kartice, čekovi, debitne kartice, itd.).

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
§2. Braća, ako se ne mogu uzdržavati vlastitim radom, mogu se uteći »stolu Gospodnjem«, to jest mogu sakupljati milostinju ili zatražiti i primati socijalnu pomoć, no samo ondje gdje ovim oblikom franjevačkog siromaštva mogu svjedočiti Evanđelje.		Ovaj je broj već uključen prethodno.
17 – Budući da je naš Serafski otac želio da njegov Red u Crkvi na poseban način svjedoči evanđeosko siromaštvo, neka braća nastoje, bilo na kapitulima, bilo izvan njih, pronalaziti nove oblike siromaštva, prilagođene suvremenom svijetu, kako bi ovo svjedočenje uvijek odsijevalo. A o tim novim oblicima donose svoj sud kapituli.	31. Štoviše, budući da je Sveti Franjo u Crkvi utemeljio svoje bratstvo prvenstveno kao svjedočanstvo evanđeoskog siromaštva, braća bi – kako na kapitulima, tako i izvan njih – trebala nastojati razviti nove oblike siromaštva, prilagođene njihovom vremenu, kako bi to svjedočanstvo bilo uvijek prisutno. Međutim, pravo je kapitulâ donijeti sud o takvim novim oblicima [siromaštva].	
18 – § 1. Zavjetom potpune čistoće, dragocjenim darom Božje milosti, braća se dragovoljno predaju samom i jedinom Bogu nepodijeljena srca, radi Krista i njegova kraljevstva, a stalež savršene uzdržljivosti u celibatu odabiru kao poticaj na ljubav prema Bogu i ljudima, kao nagovještaj nebeskih dobara i kao osobit izvor duhovne plodnosti u svijetu.	32. §1. Zavjetom čistoće, življenim »čista srca« (Opom 16, 2), braća nasljeđuju život Isusa, koji se u potpunosti bio posvetio Kraljevstvu Božjemu i ljubavi prema svojoj braći i sestrama. Oni odabiru stanje savršene uzdržljivosti kao izraz svoje ljubavi prema Bogu i čovjeku, kao залог eshatološkoga blaga te kao naročit izvor duhovne plodnosti (Kan 599). U tom smislu, izbjegavaju sve unutarnje i vanjske čine koji bi se čistoći protivili.	Izmijenili smo redoslijed elemenata ovih dvaju paragrafa. Većma smo naglasili kristološki i franjevački vid zavjeta.
§2. Novom se, dakle, vezom redovničkog zavjetovanja obvezuju da će se čuvati svakog čina, unutarnjeg ili vanjskog, koji bi se protivio čistoći.	§ 2. Slobodno odabirući život u čistoći, braća pokazuju da svaka ljudska i duhovna plodnost ima svoj izvor u Trojstvenoj ljubavi.	Naglasili smo Trojstveni vid.
19 – § 1. Braća neka nastoje sačuvati neokrnjen zavjet čistoće i učiniti ga djelotvornim pobožnim primanjem sakramenata, neprekidnom i žarkom molitvom, promatranjem otajstava života Isusa Krista i Blažene Marije vazda Djevice, uzajamnom ljubavlju u bratskom životu i, konačno, marljivim apostolskim radom.	33. §1. Da bi u čistoći živjeli ljubav prema Bogu i ljudima, braća trebaju rasti u unutarnjoj iskrenosti, međuljudskim odnosima, psihološkoj uravnoteženosti, afektivnoj zrelosti, samo-nadzoru te stvaralačkoj i velikodušnoj apostolskoj zauzetosti.	Ažurirali smo jezik, obogatili sadržaj, i tako postigli pozitivnije viđenje.

POSTOJEĆE I. poglavlje <i>II. naslov: Zavjetovanje</i>	NACRT I. poglavlja <i>III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta</i>	MOTIVACIJA
	§2. Nadalje, trebaju paziti na to da njeguju često pristupanje sakramentima, duboku molitvu, prisno jedinstvo s Kristom, duboki odnos s Djevicom Marijom, radosne bratske odnose, kao i velikodušnu predanost onima u potrebi.	
§2. Neka se pri tom ne pouzdaju u vlastite snage, već neka se oslone na riječi Gospodinove i uzdaju u njegovu pomoć; neka se zato neprekidno mrtve i bdiju nad sjetilima, te nastoje postići nadzor i zrelost osjećaja.	§3. Pouzdajući se u riječi našega Gospodina, i oslanjajući se na njegovu pomoć, braća trebaju vršiti asketsko mrtvljenje, bdijući nad svojim srcima, izbjegavajući rizične situacije te odgovorno se služeći masovnim medijima. Ujedno trebaju njegovati zrela i istinska prijateljstva, a naročito skrbiti oko vlastite trajne formacije.	
§3. Budući da Gospodina Boga treba u svim stvorovima ljubiti čistim srcem, neporočnim tijelom i svetim djelovanjem, neka ponašanje braće i prema ženama, napose Bogu posvećenima, bude, po primjeru Sv. Franje, prožeto poštovanjem i uljudnošću.		Ovaj smo paragraf izostavili, budući da je njegov sadržaj impliciran u prethodnome tekstu.
	34. Braća, u svojim interakcijama s ljudima, uvijek trebaju uspostavljati odnose obilježene velikim poštovanjem, napose kada je riječ o maloljetnicima. Njihova je obveza stvoriti sigurno i bezopasno okruženje. U slučajevima zlostavljanja, ministri, kustosi, i sva braća, trebaju se pridržavati naputaka svekolike Crkve, parti-kularnih Crkava, kao i Reda.	Ovaj smo broj dodali, imajući u vidu aktualne naputke Crkve.

Pitanja za raspravu o Ustanovama

1. Jeste li se duhovno pronašli u ovome tekstu? Vjerujete li da bi vama i vašoj zajednici mogao pomoći bolje te većma evanđeoski živjeti naše redovničko posvećenje?
 2. Prepoznaju li ljudi u našem načinu življenja poruku, kao i mogućnost, novog, obnovljenog čovječanstva?
 3. Koje biste izmjene nacrtu teksta predložili, i iz kojih razloga? Molimo vas, zapišite ih!
- N. B. Podsjećamo tajnika samostanskoga kapitula neka **NAJKASNIJE DO 31. SIJEČNJA 2015.** osobi za doticaj jurisdikcije uputi izvadak iz zapisnika samostanskih kapitula koji su se bavili izmjenama što ih samostanski kapitul želi predložiti, kao i njihovim razlozima.

I. poglavlje Ustanova: Evanđeoski život braće

Duhovni uvod

1. Sveti Franjo Asiški, koga je Bog podigao u Crkvi kao savršenog nasljedovatelja svoga Sina Isusa Krista, u društvu svoga vremena obilježenu velikim i složenim izazovima, otvoreno tvrdi da je osnovao svoj Red po božanskom nadahnuću, kad kaže: »Gospodin ovako dade meni bratu Franji da počnem činiti pokoru: dok naime bijah u grijesima, bilo mi je odveć gorko gledati gubavce. Ali sam me Gospodin dovede među njih i iskazah im milosrđe. ... A kad mi Gospodin dade nekoliko braće, nitko mi nije pokazao što mi valja činiti, nego mi sam Svevišnji objavi kako treba da živim po uzoru na sveto evanđelje« (Opor 1-2, 14).

2. Pozorno slušajući Evanđelje, kad je blaženi Franjo vidio da Gospodin Bog iz dana u dan povećava broj njegove braće, napisao sebi i braći, i tadašnjoj i budućoj, jednostavno i s malo riječi, pravilo i način života, služeći se uglavnom riječima svetog Evanđelja: ta, »za evanđeoskom je savršenostu jedino i čeznuo« (1 Cel 32). U njemu je jasno izrekao da se sav život male braće sastoji u ovome: opsluživati sveto Evanđelje, jer ono je sila Božja sa spas svakome koji vjeruje i izvor svake savršenosti; iz njega se mala braća uče i odlučuju »živjeti u poslušnosti, u čistoći i bez ikakva vlasništva, te nasljedovati primjer i nauk Gospodina našega Isusa Krista...« (NPr, 1,1).

3. Sveti Franjo upućuje na dvije temeljne evanđeoske krjeposti koje tvore suštinsko obilježje karizme Reda: naš identitet u bratstvu, primljenu kao dar od Gospodina (»A kad mi Gospodin dade nekoliko braće ...«; Opor 14), te u malenosti, shvaćenoj kao suobličavanje služi Kristu (»neka se svi općenito zovu manjom braćom.« (NPr 6,3).

4. Sveti Franjo piše: »govori Gospodin u svetom Evanđelju: 'Tko se ne odreče svega što posjeduje, ne može biti moj učenik' i, opet, 'Tko želi spasiti svoj život, izgubit će ga'. Onaj, naime, čovjek ostavlja sve što posjeduje i odriče se svog života koji čitava sebe podvrgava posluhu svoga pretpostavljenoga ... Ako pak poglavar podložniku zapovijedi što protiv njegove savjesti, makar ga ne poslušaj, neka ga ipak ne otpusti« (Opom 3,1-3). Ovako, nadalje, poučava braću: »Kad pak ustraju u zapovijedima Gospodnjim, koje su obećali po svetom evanđelju i svome životu, neka znaju da stoje u istinskoj poslušnosti« (NPr 5,17). Na drugom mjestu piše: »Podložna pak braća neka imaju na umu kako su se radi Boga odrekli vlastite volje. ... Ministri pak neka ... im budu tako bliski da bi ta braća s njima mogla razgovarati i postupati kao gospodari sa svojim slugama; tako naime mora biti da ministri budu sluge svoj braći« (PPr 10, 2;5-6).

5. Blaženi je Franjo postao vjernim nasljedovateljem siromašnoga Krista i njegovim bratom kad je vratio sva svoja dobra Gospodinu Bogu, uzeo za ženu »Gospoju Siromaštinu« i pred asiškim se biskupom odlučio za siromaštvo sljedećim riječima: »Odsad mogu slobodno govoriti: 'Oče naš, koji jesi na nebesima!'«

»Ja, mali brat Franjo, želim nasljedovati život i siromaštvo svevišnjega Gospodina Isusa Krista i njegove presvete Majke, te ustrajati u tome sve do kraja.« (PosVo). Zbog toga mala braća, po uzoru na njega, ponizno i radosno prigranjuju uzvišeno siromaštvo, jer ih ono »postavlja za baštinike i kraljeve u nebeskom kraljevstvu, osiromašuje doduše u stvarima, ali ih uzvisuje u krepostima« (Rb 6); prionuvši uza nj posvema, neka ništa drugo ne žele imati pod nebesima.

Nadalje, »moraju se radovati kad žive među osobama beznačajnim i prezrenim, među siromašnima, slabima, bolesnima, gubavcima i među prosjacima kraj puta« (NPr 9,2). Sveti Franjo braću ujedno upo-

zorava i potiče »da se čuvaju svake oholosti, isprazne slave, zavisti, pohlepe [...], brige i tjeskobe ovoga svijeta [...], ogovaranja i mrmljanja« (PPr 10,7).

6. Sveti je Franjo, u svojoj izričitoj želji dokraja se suobličiti Kristu, prigrlio čistoću kao izbor ljubavi (usp. 1 Kor 7). On ovako potiče braću: »Svi ljubimo iz svega srca, iz sve duše, iz svega uma, iz sve snage i iz sve jakosti, iz svega razuma [...], svom snagom [...], svim nastojanjem, svim osjećajem, svom nutrinom, svim čežnjama i željama Gospodina Boga [...] koji svima nama daje i daje sve tijelo, svu dušu i sav život« (NPr 23,8). »[m]olim svu braću, kako ministre tako i ostale, neka [...] nastoje, uklonivši svaku zapreku i svaku suvišnu brigu i uznemiravanje, na najsavršeniji mogući način služiti, ljubiti, častiti i klanjati se Gospodinu Bogu čistim srcem i čistom dušom... što on od nas iznad svega traži« (NPr 22, 26).

7. S obzirom na Pravilo, sveti Franjo piše: »[S]am [mi] Svevišnji objavi kako treba da živim po uzoru na sveto evanđelje. I ja sam to u malo riječi i jednostavnosti napisao, a gospodin papa mi je potvrdio« (Opor 14-15). I opet: »Molim svu braću da nauče sadržaj i smisao onoga što je u ovom životu napisano za spas naše duše i da to često dozivaju u pamet. I molim Boga da on, koji je svemoguć, trojstven i jedan, blagoslovi sve one koji to poučavaju, koji uče, koji imaju uza se, drže na pameti i ostvaruju... I molim sve [...] da to veoma ljube, čuvaju i opslužuju« (NPr 24,1-3). Za svetoga Franju, oni u Pravilu imaju »knjigu života, nadu spasenja, srž Evanđelja, put savršenosti, ključ raja, ugovor vječnog saveza« (2Cel 208).

8. Obdržavanje i tumačenje Pravila odvija se pod vodstvom Crkve: »uvijek pokorni i podložni stopama te iste svete Crkve ... opsluživali siromaštvo, poniznost i sveto evanđelje Gospodina našega Isusa Krista, što smo čvrsto obećali« (PPr 12, 4).

I. naslov: Načela Reda vezana uz karizmu

9. §1. Red male braće konventualaca je bratstvo što ga je unutar Crkve osnovao Sv. Franjo Asiški kako bi živio i svjedočio sveto Evanđelje u poniznosti, bez ikakva vlasništva te u čistoći.

§2. Pripadnici ovoga Reda, vođeni Duhom Svetim, tvore pravo bratstvo čije su karakteristične odlike obiteljsko ozračje duh i uzajamna majčinska blagost (usp. PPr 6, 7-8), smilovanje (usp. PPr 7,3; PMin 8-10), poštovanje, ljubaznost, i radost (usp. NPr 7,14-16), služenje bolesnoj braći (usp. PPr 6,9), iskazivanje gostoljubivosti svima (usp. NPr 7,14), te evanđeoska jednostavnost u vršenju poslanja (usp. NPr 16,1-7).

Alternativa A

§3. Sva braća dijele isto zvanje franjevac konventualaca te preuzimaju odgovornosti, prava i obveze svojstvene redovničkome staležu.

Alternativa B

§3. Sva braća dijele isto zvanje franjevac konventualaca te preuzimaju odgovornosti, prava i obveze svojstvene redovničkome staležu osim onih koje proizlaze iz svetog reda; Crkva, naime, naš red ubraja među kleričke ustanove.

§4. Sveti je Franjo htio da se njegova braća nazivaju Malom braćom (usp. NPr 6,3). Malenost je stav nasljedovanja siromašna i ponizna Krista (usp. Fil. 2,3-11), a koji braću formira za odbacivanje moći (usp. NPr 5,12), podložnost svima (usp. NPr 7,1-2), međusobno služenje (NPr 10,1; PPr 6, 9), solidarnost s najmanjima u društvu (NPr 9,2), te poticanje i izgradnju mira gdje god se nađu (usp. PPr 3,10-11), u trajnu odricanju od sebe.

§5. Naš Red naglašava dimenziju konventualnosti, kojom želi uputiti na naročit način življenja bratstva. Konventualna dimenzija potiče djelatno i su-odgovorno sudjelovanje sve braće u bratskome životu,

osobito preko samostanskoga kapitula, te braću obvezuje na bavljenje evangelizacijom, kulturom, kao i na služenje ljudskoj obitelji, obraćajući pozornost na povijesne, društvene i kulturne promjene, uključujući tu i nove oblike svjedočenja i *nazočnosti*.

10. Kontemplativni se život najuže povezuje s ostalim djelatnostima »kako bi čitavi njihovi životi bili prožeti apostolskim duhom, a njihov apostolski rad kontemplacijom« (VC 9; CIC 675). Stoga bi braća ujedno trebala težiti za prisutnošću »Svevišnjeg, svemoćnog, Gospodina dobrog« u poslanju, u različitim međuljudskim odnosima i kulturama, kao i u stvaralaštvu.

11. Po polaganju redovničkih zavjeta, sva su braća neposredno podložna Papi u vidu izričaja njihova zajedništva s čitavim narodom Božjim.

12. §1. Polaganjem redovničkih zavjeta, braća se javno (CIC 607, §2) obvezuju živjeti Evanđelje u bratstvu, malenosti, poslušnosti, bez ikakva vlasništva te u čistoći, u skladu s Pravilom male braće, kako ga tumače Ustanove.

§2. Po vječnim zavjetima, u potpunosti postaju dijelom Reda.

II. naslov: Zavjetovanje Pravila

13. §1. Pravilo što ga je napisao sveti Franjo, a Honorije III. potvrdio, oblik je evanđeškoga života na koji se zavjetuju mala braća konventualci, te obvezuje savjest prema deklaracijama rimskih prvosvećenika, u skladu s normama Ustanova.

§2. Pravilo, »srž Evanđelja«, temelj je života i zakonodavstva čitavoga Reda.

§3. Da bi se bolje shvatio i obdržavao duh Pravila, braća trebaju produbiti svoje proučavanje ostalih spisa svetoga Franje, Franjevačkih izvora, dokumenata Reda, kao i dokumenata Svete Stolice vezanih uz posvećeni život.

14. §1. Tijekom stoljećâ, Pravilo su tumačili Pape.

§2. Autentično tumačiti pravilo spada na Svetu Stolicu, bilo na njezinu inicijativu, bilo na molbu generalnog kapitula.

§3. Na generalni kapitul spada, uz pristanak dvotrećinske većine glasača, predložiti Apostolskoj stolici odobrenje Ustanova i njihovu reviziju kao blagovremenu prilagodbu Pravila, razabranu u svjetlu suvremenih prilika.

§4. U nadležnost generalnog kapitula spada da deklarativno tumači Ustanove; međutim, izvan generalnog kapitula, i kada to traži hitan slučaj, tumačenje koje vrijedi samo do sljedećeg kapitula može dati ministar general sa svojim definatorijem, uz prethodno savjetovanje, ako je moguće, s ministrima provincijalima. Autentično, pak, tumačenje spada na Svetu Stolicu.

§5. Isti generalni kapitul može donositi zakone i odredbe u onim stvarima koje se odnose na vjerno opsluživanje Pravila i Ustanova.

15. §1. Da bi se *Ustanove* provele u djelo, neka generalni kapitul za cijeli Red, a odgovarajući provincijski kapitul za pojedine *jurisdikcije*, donesu i posebne statute.

§2. U hitnim slučajevima, tumačenje ili prenamjena ovih statuta spada na odgovarajuće ministre s njihovim definatorijima, a vrijede do sljedećeg kapitula.

§3. Prije nego se provincijski statuti proglase, neka se pravovremeno dostave na uvid ministru generalu, koji će samo, sa svojim definatorijem, pregledati jesu li u skladu s Ustanovama.

§4. Ustanove i statuti obvezuju pod grijeh u onome što se odnosi na zavjete i Božje zapovijedi ili crkvene zakone. Težina obveze ovisi o važnosti same stvari [o kojoj je riječ].

§5. Braća neka nastoje opsluživati Pravilo, Ustanove i statute u prvom redu iz ljubavi prema evanđeoskoj savršenosti, kako to traži obveza preuzeta redovničkim zavjetovanjem.

16. Iz opravdanih i razumnih razloga privremenu dispensu od disciplinskih propisa Ustanova i statuta mogu podijeliti:

- a) ministar general pojedinoj braći i samostanima, a uz pristanak svoga definitorija i pojedinim provincijama;
- b) ministar provincijal svojoj i drugoj braći koja prebivaju u njegovoj provinciji, a uz pristanak svoga definitorija i pojedinim samostanima;
- c) gvardijan svojoj i ostaloj braći koja prebivaju u njegovu samostanu.

III. naslov: Zavjetovanje evanđeoskih savjeta

17. §1. Svojim zavjetovanjem na život u poslušnosti, bez ikakva osobna vlasništva, te u čistoći, braća svečano i javno priznaju kako su primila milost od Boga Oca za nasljedovanje Krista u njegovu čistu, siromašnu, i poslušnu načinu života. »Polaganje redovničkih zavjetâ smatra se naročitim, plodonosnim produbljenjem krsne posvete« (VC, 30).

§2. Po evanđeoskim savjetima, braća se na poseban način združuju s Crkvom i njenim spasonosnim poslanjem.

§3. Ujedno svjedoče i mogućnost za novo čovječanstvo, u kojemu se svi prepoznaju braćom i sestrama, žive u istinskoj međusobnoj solidarnosti, te promiču mir, pravdu, i opće dobro društva.

§4. Sva tri zavjeta po svojoj naravi obvezuju pod teški grijeh.

18. §1. Zavjetom poslušnosti braća se, po primjeru Isusa Krista, predaju volji Božjoj, živeći po Njegovoj riječi. Radi toga se podlažu autoritetu Crkve i njenih ministara, kustosâ, i gvardijanâ. Djelatno sudjeluju u bratskome razabiranj (kapituli, sastanci, itd.), kako bi osobno i u zajednici živjeli duh Evanđelja.

§2. Ta poslušnost, međutim, ne samo što ne umanjuje dostojanstvo ljudske osobe, već ga vodi ka većoj zrelosti, obogaćujući ga slobodom djece Božje.

19. Braća bi, živeći među narodom Božjim kao katolički i apostolski muževi, vjerni naročitu obećanju i primjeru Svetoga Franje, svoju malenost trebala očitovati napose smjerno slušajući Crkvu u svemu.

20. §1. Braća su dužna, po primjeru i zapovijedi Sv. Franje, pokoravati se također i snagom zavjeta vrhovnom svećeniku kao najvišem poglavaru (usp. PPr 1,2).

§2. Braća su, prema odredbama zakona, podložna ujedno i mjesnim ordinarijima, u svemu što se odnosi na njihovu pastoralnu nadležnost (Kan. 678).

§3. Isto tako, dužna su se pokoravati ministru generalu, nasljedniku Sv. Franje, te ministrima, kustosima, i gvardijanima, kada nalažu u skladu s Pravilom i Ustanovama.

§4. Braća treba da duhovnom ljubavlju služe i pokoravaju se jedni drugima (NPr 5, 14).

21. §1. U vršenju svoje dužnosti neka ministri, kustosi i gvardijani nastoje upoznati Božju volju u duhu ljubavi i služenja. Nadalje, »sva braća koja se postavljaju za ministre i sluge ostaloj braći (...) neka ih

često pohađaju, duhovno opominju i ohrabruju» (NPr 4, 2-3); trebaju slušati svoju braću, poticati njihov ljudski i duhovni rast, te njihove zajedničke napore usmjeravati ka dobrobiti bratstva i Crkve.

§2. Zadržavši svoj autoritet odlučivanja i propisivanja što valja učiniti u svrhu općega dobra, ministri, kustosi i gvardijani svoje vodstvo vrše tako da njihova subraća djelatnom i odgovornom poslušnošću surađuju posvećujući se svojim redovnim dužnostima, kao i novim pothvatima, dobro se služeći svojim talentima te trajno obnavljajući vjernost poticajima Duha Svetoga.

§3. Poslušnost u bratskome životu podrazumijeva tako snažnu povezanost među braćom koja im omogućuje zajedno vršiti apostolsko poslanje bratstva te koordinirati pojedinačne djelatnosti svakoga pojedinoga brata.

22. §1. Zavjetom evanđeoskog siromaštva braća »propovijedaju da je Bog jedino pravo čovjekovo blago« (VC, 21), te se obvezuju nasljedovati primjer Sina Božjega koji »radi nas posta siromašan na ovome svijetu« (PPr 6, 3).

§2. Budući da su se braća obvezala živjeti »bez ikakva osobna vlasništva«, radikalno se odriču osobna vlasništva nad dobrima i pouzdaju u Božju providnost. Vršer zajedničko razabiranje vezano uz solidarno upravljanje vremenitim dobrima, kako unutar bratstva, tako i za dobrobit siromahâ, stavljajući [svoja] duhovna i vremenita dobra na raspolaganje svima.

§3. Braća se moraju odreći potrebe vlasništva, služiti se stvarima prema odredbi ministara, kustosâ i gvardijanâ te stvarno i u duhu biti uistinu siromašni i kao takvi se pokazivati, usvajajući jednostavan, trezven, i strog način života.

§ 4. Braća neka pojedinačno zavole i slijede uzvišeno siromaštvo, kao što dolikuje nasljedovateljima poniznog i siromašnog Sv. Franje, lišavajući se svega i odolijevajući potrošačkome mentalitetu gomilanja i rasipanja.

§ 5. Ministri, kustosi i gvardijani također trebaju, vlastitim primjerom, poticati braću neka žive kao siromasi. Neka paze da ne bi neopravdanim dopuštjenjima narušavali opsluživanje siromaštva.

23. §1. U duhu življenja »bez ikakva osobna vlasništva«, prije polaganja privremenih zavjeta, kandidat treba upravljanje svojim dobrima prepustiti onomu kojega odabere te slobodno odlučiti o njihovu korištenju i [uz njih vezanim] prihodima.

§2. Međutim, prije polaganja vječnih zavjeta, neka se – pod uvjetom da će zavjetovanje zaista i uslijediti – odrekne i vlasništva nad svime što posjeduje, i to na način, ukoliko je moguće, valjan i prema civilnome pravu. Ako bi, iz opravdanog razloga, ove odluke želio promijeniti, ili bilo što poduzeti vezano uz vremenita dobra, mora zatražiti dopuštenje ministra ili kustosa (kan. 668).

24. §1. Sva dobra što su ih braća stekla ili na neki drugi način pridobila za sebe nisu njihova, već pripadaju bratstvu; bratstvo je ono koje njima upravlja, te su namijenjena isključivo jednostavnu i trijeznu načinu življenja, kao i za vršenje različitih oblika apostolata Reda te djela ljubavi.

§2. Prema odredbama Crkve, sam Red, provincije, kustodije i samostani mogu posjedovati vremenita dobra, no ne i pojedina braća. U svakom slučaju, [braća] ne bi smjela posjedovati dobra, osobito nekretnine, ukoliko to nije nužno za život braće, odnosno, korisno za djelatnost Reda. Uvijek, međutim, valja izbjegavati i najmanju natruhu pohlepe, kao i neopravdana gomilanja.

§3. Radi toga, sva dobra što ih braća na bilo koji način steknu: kao naknadu za rad, kao poklon, ili na nekako drugačije, čak i ako su dana osobno njima, pripadaju samostanu, odnosno, u skladu sa statutima provincije ili kustodije, nekoj drugoj pravnoj osobi Reda.

25. §1. Sveti je Franjo rekao kako hoće da sva braća obavljaju kakav častan posao (Opor, 20) te kako im je dopušteno imati oruđe i sprave nužne za njihovo umijeće (NPr, 7, 9). Stoga se braća trebaju smatrati

obvezanima općim zakonom o radu u pribavljanju onoga što je potrebno za život bratstva, biti solidarni sa siromašnima, i pouzdavati se u Providnost svoga nebeskoga Oca. Ukoliko zatreba, mogu se uteći »stolu Gospodnjem«, odnosno, skupljati milostinju ili zatražiti i primati socijalnu pomoć.

§2. Smiju prihvatiti naknadu ili mirovinu za svoj rad te se ujedno i socijalno osigurati, u skladu sa statutima provincije ili kustodije, redovito na dobrobit bratstva.

§3. Ministri i kustosi, sa svojim definitorijima, trebaju planirati sredstva za mirovine te redovne i izvanredne zdravstvene troškove braće, budući da je starost neminovna.

26. §1. Braća pojedinačno te kao bratstvo trebaju vjerno obdržavati siromaštvo, kako bi pružali jasno svjedočanstvo. U svemu trebaju izbjegavati razmetanje, urese, kao i sve što bi odisalo luksuzom.

§2. Budući da, štoviše, život braće obilježen siromaštvom treba istinski odražavati društveno stanje siromahâ u čijoj sredini prebivaju, braća trebaju rado živjeti među siromasima te biti solidarni s njihovim žalostima i tegobama, radeći poput njih i s njima, djelatno predani unaprjeđenju njihova stanja, evangelizirajući siromašne, te istovremeno dopuštajući da i siromašni evangeliziraju njih.

§3. Nadalje, braća trebaju dragovoljno podnositi siromaštvo života u zajedništvu, kao i neugodnosti koje iz njega proizlaze

27. Braća se trebaju pobrinuti da sve što je namijenjeno djelima apostolata zaista i bude upotrijebljeno za dobrobit tih djela, kao i za daljnje proširenje apostolatâ Reda. Njihovu skrb i revnost u tim pitanjima treba motivirati isključivo dobrobit ljudi, uvažavajući pritom nakane donatorâ (kan. 1267, §3).

28. §1. U duhu pripadnosti jedinstvenome bratstvu Reda, provincije, kustodije, i samostani trebaju iskazivati međusobnu solidarnost vezanu uz vremenita dobra, duhovna dobra, kao i spremnost braće na prijelaz u drugu jurisdikciju koja se nalazi u poteškoćama, kako bi oni koji imaju više pomogli onima što trpe oskudicu. Ta se ista solidarnost osobito prakticira na dobrobit Reda, s obzirom na formaciju i *implantatio Ordinis*.

§2. Generalni statuti trebaju utvrditi konkretne norme za upravljanje Redom, kojima se traži i osigurava gospodarska solidarnost među različitim jurisdikcijama.

§3. Statuti provincije i kustodije trebaju utvrditi konkretne norme gospodarske solidarnosti među samostanima iste jurisdikcije, kao i između samostanâ te uprave provincije ili kustodije.

29. Štoviše, iz svojih bi vlastitih sredstava trebali spremno pomagati kako bi se udovoljilo potrebama Crkve i siromahâ te promicali pravda, mir i očuvanje stvorenoga.

30. Vođeni duhom življenja »bez ikakva osobna vlasništva«, kao i trezveno, pod vlašću ministara, kustosâ i gvardijanâ, braća se mogu umjereno poslužiti novcem u svim njegovim raznim oblicima, u skladu s normama statutâ provincija i kustodija.

31. Štoviše, budući da je Sveti Franjo u Crkvi utemeljio svoje bratstvo prvenstveno kao svjedočanstvo evanđeoskog siromaštva, braća bi – kako na kapitulima, tako i izvan njih – trebala nastojati razviti nove oblike siromaštva, prilagođene njihovu vremenu, kako bi to svjedočanstvo bilo uvijek prisutno. Međutim, pravo je kapitulâ donijeti sud o takvim novim oblicima [siromaštva].

32. §1. Zavjetom čistoće, življenim »čista srca« (Opom 16, 2), braća nasljeđuju život Isusa, koji se u potpunosti bio posvetio Kraljevstvu Božjemu i ljubavi prema svojoj braći i sestrama. Oni odabiru stanje savršene uzdržljivosti kao izraz svoje ljubavi prema Bogu i čovjeku, kao zalog eshatološkoga blaga te kao naročit izvor duhovne plodnosti (Kan 599). U tom smislu, izbjegavaju sve unutarnje i vanjske čine koji bi se čistoći protivili.

§ 2. Slobodno odabirući život u čistoći, braća pokazuju da svaka ljudska i duhovna plodnost ima svoj izvor u Trojstvenoj ljubavi.

33. §1. Da bi u čistoći živjeli ljubav prema Bogu i ljudima, braća trebaju rasti u unutarnjoj iskrenosti, međuljudskim odnosima, psihološkoj uravnoteženosti, afektivnoj zrelosti, samo-nadzoru te stvaralačkoj i velikodušnoj apostolskoj zauzetosti.

§2. Nadalje, trebaju paziti na to da njeguju često pristupanje sakramentima, duboku molitvu, prisno jedinstvo s Kristom, duboki odnos s Djevicom Marijom, radosne bratske odnose, kao i velikodušnu predanost onima u potrebi.

§3. Pouzdajući se u riječi našega Gospodina, i oslanjajući se na njegovu pomoć, braća trebaju vršiti asketsko mrtvljenje, bdijući nad svojim srcima, izbjegavajući rizične situacije te odgovorno se služeći masovnim medijima. Ujedno trebaju njegovati zrela i istinska prijateljstva, a naročito skrbiti oko vlastite trajne formacije.

34. Braća, u svojim interakcijama s ljudima, uvijek trebaju uspostavljati odnose obilježene velikim poštovanjem, napose kada je riječ o maloljetnicima. Njihova je obveza stvoriti sigurno i bezopasno okruženje. U slučajevima zlostavljanja, ministri, kustosi, i sva braća, trebaju se pridržavati naputaka svekoliike Crkve, partikularnih Crkava, kao i Reda.

IV. naslov: Struktura Reda

35. Red male braće konventualaca jedinstveno je bratstvo u čitavome svijetu. Ministri, kustosi, i sva braća, neka se neprekidno trude ostvarivati i čuvati jedinstvo i zajednicu bratstva.

36. §1. Radi ostvarivanja učinkovite organizacije i upravljanja životom i djelatnošću braće, Red je organiziran po provincijama i kustodijama, kojima braća pripadaju.

§2. Provincije, kustodije, i samostani koji im pripadaju ograničeni su na / vezani su uz odgovarajuća zemljopisna područja.

37. §1. Za otvaranje apostolske ili misijske prisutnosti braće na teritoriju druge provincije ili kustodije, potreban je nadalje još i pristanak njihovih pojedinih kapitula, kao i suglasnost ministra generala i njegova definitorija, nakon savjetovanja s mjesnim ordinarijem, kako bi se ostvarila istinska bratska, društvena, Crkvena i kulturna integracija.

Alternativa A

§2. Nadalje, potrebno je sklopiti ugovor između dvaju ministara ili kustosa, uz suglasnost njihovih pripadajućih definitorija, kojim će se uspostaviti jasni uvjeti suradnje i solidarnosti te ostvariti potrebna afilijacija ad tempus provinciji, odnosno, kustodiji, o čijem je teritoriju riječ.

Alternativa B

§2. Nadalje, potreban je ugovor između dvojice ministara ili kustosa, uz suglasnost njihovih pripadajućih definitorija, kojim će se uspostaviti jasni uvjeti suradnje i solidarnosti.

38. §1. Provincije i kustodije formiraju se od samostana ili zajednica u kojima su braća kao domaći (*de familia*). Samostan je mjesto gdje se evanđeoski život braće, u svojim duhovnim te apostolskim/radnim dimenzijama, dnevno dijeli i obnavlja.

§2. Provincije mogu uspostavljati delegacije iz određenih razloga, u skladu s normama generalnih i provincijskih statuta.

39. §1. Iz zemljopisnih, kulturnih ili jezičnih razloga, provincije, kustodije i delegacije udružuju se zajedno u konferencije ili federacije.

§2. Da bi se odnosi među braćom produbili, konferencije i federacije trebaju jačati suradnju u početnoj i trajnoj formaciji, gospodarskoj solidarnosti, koordinaciji apostolata i rada, kao i spremnost braće da pođu u druge jurisdikcije.

§3. Svaka konferencija, odnosno, federacija treba izraditi nacrt vlastitih statuta, koji zahtijevaju odobrenje ministra generala i njegova definitorija, a koji naznačuju njen sastav (provincije, kustodije, delegacije, misije), njene kompetencije, kao i učestalost sastanaka.

§4. Zadaća je konferencije/federacije sastaviti posebne statute, koji zahtijevaju odobrenje ministra generala i njegova definitorija, namijenjene zajedničkim kućama formacije.

§5. Zadaća je konferencije/federacije sastaviti posebne statute, koji također zahtijevaju odobrenje ministra generala i njegova definitorija, namijenjene zajedničkim misijama, odnosno, apostolatima.

40. §1. Osnutak, dioba, ujedinjenje, stapanje (fuzija) ili dokinuće provincije ili generalne kustodije, pridržani su generalnom kapitulu. U hitnim slučajevima, izvan generalnog kapitula, na ministra generala i njegov definitorij spada poduzeti sve ove korake. U svakom je pojedinom slučaju potrebno saslušati one na koje se sve to neposredno odnosi.

§2. Da bi se mogla osnovati nova provincija ili generalna kustodija, potrebno je da ima dovoljno samostana i svečano zavjetovane braće, kao i da je, u skladu s generalnim statutima, udovoljeno evaluacijskim kriterijima vezanima uz kakvoću evanđeoskog i bratskog života.

§3. S obzirom na moguće dokinuće, stapanje (fuziju), ili ujedinjenje neke provincije, odnosno, generalne kustodije s drugom jurisdikcijom, potrebno je izvršiti razabiranje u skladu s kriterijima uspostavljenima u generalnim statutima, kako bi se braći na taj način osigurao istinski bratski život.

§4. Provincijski kapitul, utvrdivši kako postoji dovoljan broj samostana i svečano zavjetovane braće, kao i kakvoća evanđeoskog i bratskog života u skladu s kriterijima generalnih statuta, uz prethodno odobrenje ministra generala i pristanak njegova definitorija, može osnovati provincijsku kustodiju, dvotrećinskom većinom glasača.

§5. Dokinuće provincijske kustodije pridržano je za provincijski kapitul, nakon saslušavanja braće kustodije o kojoj je riječ; propisivanje zakona vrši se u skladu s generalnim statutima.

41. §1. O osnutku ili ukinuću samostana pod neposrednom jurisdikcijom ministra generala odlučuje generalni kapitul, pridržavajući se propisa općeg prava (kan. 609, 1; 610; 1215, 3).

§ 2. Osnutak samostana pridržan je provincijskom kapitulu, uz pristanak ministra generala s odlučujućim glasom njegova definitorija i prema propisima općeg prava (kan. 609, 1; 610; 611; 1215, 3).

§ 3. Ministar provincijal, uz pristanak svoga definitorija, može osnovati ili ukinuti kuću-pridružnicu, ovisnu o nekom samostanu; prije toga mora saslušati samostanski kapitul dotičnog samostana i pridržavati se propisa općeg prava (kan. 609; 616, 1).

§4. Ukinuću samostana pridržano je ministru generalu, uz pristanak njegova definitorija, nakon saslušavanja onih na koje se to odnosi i savjetovanja s dijecezanskim biskupom (kan. 616, 1).

PISMO GENERALNOG MINISTRA U POVO- DU BEATIFIKACIJE FRA FRANJE ZIRANA, OFMCONV., 12. LISTOPADA 2014.

Draga braćo,

Gospodin vam dao mir!

S radošću i zahvalnošću Svevišnjem, Svemo-
gućem i Dobrom Bogu kao i Crkvi, Majci svetih,
obraćam vam se zbog proslave skorašnjeg doga-
đaja u kojemu će naša konventualska obitelj imati
važnu ulogu. Naime, 12. listopada ove godine, u
ime Pape Franje, kardinal prefekt Kongregacije za
kauze svetih uvrstit će među blaženike našega su-
brata Franju Zirana iz provincije Sardinije, koji je
ubijen *in odium fidei* u gradu Alžir, sada već dav-
nog 25. siječnja 1603. godine.

Katolički će svijet uskoro upoznati i uzljubiti
Franju Zirana, franjevca konventualca iz Sassarija,
koji je u 39. godini »svoje haljine ubijelio u Krvi
Jaganjčevoj« (usp. Otk 7,14).

On je prvi mučenik modernog vremena sa Sar-
dinije koji će u Crkvi biti uzdignut na čast oltara, u
vremenu kao što je naše, u kojem mučeništvo po-
novno postaje aktualno i u kojem mnogi kršćani
podnose ovu najveću žrtvu zbog svoje pripadnosti
Kristu. Radije dati svoj život, no zaniijekati vjeru,
kao što nas podsjeća *Lumen gentium*, znači »pru-
žiti najveće moguće svjedočanstvo ljubavi svim
ljudima, a osobito progoniteljima.« Učenik tako
postaje slikom svoga Učitelja »koji je slobodno
prihvatio smrt za spasenje svijeta« (br. 42). Mu-
čeništvo je dar koji je dopušten rijetkima (*paucis
datur*) stoga ga Crkva smatra »iznimnim darom i
najpotpunijim dokazom ljubavi.«

Teška je zadaća sažeti dinamičan život fra Zi-
rana u ovih nekoliko redaka. Želio bih vas samo
podsjetiti na ono što je bila pokretačka snaga nje-
gova života, na onaj žar koji je i doveo do sudbo-
nosnoga završetka, a to je bio njegov neumorni
rad na otkupljivanju robova koje su zarobili mu-
slimanski pirati ili barem u pomaganju da se ne
odreknu svoje kršćanske vjere u teškim prilikama s

kojima su bili suočeni. Sasvim je sigurno pridonio
zvanju svoga rođaka Franje Serra, također franjev-
ca konventualca, koji je završio u rukama alžirskih
pirata. Želja za slobodom i oslobođenjem Zirana
je kasnije dovela u Alžir, muslimansku zemlju, u
kojoj je podnio svoje mučeništvo krvlju.

Franjo Zirano živio je na tragu 16. poglav-
lja *Nepotvrđenog Pravila* koje upućuje braću koji
osjećaju posebno poslanje živjeti među Saraceni-
ma (*»inter saracenos«*), koji bi bio stav s kojim bi
dali divno svjedočanstvo Evanđelja: »(...) da se ne
svađaju i ne prepiru, nego da se pokoravaju svakoj
ljudskoj ustanovi i priznaju da su kršćani«. Nisu,
dakle, koristili riječi, niti govor, a ponajmanje pro-
povijedi, već prisutnost obilježenu diskrecijom te,
nadasve, smirenim i bratskim srcem.

Franjo Zirano umro je, poput Krista, preda-
jući se u potpunosti u Božje ruke (*»U tvoje ruke,
Gospodine, predajem duh svoj«*, – bile su njego-

ve posljednje riječi), a ljubav što ju je nosio u srcu onemogućila je – čak i u najtežim trenucima mučeništva – ikakvu protivštinu prema onima koji su mu tijelo izvrgli mučenju. Na taj je način svoju vjeru održao postojanom pred zahtjevima da je se odrekne: »Kršćanin sam, redovnik moga oca svetoga Franje, i kao takav želim umrijeti. Molim Gospodina neka vas prosvijetli, da ga upoznate«.

Ponovio je te svoje riječi istovremeno blago i ponosito: »*Christianus sum*«, a nalazimo ih gotovo redovito u *Acta martyrum*. Posrijedi su riječi kojima su se mučenici prvih stoljeća obraćali rimskim progoniteljima koji su ih izazivali, pozivajući ih neka se odreknu svoje vjere. Jednako je jasno i značajno njegovo spominjanje »moga oca svetoga Franje«, koje govori o ljubavlju prožetom i duboko ukorijenjenom osjećaju pripadnosti Redu. Tu je, naposljetku, i njegova želja – izražena gotovo kao molitva – da se njegovi progonitelji pokaju te razaberu i u svojim životima prigrle svjetlo vjere po susretu s Kristom.

Mučeništvo našega subrata Zirana utjelovljuje ljubav najvišega reda i svjedoči o novom humanizmu, upravo onakvom kakvog je sredinom 20. stoljeća posvjedočio jedan drugi franjevac konventualac, sv. Maksimilijan Kolbe. On je na sustavno i nesmiljeno obeščovječenje nacističkoga režima odgovorio potpunim sebedarjem, očitovanim u njegovim čuvenim riječima: »Mržnja razara, samo ljubav stvara!«

A mi, ljubljena moja braćo? Kako bi mi trebali obilježiti proglašenje blaženim našega subrata koji se pridružuje redovima svjedoka što urešuju svekoliku Crkvu?

Prije svega, potrebno je osjetiti duboku zahvalnost za dar što ga je Bog podario fra Franji Ziranu, izazovni dar koji ga je učinio učenikom Križa Kristova do samoga kraja, sve do prolijevanja krvi. Težina njegova svjedočanstva priječi nas hvalisati se time što ga je bio kadar podnijeti. Prije svega valja nam izmjeriti širinu i dubinu vlastite vjere.

Tko bi se među nama osjetio uistinu sposobnim prihvatiti i izvršiti riječi 16. poglavlja *Nepotvrđena Pravila*, koje kažu: »I sva braća, gdje god

bila, neka imaju na umu kako su dali sebe i predali svoja tijela Gospodinu našem Isusu Kristu.

Iz ljubavi prema njemu moraju se izložiti neprijateljima vidljivim i nevidljivim, jer Gospodin veli: 'Tko izgubi život svoj poradi mene, spasit će ga'? Možda mi nećemo biti pozvani u ime Kristovo položiti život, no postoje i drugi oblici mučeništva koji nas sve blisko pogađaju, a ne možemo im, niti bismo im smjeli, izmaći, jer predstavljaju naš konkretan put prema svetosti, življen i posvjedočen.

Kao drugo, želio bih naglasiti koliko je aktualna služba kojoj je naš brat mučenik posvetio veći dio svoga života, a to je skrb o žrtvama otmice i robovima; onima koji su lišeni slobode i izrabljivani bez imalo obzira prema temeljnim ljudskim pravima.

Tko su današnji imigranti, ako li ne ljudi koji uvijek iznova trpe nasilje na svome putovanju prema nadi? Rat, glad, siromaštvo i nepravda – sve to dovodi u pitanje naš identitet *fratara*, »svekolike braće«, kadre primati ljude bez granica, ljubavlju izraženom opipljivim gestama pozornosti posvećene svakoj pojedinoj osobi.

S obzirom na odlike njegova životnoga iskustva, naš Franjo Zirano posjeduje sva svojstva potrebna da postane svetac zaštitnik i zagovornik otetih i porobljenih, kao i imigranata koji prelaze more i pustinju kako bi ponovno našli slobodu. Na nama je, njegovoj subraći, oživjeti i uprisutniti njegovo svjedočanstvo kroz različite službe što nam ih je povjerila Providnost.

Preporučam vam svima da s osobitom pobožnošću proslavite godišnji spomendan ovoga blaženoga mučenika. Njegu te osjećaje, kako biste osigurali da njegova proslava bude živi spomen, a ne besplodna stvar prošlosti.

Neka nam brat Franjo Zirano podari s neba svoju pomoć te blagoslovi putove mira i pravednosti u čitavom našem bratstvu franjevaca konventualaca.

Ljubljena braćo, Gospodin vam dao mir!

fra MARCO TASCA,
generalni ministar

iz provincije

ŠESTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Šesta sjednica Definitorija na kojoj su bili prisutni svi članovi Definitorija započela je polusatnom adoracijom u crkvi sv. Vida i Jurja u Madžarevu 17. srpnja 2014. u 9.10 sati. Nakon adoracije sjednica je nastavljena u župnoj kući. Najprije je provincijalni ministar pozdravio sve prisutne a zatim je usvojen zapisnik pete sjednice Definitorija. Uslijedilo je predstavljanje ekonomskog i egzaktorskog izvještaja od strane fra Tomislava Glavnika, ekonoma Provincije i fra Željka Klarića, egzaktora Provincije. Fra Tomislav je izvijestio braću o troškovima od primopredaje koja je bila 16. lipnja 2014. godine.

Provincijalni ministar i vikar Provincije izvijestili su Definitorij o proteklom primopredajama. Primopredaje su prošle u najboljem redu, iako je zamijećeno da ponegdje nedostaju neke knjige, da u nekim samostanima nisu redovito održavani samostanski kapituli, te da je bilo i spajanja službe gvardijana, ekonoma i egzaktora u istoj osobi.

Provincijalni ministar izvijestio je zatim braću o događajima koji slijede nakon ljeta: Formativni tečaj za nove gvardijane koji bi trebala organizirati naša Provincija ili, što je bolja solucija zajedno sa Slovenskom Provincijom, pa bi na tečaju sudjelovali gvardijani obiju provincija. O svemu će biti govora krajem srpnja na susretu provincijalnog ministra i generalnog asistenta CEC-a. Osim tog susreta, ove godine domaćini smo susreta provincijala CEC-a i susreta CEFID-a.

Od strane Generalne kurije došao je prijedlog da se ovogodišnja trajna formacija obavezna za braću do 10 godina zavjeta održi sa braćom slovenske provincije. Susret trajne formacije održat će se od 26. do 30. listopada u Piranu.

Dogovoreno je da će duhovne vježbe postulata i klerika biti od 1. do 5. rujna na otoku Cresu.

Voditelj duhovnih vježbi bio bi fra Đuro Vuradin. 8. rujna, na blagdan Male Gospe upriličio bi se ulazak u postulaturu za nove postulante. Provincijalni ministar obavijestio je braću da su za sada dvojica kandidata napisala molbu za ulazak u postulaturu, no ima još nekoliko kandidata koji su najavili poslati molbe.

Fra Tomislav Glavnik, predsjednik Komisije za ekonomiju i gradnju predložio je kao članove istomene komisije: fra Zdravka Tubu i fra Vitomira Glavaša. Definitorij je jednoglasno potvrdio prijedlog predsjednika Komisije.

Izabrani su novi duhovni asistenti: fra Vladimir Vidović za nacionalnog duhovnog asistenta Frame dok je za nacionalnog i regionalnog asistenta zagrebačkog područnog bratstva OFS-a izabran fra Pero Džida.

Za pomoć stradalima od poplave u Provinciji je skupljeno oko 60 000 kn. Provincijalni ministar izvijestio je braću da se susreo sa župnikom župe Gunja koji ga je upoznao sa situacijom na terenu i objasnio da na području njegove župe nema obitelji koje imaju brojnu djecu jer je bila prva intencija prikupljena sredstva razdijeliti među njima. Nakon kratke rasprave ekonom provincije fra Tomislav preuzeo je inicijativu da do slijedeće sjednice Definitorija provjeri ima li među unesrećenima na području BIH siromašnih obitelji s brojnou djecom kojima bi bio prioritet pomoći.

Pročitana je zatim molba Udruge »Ime Dobrote« da se financijski podupre projekt prve hrvatske obiteljske televizije Laudato TV. Provincijalni ministar ukratko je obrazložio zašto bi bilo dobro poduprijeti spomenuti projekt. Definitorij je podržao prijedlog provincijalnog ministra.

Razgovaralo se o projektu Giovani verso Assisi koji će se održati od 2. do 9. kolovoza 2015. godine u Asizu te o prijedlogu provincijalnog ministra da se obnovi godišnji provincijski susret mladih. Definitori su podržali godišnji provincijski susret mladih, a što se tiče susreta Giovani verso Assisi naglasili su problem financiranja (veliki trošak)

te problem prevelikog broja predavanja kojima su raniji susreti opterećeni. Također se konstatalo postojanje raznih susreta za naše mlade kroz ljetne mjeseci koji su duhovno i financijski »konkurentniji«. Prijedlog je da se Provincija više ne opterećuje financiranjem ovih susreta nego da, ako ne bude većeg odaziva naših samostana koji će poslati svoje mlade, negujemo našu povezanost s ovom manifestacijom diskretnom prisutnošću, skromnim brojem naših predstavnika (jedan auto ili kombi).

Razgovaralo se o programu Dana Provincije koji će se održati na Cresu. Glavno predavanje imati će dr.sc. fra Đuro Hontić o fra Bonaventuri Soldatiću, koji je bio i tema njegovog doktorskog rada.

Dogovoreno je da na zavjetovanje naših novaka koje će se održati 30. kolovoza 2014. u Asizu idu provincijalni ministar i roditelji zavjetovanika.

Također je dogovoreno da će se braća Provincije pozvati na susret koji će se održati od 26. do 27. kolovoza na kojem će se sastaviti cjelogodišnji provincijski program apostolata i usuglasiti ostale inicijative.

Odobrena je prodaja dva automobila (VW Jetta i Opel Astra) braći Samostana sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu te je odobrena kupnja novog automobila samostanu sv. Frane u Šibeniku.

Dogovoreno je da će se sljedeća sjednica Definitorija održati u Zagrebu 28. kolovoza 2014. godine s početkom u 8.30 sati.

Šesta sjednica Definitorija završena je u 13.15 sati nakon koje je uslijedio ručak pod sjenicom u župskom dvorištu s braćom novomorofskog samostana u gostoprimstvu obitelji Šantek.

SEDMA SJEDNICA DEFINITORIJA

Sedma sjednica Definitorija održana je u Zagrebu, 28. kolovoza 2014. godine s početkom u 8.30 sati. Prisutni su bili svi članovi Definitorija. Sjednica je započela polusatnim klanjanjem i krunicom u klerikatskoj kapeli za svu braću Provincije, oso-

bito bolesnu braću, a nastavljena je u prostorijama Provincijalata.

Nakon kratkog pozdrava provincijalnog ministra prihvaćen je zapisnik šeste sjednice Definitorija. Pročitani su zatim egzaktorski i ekonomski izvještaj te tromjesečni izvještaj Karitasa koji je u pisanom obliku dostavio fra Ivan Radeljak, ravnatelj Karitasa.

Govorilo se o formativnom tečaju za nove gvardijane sa Slovencima (od 17. do 21. studenoga 2014.). Odlazak na tečaj preporučit će se svim gvardijanima, dok je za gvardijane s prvim mandatom u spomenutoj službi obavezan.

Pročitane su molbe novaka (fra Vilčeka Novačkog i fra Antuna Radovanića) za polaganje privremenih zavjeta i izvještaji njihovih magistara. Obojici novaka dopušteno je polaganje privremenih zavjeta koje će biti 30. kolovoza 2014. godine u Asizu, a zavjete će položiti na godinu dana (do blagdana sv. Franje 2015. godine).

Pročitane su zatim molbe za đakonsko ređenje (fra Stjepana Brčine i fra Filipa Pušića) te izvještaji njihovih odgojitelja. Obojici je dopušteno primanje reda đakonata. Đakonsko ređenje biti će u zaGREBAČKOJ katedrali 25. listopada 2014. godine.

Fra Ljudevit Maračić poslao je pismo – molbu na Definitorij. Budući da se bavi arhivom Provincije zamolio je dopuštenje da u bližoj budućnosti ode u Padovu kako bi snimio dokumente iz razdoblja kada su naše dvije Provincije bile jedna Provincija. Definitorij je savjetovao da snimi svu arhivsku građu i dokumente iz tog razdoblja. Fra Ljudevit je također zamolio da se spremište ispred sadašnje provincijske knjižnice prenamijeni za knjige koje je tiskala Provincije, a stoje u arhivu, kako bi se oslobodilo što više prostora za arhiv. Prijedlog je prihvaćen. Definitorij je imenovao fra Ljudevita Maračića arhivarom Provincije.

Uslijedilo je imenovanje novog Uredničkog vijeća Veritasa na prijedlog fra Josipa Blaževića, glavnog urednika Veritasa. Članovi Uredničkog vijeća su: fra Vladimir Vidović, zamjenik glavnog urednika, fra Josip Ivanović, tajnik, Marijan Križić, Tanja Popec i Vladimir Zrinjski.

Rješavano je pitanje raspodjele sredstava prikupljenih za pomoć žrtvama poplave. Odlučeno

je da se pomogne Hrvatima u Posavini, konkretno obiteljima s najbrojnijom djecom u župi Grebniće. U najkraćem mogućem roku neki od članova Definitorija otići će u ta mjesta i konkretno uručiti prikupljena sredstva stradalim obiteljima.

Na Definitorij je došao dopis od fra Žarka Relote, gvardijana splitskog samostana. Definitorij je, odgovarajući na dopis, zatražio da se postupi u skladu s Provincijskim statutima.

Provincijalni ministar informirao je Definitorij da je odobrio dnevne redove novomarofskog i sisačkog samostana te izbor samostanskih službi. Potiču se ostali samostani da pošalju svoje dnevne redove i izbor samostanskih službi na odobrenje.

Dogovoreno je da će sljedeća sjednica Definitorija biti održana 10. i 11. rujna 2014. godine u Šibeniku.

U točki razno raspravljalo se o dvojici bogoslova prve godine: fra Marku Paratu i fra Vjekoslavu Džijanu. Naime, njima će se zamrznuti pohađanje studija na godinu dana te će ih se poslati u neki od samostana Provincije ili Reda.

Na kraju sjednice Definitorij je upoznat sa sadržajem godišnjeg provincijskog plana i programa koji je dva dana ranije sastavilo radno tijelo sabrano na poziv provincijskog ministra. Sedmu sjednicu Definitorija završili smo u 12.30 sati.

OSMA SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita osma sjednica Definitorija održana je u prostorijama šibenskog samostana, 22. i 23. rujna 2014. godine. Nakon molitve i pozdrava provincijskog ministra, pozdrav i riječi dobrodošlice Definitoriju uputio je fra Ivan Bradarić, gvardijan šibenskog samostana. Zahvaljujući na dolasku u šibenski samostan fra Ivan je Definitorij upoznao sa životom šibenske samostanske zajednice i kulturnim nasljeđem šibenskog samostana te je izrazio želju čuti od Uprave što očekuje od samostanske zajednice u narednom četverogodištu. Naime, samostanska kuća dobro je obnovljena i dobrostojeća u materijalnom smislu, no velike su i potrebe kuće. Fra Ivan je osmislio projekt koji je nazvao

»Projekt 2020.«, budući da se te godine slavi 700. obljetnica podizanja šibenskog samostana i 50. obljetnica proglašenja svetim sv. Nikole Tavilića. U tom smislu naglasio je da bi trebalo promišljati o nekoliko stvari:

1. Do prosinca 2015. godine bilo bi potrebno urediti i povezati klauzurni dio samostana. Zamišljeno je da se atrij proširi do nosivog zida blagovaonice te da se izrade stepenice koje bi riješile problem nepovezanosti kuće.
2. Potrebno bi bilo urediti samostanski muzej. Samostanski muzej bio bi u donjem dijelu kuće, a u tu svrhu iskoristila bi se i kapelica sv. Mihovila u kojoj bi se mogla osmisлити promocija prvog hrvatskog sveca, sv. Nikole Tavilića.
3. U nekom dužem periodu bilo bi potrebno obnoviti prozore i pod crkve, zvonik, rasvjetu crkve te obnoviti sistem zvonjenja. Ono što se sada obnavlja ide dosta sporo pa bi se možda moglo i na tom planu nešto učiniti. Trebalo bi stoga redefinirati odnos samostana prema konzervatorskom zavodu.

Zaključilo se da samostanska zajednica ima podršku Definitorija u svim iznesenim projektima te da treba mudro krenuti dalje u osmišljavanju samostanskog prostora. Nakon završetka prvog dijela sjednice, u 17.30 sati, braća su obišla šibenski samostan i crkvu.

Drugi dio sjednice Definitorija započeo je u 18.00 sati. Najprije je jednoglasno izglasan zapisnik sedme sjednice Definitorija, a zatim se razgovaralo o programu Dana Provincije. Provincijalni ministar izložio je program u koji još treba nadodati da će pod molitvom večernje biti primanje novih postulanata u postulaturu.

Na Definitorij je pristiglo nekoliko molbi. Prije svega, kratkom diskusijom zaključeno je da bi svi samostani trebali imati isti izgled memoranduma, istovjetan izgledu provincijskog memoranduma. Stoga će tajnik Provincije napraviti memorandume i poslati ih gvardijanima samostana.

Na Definitoriju je pročitana i jednoglasno odobrena molba samostana BSM Vinkovci o prodaji starog i kupnji novog automobila.

Pročitana je, zatim, molba viškog samostana kojom se traži izuzeće od plaćanja 15% Provinciji

u razdoblju od 1. travnja 2014. do 30. ožujka 2015. godine. Molba viškog samostana jednoglasno je prihvaćena.

Sjednica Definitorija prekinuta je u 20.00 sati te se nastavila sljedeći dan posjetom radionici Konzervatorskog zavoda u 9.15 sati. Nakon obilaska radionice sjednica je nastavljena u prisustvu fra Ivana Bradarića, gvardijan šibenskog samostana i fra Ivana Penave, člana šibenskog samostana. Razgovaralo se o viđenim restauratorskim zahvatima i o nekim pitanjima vezanima uz samostanske nekretnine.

Pulski samostan sv. Ivana Krstitelja poslao je dopis kojim moli da se novac, koji je fra Đuro Hontić zaradio ispovijedajući četiri godine u Vatikanu, preusmjeri za potrebe samostana. Jednoglasno je odobreno da se novac preusmjeri na račun samostana sv. Ivana Krstitelja.

Na Definitorij je došla molba organizacijskog odbora Marijafesta kojim se traži sponzoriranje festivala od Provincije. Definitorij je zaključio da se još ovaj puta prihvati sponzorstvo na ovakav način, a nakon održavanja festivala s odgovornim osobama razgovarat će se o budućnosti Marijafesta.

Odlučeno je da se sredstva skupljena za pomoć poplavljenim područjima podijele trima hrvatskim obiteljima u BiH.

Fra Nikola Šantek izvijestio je braću o skorašnjem đakonskom ređenju fra Filipa Pušića (25. listopada 2014. u Zagrebu) i redovničkom zavjetovanju fra Milana Gele i fra Josipa Ivanovića (4. listopada 2014. u Zagrebu). O tome će se pobliže dogovoriti fra Nikola Šantek, magister bogoslova i fra Tomislav Glavnik, gvardijan svetoduškog samostana.

Fra Željko Klarić obavijestio je braću o stanju u pulskom samostanu i crkvi sv. Ivana Krstitelja. Krenulo se u obnovu dijela samostana u kojem braća žive, a u što kraćem roku biti će potrebno sanirati krov crkve. Zaključeno je da će problem rješavati Komisija za ekonomiju i gradnju koja bi s gvardijanom pulskog samostana i arhitektima dala prijedlog konačnog rješenja problema.

Osma sjednica Definitorija završila je u 12.45 sati.

DEVETA SJEDNICA DEFINITORIJA

Devetu sjednicu Definitorija, na kojoj su bili prisutni svi članovi Definitorija, započeli smo molitvom krunice u 14.00 sati u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Molvama. Nakon krunice uslijedio je pozdrav fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra te je usvojen zapisnik osme sjednice Definitorija.

Provincijalni ministar ukratko je prikazao povijest susreta »Marijafest« te upoznao braću Definitore s problemima koji su se javili u proteklom godinama. Izvijestio je braću da se susreo mons. Josipom Mrzljakom, varaždinskim biskupom i načelnikom općine Molve koji su izrazili spremnost u svakom smislu podržati susret. Predložio je također formiranje odbora koji bi se brinuo o organizaciji susreta. Nakon rasprave prijedlog provincijalnog ministra je prihvaćen.

Pročitano je mišljenje tvrtke Plavi partner d.o.o. o projektu i investicijskom programu creskog samostana »Admiratio mundi« o čemu se raspravljalo.

Razgovaralo se o prijedlozima za obilježavanje početka Godine posvećenog života. Dogovoreno je da će fra Nikola Šantek zajedno s klericima 29.11. 2014. u večernjim satima pripremiti molitveno bdijenje na koje će se pozvati redovnici grada Zagreba. Također će pripremljeno bdijenje poslati svim samostanima Provincije, kako bi braća u svojim crkvama mogli organizirati isto bdijenje. U svrhu proslave Godine posvećenog života potiču se braća da zajedno s laicima intenziviraju molitvu za posvećeni život i uvedu u crkve zajedničku molitvu Časoslova s narodom.

Raspravljalo se o organiziranju Festivala katoličkog kazališta koji ima za cilj okupiti amaterske kazališne skupine koje se bave katoličkim kazalištem. Festival bi se održavao na Svetom Duhu u vrijeme pripreme za blagdan sv. Antuna.

Provincijalni ministar izvijestio je o izvršenju planova o Vojsci Bezgrešnoj. Za nacionalni ured Vojske Bezgrešne uređen je novi prostor u Domu sv. Antuna te je razaslano 30 000 anketa. U svemu

tome još je mnogo posla, ali i novčanih izdataka koji se za sada namiruju iz Veritasove kase dok se ne oformi vlastita iz koje će kasnije podmiriti Veritasov zajam.

Razgovaralo se o pulskom samostanu sv. Ivana Krstitelja i sanaciji crkve i samostana. Fra Tomislav Glavnik izvijestio je Definitore o posjetu Komisije za ekonomiju i gradnju samostanu sv. Ivana rekavši da je situacija dosta teška, bilo po pitanju samostana, bilo po pitanju crkve. Upoznao je Definitorij s osvrtnom na građevinske nedostatke crkve sv. Ivana u Puli koji je napravio atelier Zlatni rez te je dao prijedloge za rješavanje problema, no konkretni prijedlozi tek će se moći dati nakon dodatnih konzultacija s majstorima. U smislu pomoći samostanu sv. Ivana Krstitelja ići će i adventsko odricanje braće. Sva prikupljena sredstva usmjerit će se istom samostanu.

Provincijalni ministar je obavijestio Definitorij da će uskoro započeti adventske susrete s braćom. O datumima održavanja susreta dogovorit će se osobno s gvardijanima samostana.

Raspravljano je zatim o nekim personalnim pitanjima i molbama koje su pristigle na Definitorij.

Dogovoreno je da sljedeći susret Definitorija bude u srijedu 26. studenoga 2014. u Zagrebu. Devetu sjednicu Definitorija završili smo u 19.30 sati.

PROVINCIJSKI SUSRET PLANIRANJA I PROGRAMIRANJA

Zagreb, 26. kolovoza 2014.

Susret Planiranja i programiranja na provincijskoj razini započeli smo u utorak 26. kolovoza 2014. godine u 9.00 sati u prostorijama Klerikata. Na susretu je sudjelovalo dvadesetak braće. Izmolili smo himan Duhu Svetomu te je provincijalni ministar pozdravio svu nazočnu braću i zahvalio im na odazivu. Potom je pročitao izabrane dijelove iz V. poglavlja Ustanova koje govori o Apostolskom životu braće s jasnim naglaskom da braća »u

planiranju i ostvarivanju pothvata surađuju, koliko je moguće, na način ekipnog rada« (Ustanove, V, 124 § 3). Ovaj susret na početku pastoralne godine niknuo je upravo na temelju spomenutog V. poglavlja Ustanova koje potiče na *ekipno planiranje i ostvarivanje planova*.

Nacrt novih Ustanova – Provincijalni ministar predstavio je hrvatski prijevod nacrtu prvog poglavlja novih Ustanova te je zatražio mišljenje braće da li spomenuta poglavlja objavljivati u brošuricama (kao što su ranije izlazila u obliku »scheda« za samostanske kapitule) ili skupno u Fraternitasu. Zaključeno je da će se poglavlja izdati u Fraternitasu te će se poslati svim fratrima putem e-maila. Generalna kurija inzistira da se svi fratri u Redu dobro upoznaju sa novim prijedlogom Ustanova, da se aktivno uključe u njihovu izradu, i da pošalju povratnu informaciju. O poglavljima Ustanova će se raspravljati na samostanskim kapitulima, a povratnu informaciju gvardijani će do Božića poslati fra Nikoli Šanteku, tajniku Provincije i osobi iz Definitorija zaduženoj za kontakt s radnim timom za izradu novih Ustanova, koji će informacije proslijediti u Generalnu kuriju. Provincijalni ministar dao je prijedlog da braća svih samostana odrede datume mjesečnih duhovnih obnova i samostanskih kapitula (za početak barem do siječnja) koje će poslati u Tajništvo kako bi se Definitorij mogao priključiti njihovom duhovnom dijelu u kojemu će biti razmatrani sadržaji iz Ustanova.

Prijedlozi za proslavu Godine posvećenog života – Budući da se ove godine u Crkvi slavi Godina posvećenog života na susretu biskupa HBK s Provincijalima došlo je do konkretnih prijedloga:

1. Vijeće HBK napisat će Poruku o posvećenom životu.
2. 14. ožujka 2015. godine organizirat će se Nacionalni susret redovnika i redovnica u Mariji Bistrici. Tom prigodom biti će noćno hodočašće redovnika i redovnica iz Zagreba.
3. Redovnici i redovnice pridružiti će se 19. travnja 2015. godine na Trsatu II. Nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji.

Promocija zvanja – Ponovno je naglašena važnost osobnog svjedočenja kao nezamjenjivog doprinosa promociji duhovnih zvanja. Napravit će se reprint knjige: *Franjevci konventualci. Braća zajednice* u svrhu upoznavanja potencijalnih kandidata za duhovna zvanja s našom zajednicom.

Provincijski susret ministranata – 25. travnja 2014. organizirat će se Provincijski susret ministranata. Članovi centra za zvanja sastat će se što prije i prirediti radne materijale koji će biti poslani svim samostanima kako bi se ministranti mogli pripremiti za susret u travnju slijedeće godine.

Animacija za zvanja i program postulature – fra Tomislav Cvetko namjerava nastaviti ono što je već do sada zaživjelo. U suradnji s bogoslovima i njihovim magistrom posjećivat će naše župe i poticati na razmišljanje o duhovnom zvanju. Predložio je da svaku prvu nedjelju u mjesecu večernju misu animiraju bogoslovi (barem u Zagrebu). Predložio je održavanje jednodnevnih ili dvodnevnih duhovnih vježbi za mlade, a fra Ferdinand je predložio da se više puta godišnje uz župski listić kao prilog umetne i poseban prilog s pobudnim sadržajem na temu duhovnih zvanja. Provincijalni ministar predložio je da se na poseban način obilježi nedjelja Dobroga pastira, a župnike i gvardijane će se zamoliti da se prijave ako te nedjelje žele animaciju mise koju bi pripremili bogoslovi.

Postulatura – Fra Tomislav Cvetko predstavio je program Postulature. Program je podijeljen po mjesecima. Postulatura će započeti u rujnu na Cresu a listopad bi postulanti proveli u Šibeniku gdje bi im predavanja održali fra Ivan Bradarić i fra Augustin Kordić. Provincijalni ministar zamolio je fra Tomislava da razradi program po tjednima te da ga što prije dostavi kako bi se o njemu razgovaralo na Komisiji za odgoj. Provincijalni ministar izvijestio je braću da će u postulaturu ući četvorica kandidata, a vrijeme postulature odrediti će se na slijedećem Definitivnom.

Misijska animacija u Provinciji – Provincijalni ministar govorio je o već poznatoj inicijativi da

naša Provincija preuzme jednu misiju sa slovenskom braćom. Rekao je da smo u tom smislu već usmjerili fra Tomislava Cvetka. No, pitanje je kako na razini Provincije ojačati misijski duh? Fra Ambroz Knežić govorio je o važnosti pripreme za misije. Ostala braća iznijela su nekoliko konkretnih prijedloga: bogoslove četvrte godine kroz ljeto bi se moglo poslati u neku misiju Reda umjesto da ih se šalje na učenje jezika, napraviti listić s vijestima iz misija koji bi se slao braći Provincije, bilo bi dobro stvoriti fond za misije, potrebno je upoznati mlađu braću s dokumentima Reda o misijama, osobito *Direktoriju o misijama*.

Zimske duhovne vježbe za dječake – održat će se od 5. do 7. siječnja 2015. godine. Zamoljeni su gvardijani i župnici, odnosno braća koja vode brigu o ministrantima, da pošalju na duhovne vježbe samo one dječake **sedmog i osmog razreda** koji u sebi nose želju za duhovnim pozivom. Starije kandidate (srednjoškolce) prvenstveno treba slati na *Dane otvorenih vrata klerikata*, no ako bi koji srednjoškolac imao želju doći baš u tom terminu ne treba ga odvrćati. Odabrane dječake bi trebalo prijaviti barem do kraja prosinca 2014. godine fra Tomislavu Cvetku.

Dani otvorenih vrata klerikata – održat će se i ove godine u dva turnusa i to od 17. do 19. listopada 2014. i od 6. do 8. ožujka 2015. godine. Za prijave kandidata i sve potrebne informacije braća se mogu obratiti fra Nikoli Šanteku.

Vokacioni centar – Fra Zdravko Tuba izvijestio je o iskorištenosti Vokacionog centra u proteklom ljetnom razdoblju. Zamijećeno je nekoliko problema: problem manjih grupa koje ni približno ne iskorištavaju kapacitete Centra, grupe HKVRPP s mnogo termina, jedan od termina ostao je prazan, zatim problem sadržaja, mali broj braće iz naše Provincije koja koriste Centar. Predloženo je da se homogenim grupama koje samo za sebe traže termin uvijek naplati taksa kao za punu popunjenost kapaciteta, bez obzira koliko ih u Centru boravilo. Samo na taj način osigurati će se da pojedini voditelj koji rezervira termin nekoga i dovede, a ne da Centar ostane prazan. Od slijedeće godine pred-

nost će imati provincijski programi za promociju zvanja koje će organizirati provincijski Centar za zvanja i ponuda franjevačkih duhovnih vježbi, a tek onda individualne grupe.

Godišnji program za mladiće koji su prošli Dane otvorenih vrata klerikata – konstatiran je dosadašnji propust s obzirom na praćenje mladića koji su prošli Dane otvorenih vrata klerikata i pokazuju afinitet za ulazak u samostan, ali još uvijek pohađaju srednju školu. Fra Nikola Šantek rekao je da će s mladićima pokušati raditi na osobnoj razini: čestim kontaktima s njima i njihovim obiteljima. Slati će im se kratki duhovni tekstovi i pisma te će ih se usmjeravati prema našim samostanima koji su najbliže mjestu njihovog prebivališta.

Odlazak na Svjetski susret mladih 2016. u Krakovu – Provincijalni ministar predložio je da se pravovremeno kontaktiraju naši fratri u Krakovu za smještaj na jednom ili dva mjesta mladih iz svih samostana i župa naše Provincije. Braća su podržala prijedlog.

Tečaj Filip u Livnu od 12. do 14. rujna 2014. – Nakon pozitivnog iskustva s tečajem Filip za srednjoškolce u Gromiljaku na kojemu je sudjelovalo osamdesetak mladih (riječ je o duhovnoj obnovi evangelizacijskog karaktera s izraženim scenskim elementima), Provincijalni ministar obavijestio je braću o prihvaćanju još jedne takve duhovne obnove za preko stotinu srednjoškolaca u Livnu, na poziv časnih sestara služavki Malog Isusa, koji će izvesti naš Centar za zvanja uz pomoć bogoslova i mladih iz evangelizacijske zajednice Hrvatski areopag.

Hodočašća u Asiz i Padovu – Veritas će i dalje nastaviti s hodočašćima u Asiz i Padovu koja su od početka učinila mnogo na promociji naše Provincije i štovanju sv. Antuna. Provincijalni ministar će voditi hodočašća u Padovu, a fra Nikola Šantek će s bogoslovima voditi hodočašće u Asiz. Potrebni podaci za hodočašća nalaze se na stranicama Veritasa – glasnika sv. Antuna.

Pučke misije – pročitao je dopis fra Ivana Karlića o pučkim misijama i izrečena su neka razmišljanja od strane fratara. Prijedlog je da se u narednom periodu oformi skupina braće koja bi bila voljna održavati pučke misije. Bilo bi poželjno da u međuvremenu fra Ivan Karlić po danima razradi sam sadržaj misija.

Ponovno organiziranje godišnjeg Provincijskog susreta mladih – prisjećajući se godišnjih susreta mladih koji su se organizirali na razini naše Provincije braća su izrazila svoju potporu prijedlogu da se ti susreti ponovno pokrenu. Odlučeno je da će se slijedeći susret održati od 1. do 3. svibnja 2015. u samostanu sv. Frane na Cresu.

Susret Giovani verso Assisi – razgovaralo se o problemima s kojima se do sada susretalo pri organiziranju odlaska na ovaj susret. Braća su došla do zaključka da je potrebno sudjelovati na tom susretu (barem s manjom skupinom) za što će biti potrebno odrediti onoga koji bi vodio mlade na ovaj susret. Neka braća iz svojih samostana ovim putovanjem nagrade svoje najaktivnije mlade, pa makar i o vlastitom trošku.

Marijafest – Molve, od 11. do 12. listopada 2014. – ranijih godina (prošle godine slavila se deseta godišnjica!) održavao se Marijafest u organizaciji Nacionalnog centra Vojske Bezgrešne, Laudata i Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije koji je obično trajao dva dana. Iznijeli su se problemi oko organizacije koji su još više isplivali na površinu ove godine uslijed premještanja. Još je upitno na koji će se način održati ovogodišnji Marijafest. U najkraćem mogućem roku dogovoriti će se susret Provincijala, braće molvarske samostanske zajednice i onih koji su do sada sudjelovali u organizaciji Marijafesta kako bi se pronašlo najbolje rješenje.

Vojska Bezgrešne – pročitano je najprije 10 točaka o perspektivi Vojske Bezgrešne koje je fra Žarko Relota iznio u okviru tečaja trajne formacije naše Provincije na temu »Perspektive apostolata Vojske Bezgrešne u spektru nove evangelizaci-

je» održanom u Zagrebu od 15. do 18. listopada 2012. godine. Također su pročitani prijedlozi organiziranja apostolata Vojske Bezgrešne u periodu 2014.-2015. u tridesetak točaka koje je sastavio fra Zdravko Tuba. Provincijalni ministar predlaže da se Centar Vojske Bezgrešne preseli u Zagreb, za što će najhitnije trebati pronaći i prikladan prostor. Provincijalni ministar predložio je tri razine djelovanja u apostolatu Vojske Bezgrešne. Prva bi bila ona juridička, povjerena fra Zdravku Tubi, da nastavi korespondenciju sa središnjicom Vojske Bezgrešne u Rimu i komunikaciju s biskupima te da brine za pravni status udruge. Druga razina bila bi bogata korespondencija s članovima Vojske Bezgrešne koju bi preuzele naše formativne kuće, bogoslovi s fra Nikolom Šantekom i postulanti s fra Tomislavom Cvetkom. Treću i najzahtjevniju razinu predstavlja duhovno učvršćivanje mjesnih bratstava Vojske Bezgrešne kroz osobne posjete, održavanje cjelodnevnih duhovnih obnova, u što će se morati uključiti svi voditelji mjesnih bratstava Vojske Bezgrešne i zainteresirana braća. Jednom godišnje trebalo bi okupiti sve duhovne asistente mjesnih skupina Vojske Bezgrešne radi koordinacije u radu.

Ukratko provincijalni ministar vidi tri važne točke rada s VB: Međunarodna i pravna koordinacija s Rimom i biskupima, korespondencija s članovima i organiziranje duhovnih obnova za članove.

Fra Zdravko Tuba naglasio je potrebu obilježavanja dvije velike obljetnice: 2016. godine – 75. godišnjica mučeništva sv. Maksimilijana Kolbea i 2017. godine stogodišnjicu Vojske Bezgrešne; hođošaće po samostanima s relikvijama sv. Maksimilijana koje smo dobili u Rimu.

Fra Ante Gašparić govorio je o nastanku i ustanovljenju Centra Vojske Bezgrešne u Novom Marofu, trenutno je u Vojsku Bezgrešne upisano 34 000 članova. Korespondencija i odašiljanje pošte trenutno nadilaze njegove fizičke snage i traži da se središnjica izmjesti iz Marofa u Zagreb.

Na posebnom radnom sastanku razgovarati ćemo o preustroju Vojske Bezgrešne.

Festival katoličkog kazališta – zamisao je provincijalnog ministra pokrenuti festival katoličkog kazališta koji bi se održao u dvorani sv. Frane u

Zagrebu uoči svetkovine sv. Antuna Padovanskog. Provincijalni ministar rekao je da je već s nekima stupio u kontakt. Fra Roko Bedalov spomenuo je časnu sestru koja je pripremila igrokaz za 800. godišnjicu dolaska sv. Franje u Hrvatsku, a postoji i udruga u Splitu »Karol Wojtila« koja se bavi glumom te bi se i njih moglo kontaktirati.

Katolički kalendari, sličice, Veritas, literatura – Fra Josip Blažević kao novi urednik Veritasa završio je svoj prvi broj spomenutog časopisa te je zamolio braću da mu sugeriraju kakav dobar i aktualan naslov, ako na njega nalete, koji bi bilo korisno i isplativo prevesti i objaviti u izdanju Veritasa. Osobito je pozvao sve samostane da iz Veritasa nabavljaju kalendare, sličice i ostale publicirane materijale koji idu uz blagoslov obitelji. Slijedeća godina biti će obilježena kao godina posvećenog života radi čega će biti kalendara s tim motivima i molitvama za duhovna zvanja. Ako tko ima kakav drugi i bolji prijedlog neka ga proslijedi uredniku Veritasa.

Trajna formacija – Provincijalni ministar iznio je datume raznih susreta trajne formacije. Na trajnu formaciju gvardijana koja će se održati u Zagrebu s gvardijanima Slovenske provincije od 17. do 21. studenoga 2014. pozvani su svi gvardijani, a obavezni su doći oni koji su izabrani po prvi puta.

Inicijativa stručnog usavršavanja, zajedničkih susreta i duhovne obnove naših zaposlenika

– Provincijalni ministar naglasio je kako bi bilo poželjno našim zaposlenicima posvijestiti da je njihov rad u samostanima i župama istovremeno i njihov apostolat, a to ćemo moći otkriti jedino kroz duhovnu obnovu i trajnu formaciju. Prijedlog će iznijeti na susretu gvardijana, kao prijedlog, u nadi da će se iz njega nešto razviti.

Termini duhovnih vježbi – duhovne vježbe su pravo svakoga brata da se godišnje na tjedan dana povuče u osamu na susret s Bogom, ali i dužnost koju određuje kanonski zakonik i naše Ustanove. Imajući u vidu da su premještaji mogli biti zapreka nekome za sudjelovanje, a kroz dva protekla tur-

nusa da je prošlo jedva polovica članova provincije, odlučeno je ponuditi i treći turnus.

Treći turnus duhovnih vježbi održat će se od 12. do 17. listopada 2014. godine u Splitu. Oni koji nisu bili na dva prijašnja turnusa pozvani su doći na ovaj.

Termini duhovnih vježbi u 2015. godini su sljedeći:

- od 8. do 13. veljače;
- od 14. do 19. lipnja.

Provincijalni ministar na razmišljanje je stavio i prijedlog da možda braća naše Provincije održe duhovne vježbe međusobno, odnosno da svaki dan drugi sudionik duhovnih vježbi ostalima održi po jedno predavanje. Braća se oko toga slobodno mogu izjasniti. Ili bi se jedan turnus duhovnih vježbi mogao održati na taj način za one koji bi mu bili skloni.

Proslava dana Provincije – održat će se 30. rujna 2014. godine u Cresu. Program i pozivnica biti će poslani naknadno.

Susret gvardijana s upravom Provincije – predložen je datum 30. siječnja 2015. godine.

Razno – braća su obavijestila Provincijala o nekim svojim terminima te se napomenulo da će se adventski posjet provincijalnog ministra dogovoriti sa gvardijanima samostana.

Susret je završio u 18.30 kratkom molitvom. Predviđeni drugi dan za rad na programu otkazan je zbog uspješno završenog rada u prvom danu.

Hvala svima na sudjelovanju, i onima koji su imali želju doći ali su ih okolnosti spriječile. Neka Gospodin po zagovoru sv. Franje i Bezgrešne blagoslovi uloženi napor da donese obilat plod. A molitvi sve braće preporučamo, i na ruke sve braće računamo, kako bi ovaj program bio i realiziran.

ZAPISNIK SJEDNICE KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE

Zagreb, 15. rujna 2014.

Sjednica komisije za odgoj i izobrazbu braće održana je 15. rujna 2014. godine s početkom u 14.00 sati. Sjednici su prisustvovali: fra Josip Blažević, provincijalni ministar i predsjednik Komisije, fra Nikola Šantek, magister klerika, fra Tomislav Cvetko, magister postulanata, fra Filip Musa i fra Ivan Bradarić, a nije prisustvovao fra Josip Petonjić, magister sjemeništara, koji se nalazi na studiju u Rimu. Nakon kratke molitve i kratkog pozdrava provincijalnog ministra, za tajnika komisije izabran je fra Nikola Šantek, magister klerika. Budući da ove godine fra Nikola zamjenjuje fra Josipa Petonjića, magistra sjemeništara, izvijestio je članove Komisije da u sjemeništu imamo jednog sjemeništara, Ivana Kraška, koji pohađa Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju i koji se polako snalazi u svakodnevnim sjemenišnim i školskim dužnostima. U 6.30 imaju zajedničku molitvu nakon koje Ivan odlazi u školu. Vraća se oko 14.30, ruča i uči. U 19.00 zajedno s klericima prisustvuje sv. Misi. Zasad se Ivan pokazao kao odgovoran i poslušan dječak, no tek je prošlo tjedan dana od njegova dolaska, stoga treba proći malo vremena kako bi ga se bolje upoznalo. U početku je s Ivanom došao još jedan sjemeništara Matija Kancijan iz Bolfana (Ludbreg), ali je nakon tri dana odlučio prijeći u biskupijsko sjemenište, iz kojeg je također izašao nakon dva dana.

Fra Tomislav Cvetko upoznao je braću s novim programom formacije postulanata za 2014./2015. godinu koji je napravio po uzoru na talijanske provincije kako bi se naša godina postulature uskladila s programom novicijata u Asizu. Duhovne vježbe na početku godine postulantima će održati fra Đuro Vuradin, gvardijan samostana sv. Frane u Puli. Postulanti će mjesec dana provesti na Cresu, a kasnije će biti poslani dva mjeseca u Šibenik, budući da će fra Tomislav Cvetko biti odsutan od 11. listopada do 13. prosinca 2014. Prije Božića postulanti će otići svojim kućama, te će se vratiti

11. siječnja 2015., a nakon toga će biti smješteni na Cresu. Ove godine u postulaturu su se prijavila četvorica mladića: Miroslav Tunjić Kravarušić, Dominik Lamešić, Matej Milić i Zvonimir Pervan. Provincijalni ministar je s nekoliko podataka upoznao članove Komisije s novim kandidatima. Fra Filip Musa naglasio je da je u odgoju četvorice postulanata najvažnija uloga fra Tomislava Cvetka. Svi članovi komisije naglasili su kako je vrlo važno realno napisati izvještaj o svakom postulantu.

Fra Nikola Šantek izvijestio je o stanju u klerikatskoj zajednici. Od ove školske/akademske godine 2014./2015. u klerikatu imamo 9 odgajanika: fra Vilček Novački (I), fra Antun Radovanić (I), fra Marko Parat (zamrzava mu se ak. godina), fra Vjekoslav Džijan (zamrzava mu se ak. godina), fra Robert Jandel (II), fra Ivan Lotar (IV), fra Milan Gelo (V), fra Josip Ivanović (V), fra Filip Pušić (VI) i fra Stjepan Brčina (VI) koji će biti u Rimu na poslijediplomskom studiju.

Budući da još nisu svi prisutni u klerikatu, zbog odlaska na godišnje odmore te zbog zaostalih ispita klerikatski život nije još u potpunosti ispunjen. Klerici čiste prostorije i uče te pomažu u svakodnevnim klerikatskim dužnostima. Ove godine u odgojnoj ustanovi imamo i jednog časnog brata fra Vilčeka Novačkog za kojega se predlaže da upiše Sustavni studij duhovnosti te da pomaže u sakristiji i kuhinji.

IZVJEŠTAJ SA SA- STANKA O »VOJSCI BEZGREŠNE«

Zagreb, 16. rujna 2014.

Susret o »Vojsci Bezgrešne« započeli smo u prostorijama Klerikata, 16. rujna 2014. godine u 14.30 sati, molitvom i pozdravom fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra. Na susretu su bili prisutni fra Ante Gašparić, fra Zdravko Tuba, fra Vitomir Glavaš, fra Ivan Bradarić, fra Nikola Šantek, te bogoslovi: fra Josip Ivanović i fra Ivan Marija Lotar. Uslijedio je izvještaj svih voditelja Vojske Bezgrešne.

Najprije je fra Zdravko Tuba izvijestio o smjernicama Međunarodnog centra Vojske Bezgrešne i o važnim datumima za proslavu 75. obljetnice Kolbeova mučeništva i 100. obljetnice utemeljenja Vojske Bezgrešne. Od 14. kolovoza 2015 do 14. kolovoza 2016. o 75. obljetnici mučeništva Maksimilijana Kolbea bilo bi dobro organizirati itinerarij s njegovim relikvijama dok će 100. obljetnica utemeljenja Vojske Bezgrešne biti slavljena od 17. listopada 2016. do 17. listopada 2017., a bit će na poseban način obilježena održavanjem Međunarodnog marijanskog kongresa u Fatimi.

Fra Antun Gašparić izvijestio je braću o dosadašnjem djelovanju Nacionalnog centra »Vojske Bezgrešne«. Na poseban način ističu se zajednice oko naših samostana te zajednice u Rijeci i Puli, Osijeku, Vukovaru, Vođincima.

Razgovaralo se zatim o novoj internet stranici nacionalne središnjice budući da je stara stranica ugašena. Fra Zdravko Tuba rekao je da bi se moglo prevesti stranicu međunarodne središnjice što su braća podržala. On je prihvatio kontaktirati međunarodnu središnjicu i dobiti od njih sve potrebne informacije.

Nova nacionalna središnjica Vojske Bezgrešne seli se u Zagreb, u prostorije između Veritasa i Karitasa. Nova adresa središnjice biti će Sveti Duh 33, Zagreb, a uskoro će dobiti i novi telefonski broj. U što kraćem roku od fra Ante Gašparića preuzet će se kompjuter s podacima članova Vojske Bezgrešne, moći sv. Maksimilijana Kolbea i ostali materijali. Fra Ivan Bradarić predložio je da se za moći napravi moćnik koji bi bio sličan moćniku sv. Antuna. Isto tako predloženo je da se naprave veće slike sv. Maksimilijana.

Fra Nikola Šantek, duhovni asistent Vojske Bezgrešne u Zagrebu izvijestio je braću o djelovanju udruge na Svetom Duhu, koju je do provincijskog kapitula vodio fra Ivan Bradarić. Središnji susret udruge je druga subota u mjesecu kada se članovi susreću u crkvi sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu te sudjeluju u jednosatnom klanjanju pred Presvetim i na misi u čast Bezgrešne. Klanjanje i sv. Misu prenosi Radio Marija. Osim toga na Radio Mariji održava se jednom mjesečno emisija »Milosti puna« koju još uvijek vodi fra Ivan Bradarić, a u budućnosti će vođenje preuzeti fra Ivan Marija Lotar (od rujna 2015.). Fra Ivan Bradarić

predložio je u budućnosti pravljenje emisija za radio stanice a fra Zdravko izdavanje CD-a s planom posvete Bezgrešnoj te internacionalnom posvetnom molitvom Bezgrešnoj. Osim toga dobro je tiskati i dalje promidžbene materijale: preklopne listiće, kalendare te glasilo »Apostol Bezgrešne«. Dobro bi bilo nastaviti s praksom organiziranja hodočašća u Poljsku te manjih hodočašća u hrvatska marijanska svetišta.

Fra Ivan Bradarić govorio je o apostolatu Vojske Bezgrešne odnosno koje bi joj trebalo biti usmjerenje u današnjem svijetu. Po njegovu mišljenju Kolbe nije htio da netko uzme zalugu za ono što je napravio kao član Vojske Bezgrešne i zato apostolat Vojske Bezgrešne nema nikakav konkretni okvir i granice. Važno je da članovi žive za Crkvu i pomažu svima kojima je pomoć potrebna na poseban način svećenicima u župama.

Fra Ivan Bradarić također je istaknuo problem osobnog kontakta s članovima kojega je zaista malo. Kontakt se, naime, većinom ostvaruje virtualno kroz promidžbene materijale i radio emisije. U bližoj budućnosti na poseban način potrebno je poraditi na osobnom kontaktu. Fra Zdravko Tuba predložio je da se krene od adresa aktivnih članova. Potrebno ih je upoznati, povezati na mjesnoj razini i organizirati prema statutima.

Svi su se složili da bi bilo dobro nastaviti s izvedbom mjuzikla »Život za život« koji je za sada odlično prihvaćen. Sljedeće izvedbe biti će 25. listopada u »Kulturnom centru Ivan Rabuzin« u Novom Marofu i 6. prosinca u Hrvatskom narodnom kazalištu u Šibeniku.

Nakon iscrpne rasprave došlo do sljedećih zaključaka:

Osnovano je Nacionalno vijeće Vojske Bezgrešne kojeg su članovi: fra Ante Gašparić, fra Zdravko Tuba, fra Vitomir Glavaš, fra Ivan Bradarić, fra Ivan Poletto, fra Nikola Šantek, fra Josip Ivanović i fra Ivan Marija Lotar.

Nova adresa Nacionalnog centra Vojske Bezgrešne je Sveti Duh 33, Zagreb.

Budući da je statutima Vojske Bezgrešne predviđena regionalizacija, djelovanje udruge podijeljeno je u pet regija:

1. Središnja Hrvatska (Zagrebačka nadbiskupija i Sisačka biskupija) – zadužen fra Nikola Šantek

2. Sjeverna Hrvatska (Varaždinska i Bjelovarsko-križevačka biskupija) – zadužen fra Vitomir Glavaš
3. Istočna Hrvatska (Đakovačko-osječka nadbiskupija i Požeška biskupija) – zadužen fra Ivan Poletto
4. Zapadna Hrvatska (Riječka nadbiskupija, Krčka, Porečko-pulska i Gospičko-senjska biskupija) – zadužen fra Zdravko Tuba
5. Južna Hrvatska (Zadarska i Splitska nadbiskupija, Dubrovačka, Šibenska i Hvarsko-bračkoviška biskupija) – zadužen fra Ivan Bradarić

U budućnosti će se izraditi karta s centrima Vojske Bezgrešne. Osim toga organizirat će se godišnji formativni susret voditelja centara Vojske Bezgrešne. Odlučio je da se fra Zdravko Tuba do sljedećeg susreta pobrine razviti predložak formativnog programa članova Vojske Bezgrešne.

Sljedeći susret Nacionalnog vijeća biti će 29. siječnja 2015. godine u Zagrebu. Susret smo završili u 18.00 sati.

»GDJE GOD SU POSVEĆENE OSOBE ONDJE JE RADOST«

(Adventski susreti provincijala s braćom
u Godini posvećenog života)

»Želim vam uputiti jednu riječ a ta je riječ *radost*. Gdje god su posvećene osobe, sjemeništarci i bogoslovi, redovnici i redovnice, mladi, ondje je radost, ondje je uvijek radost!«

Pozivu na radost pape Franje upućenom Bogu posvećenim osobama na početku *Godine posvećenog života* priključujem se i ja, **draga braćo**, sve nas potičući da učinimo što je u našoj moći kako bi naša bratstva postala mjestima istinske radosti. Radost u redovništvu tajna je privlačnosti redovničkog poziva, pokazatelj ostvarenosti osoba, potvrda prisutnosti Duha Svetoga.

Pretjerano je reći da je radost ekskluzivna po-vlastica redovnika. Radost je temeljno obilježje svih kršćanstva. Mk (1,1) svoje evanđelje započinje riječima: »**Početak radosne vijesti o Isusu Kristu Sinu Božjemu**«. Recept zdravog kršćanskog živo-ta, čega bi redovništvo samo trebalo biti ogledalo i paradigma, propisao je sv. Pavao u Prvoj poslanici Solunjanima, koju čitamo na treću nedjelju Doša-šća. Recept je kratak:

**»Braćo: Uvijek se radujte!
Bez prestanka se molite!
U svemu zahvaljujte!«**

Ovaj recept sv. Pavla odabrao sam i ja kao oko-šnicu moga adventskog promišljanja s vama, dra-ga braćo, u *Godini posvećenog života* koja će, odlu-kom pape Franje, trajati od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2016. godine.

1. »Braćo: Uvijek se radujte!«

Okružnica **Radujte se** Kongregacije za ustano-ve posvećenog života i Družbe apostolskog života, upućena posvećenim muškarcima i ženama, za-počinje riječima pape Franje: »**Želim vam upu-titi jednu riječ a ta je riječ radost. Gdje god su posvećene osobe ondje je radost.**« Smatram da je ovo prevažna poruka nama redovnicima u vreme-nu holizma i individualizma, pesimizma, konzum-izma i hedonizma, represije i depresije, ukratko, beznađa! SZO ističe depresiju kao treći najveći zdravstveni problem, a predviđa da će do 2020. godine biti drugi najveći zdravstveni problem. U Hrvatskoj od depresije boluje 300.000 osoba. Isku-stvo potvrđuje da ni redovničke osobe nisu na nju imune. Većim dijelom ona je posljedica modernog stila života. Njezino obilježje je odsutnost radosti i životnog elana. Lamentiranje i pesimizam. U po-slanici Filipljanima sv. Pavao propisuje preventivu:

»Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim lju-dima! Gospodin je blizu! Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu.« (Fil 4,4-7).

»**Radost nije beskoristan ukras**«, suplement kršćanstvu, već je zahtjev i temelj novoga života u Kristu. Piše papa Franjo: »**Ovo je ljepota posveće-nja: to je radost, radost...**« i dodaje: »**Nema sve-tosti u žalosti**«, te nastavlja: »**ne budite tužni kao oni koji nemaju nade**« (1Sol 4,13).

Radost nije moguće odglumiti. Radost nije moguće ničim iznuditi niti zamijeniti. Radost je temeljno svjedočanstvo koje mi, Bogu posvećene osobe, dugujemo Bogu pred ovim svijetom. To je naša životna i egzistencijalna propovijed. Papa Franjo dodaje: »**Naviještajte uvijek evanđelje, ako treba i riječima!**« Riječi su zadnji oblik svje-dočenja. Prvi oblik je radosno življenje zajedniš-tvo. Naša bratstva predstavljaju Božji osmjech svi-jetu. Zajedništvo i bratstvo je prvo i najuvjerljivije evanđelje koje možemo propovijedati. Od nas se traži da naše zajednice učinimo ljudskijima: »**Ga-jiti među sobom prijateljstvo, obiteljski život, uzajamnu ljubav. Neka samostan ne bude čisti-lište, već obitelj. Problema ima, i bit će ih, ali baš kao što se čini u obitelji, potrebno je s ljubavlju tražiti rješenje; ne uništiti jedno da bi se riješilo drugo; neka ne bude takmaštva. Graditi život u zajednici, jer kada je u zajedničkom životu tako, kao u obitelji, upravo je Duh Sveti usred zajed-nice. [...] I zajednički život uvijek živjeti veli-kodušno. Zažmiriti na jedno oko, ne hvaliti se, sve podnositi, smijati se od srca. A znak toga je radost**«¹.

Radost se učvršćuje u iskustvu bratstva, tom teološkom mjestu gdje je svaki od nas odgovoran za vjernost evanđelju i rast svih ostalih. »**Bratstvo bez radosti je bratstvo koje se gasi. [...] Bratstvo bogato radošću pravi je dar odozgo braći koja ga znaju moliti i koja se znaju međusobno pri-hvaćati zauzimajući se za bratski život s pouzda-njem u djelovanje Duha**«.²

¹ FRANJO, *Za klauzuru koju resi veliko čovjekoljublje*, preporuke klarisama u bazilici Svete Klare [Obraćanje klauzurnim monahinjama, Asiz (Perugia), 4. listopada 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, nedjelja 6. listopada 2013., CLIII (229), str. 6.

² KONGREGACIJA ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA, Naputak Bratski život u zajednici. »*Congregavit nos in unum Christi amor*« (»Ujedinila nas je zajedno Kristova ljubav«) (2. veljače 1994.), br. 28; u: *Ench. Vat.* 14, 345-537.

Papa nas poziva da »posluživanjem zajedništva« i »kulturom susreta« budemo **opsjednuti**.

Piše papa Franjo: »**Radost evanđelja ispunja srca i čitav život svakog onog koji susretne Isusa... Sa Isusom Kristom radost se uvijek rađa.**« Treba li nas podsjećati i da prvo poglavlje našeg *Pravila* započinje riječima: »**Pravilo i život male braće jest ovo: obdržavati sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista.**« Evanđelje je *Oda radosti*, »sine glossa«. »**Susret s Isusom budi u nama izvornu ljepotu, ljepotu lica ozarena radošću na kojem blista Očeva slava**« (papa Franjo). »**Radost je mesijanski dar prema Isusovom obećanju: ... da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna**«.

Advent je vrijeme osobito ispunjeno radosnim iščekivanjem Isusovog rođenja. Da se poslužimo liturgijskim recima neizmjereno omiljenima fra Bonaventuri Dudi koji Isusa nazivaju »**Svijeta Razveselitelj**«. Papa Pavao VI. posvetio je temi radosti cijelu svoju Apostolsku pobudnicu *O kršćanskoj radosti* u kojoj piše da je radost dar Duha Svetoga. »**Tehničko društvo je moglo dati više prigoda za uživanje, ali ono teško uspijeva pružiti radost, jer korijen radosti je drugdje: u duhovnome.**« (Pavao VI.). Što je čovjek više duhovan, to je više radostan. Isus ne zahtjeva da se odrekne *puno stvari* da bismo bili njegovi učenici, nego zahtjeva da se odrekne *svih stvari, svega*, pa i samoga sebe. Nema alternative! Piše papa Franjo: »**Riječ je o tome da čovjek ostavi sve da bi slijedio Gospodina. Ne, ne želim reći radikalno. Evanđeoska radikalnost nije samo za redovnike: ona se traži od svih. Ali redovnici slijede Gospodina na poseban način, na proročki način. Od vas očekujem to svjedočanstvo. Redovnici moraju biti muškarci i žene koji su kadri probuditi svijet.**«

Stavlja li to papa pred nas nemoguće zahtjeve!? Ne! Papa očekuje da budemo ono što jesmo! Da živimo ono što smo zavjetovanjem obećali! Naš je problem samo jedan: raskorak između onoga što smo zavjetovali i života. Mediokritet! Farizeji su vrsta koja nikad ne izumire. Bogu hvala ako toga u našoj provinciji nema!

Temeljni razlog radosti vrlo je jednostavan: »**Bog je tako ljubio svijet da je predao svog Sina**

jedinca. (...) Doista, bilo bi čudno kada ta radosna vijest, koja u Crkvi odjekuje veselim pjevom Aleluje, ne bi očitovala lice spašenih ljudi. Radost da smo kršćani – tijesno povezani s Crkvom, u 'Kristu', u stanju milosti s Bogom – zaista je kadra ispuniti čovjekovo srce.« (Pavao VI.). Ali to što papa naziva čudnim, paradoksalno je, nedovoljno se očituje na licima spašenih ljudi. U svome *Zaratustri* Nietzsche svećenicima najviše zamjera upravo taj grijeh: »**Bolje bi mi pjesme morali pjevati, da bi se naučio vjerovati u njihova Spasitelja: njegovi bi mi učenici morali izgledati kao oni koji su više spašeni! ... Ali koga bi uvjerila ova zakrabuljena šaka jada!**«³ Jesmo li zaista nepopravljivo obljetavili da se svijet s nama više ne može zasoliti? »**Ali imam protiv tebe**«, piše u Otkrivenju, »**prvu si ljubav svoju ostavio. Spomeni se odakle si pao, obrati se i čini prva djela**« (Otk 2,4). Papa Franjo, upravo na tom tragu, radost dovodi u najtješnji odnos s Božjim pozivom:

»**Tuga i strah moraju ustuknuti pred radošću: Veselite se... kličite... radujte se, radujte** – kaže prorok (66, 10). To je veliki poziv na radost. [...] Svaki kršćanin, a na poseban način ja i vi, pozvani smo nositi tu poruku nade koja daje vedrinu i radost, Božju utjehu, njegovu nježnost prema svima. Ali mi možemo biti nositelji te radosti drugima ako mi prvi budemo ti koji će iskusiti radost da smo njime utješeni, da nas on ljubi. [...] Znao sam ponekad susresti posvećene osobe koje se boje Božje utjehe i muče se jer se boje te Božje nježnosti. Ali ne bojte se. Ne bojte se, jer Gospodin je Gospodin utjehe, Gospodin nježnosti. Gospodin je otac i on kaže da će postupati s nama kao što mama postupa sa svojim djetetom, s majčinskom nježnošću. Ne bojte se Gospodinove utjehe«⁴.

Naši međusobni odnosi nerijetko su opterećeni svagdašnjom rutinom i površnošću susreta

³ Friedrich Nietzsche, *Tako je govorio Zaratustra*, Moderna vremena, Zagreb 2001., 85.

⁴ FRANJO, *Evangelizaciju se provodi u djelo na koljenima*, misa sa sjemeništarima i novakinjama u Godini vjere [Homilija za misu sa sjemeništarima i bogoslovima, novcima i novakinjama, Rim, 7. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 7.

bez elemenata majčinske nježnosti na koju poziva papa. Pokazivanje emocija i nježnosti još uvijek doživljavamo kao slabost. Postigli smo zavidno istančanu razinu birokratizma koja nas čini strancima međusobno i pred Božjim narodom koji nam to najviše zamjera. Depersonalizirana komunikacija toliko se uvriježila u naš život da je potrebno često podsjećati da makar pred Bogom nismo brojevi nego osobe:

»Kada vas je pozvao Bog vam je rekao: 'Ti si mi važan, ja te volim, računam na tebe.' Isus to kaže svakom od nas! To je izvor radosti! Radost trenutka u kojem je Isus svrnuo svoj pogled na mene. To razumjeti i čuti je tajna naše radosti. Osjetiti da nas Bog ljubi, osjetiti da za njega mi nismo brojevi već osobe; i osjetiti da je on taj koji nas zove«⁵.

Papa Franjo poziva nas da se u duhu, to će reći u kontemplaciji, zaustavimo na onom praznovjeru radosti: **»Radost trenutka u kojem me Isus pogledao«⁶** i da si dozovemo u svijest važnost i zahtjevnost, istaknuto značenje našega poziva: **»To je odgovor na poziv, i to na poziv ljubavi«⁷.** Bez toga iskustva dara poziva koji svakodnevno moramo obnavljati, na njega se podsjećati, a taj se posao zove meditacija!, izlažemo se opasnosti birokratizma i rutine, da svoju volju poistovjećujemo s Božjom, i svoja tumačenja s Božjim. Izlažemo se opasnosti da više ne tražimo volju Božju. Isus, makar Sin Božji, kroz molitvu je tražio volju Očevu. Naša je opasnost da svoj duhovni život reduciramo na recitaciju Časoslova.

Tko nam daje pravo da ne budemo radosni?! Tko nam daje pravo da ne svjedočimo da smo spašeni? Tko nam daje pravo da naše zajednice, naša bratstva, lišavamo znakova soteriološke radosti?

⁵ FRANJO, *Vjerodostojni i dosljedni*, Papa Franjo govori o ljepoti posvećenja [*Susret sa sjemeništarima i bogoslovima, novacima i novakinjama*, Rim, 6. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 6.

⁶ FRANJO, *Vjerodostojni i dosljedni*, Papa Franjo govori o ljepoti posvećenja [*Susret sa sjemeništarima i bogoslovima, novacima i novakinjama*, Rim, 6. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 6.

⁷ Isto.

Koliki je doprinos svakoga od nas u stvaranju radosnih bratstava? Tko će zavoljeti depresivnu djevojku, koja oko sebe širi žalopojke i pesimizam? Tko će zavoljeti redovničku zajednicu mrzovoljnu, bezvoljnu, mamurnu? Ili, kako piše papa Franjo, da smo izloženi provokativnoj riječi koja propitkuje naš katkad bezvoljni i uspavani način života, življenog često na marginama izazova. Kriza zvanja nije posljedica pomanjkanja mladih spremnih na žrtvu, nego posljedica straha mladih da njihov život ne bude beskoristan. Da nikome ne služi. Jer naš im život više nije izazovan! Ili je premalo izazovan! Ili su među nama tek rijetki pojedinci čiji stil života plijeni pažnju evanđeoskom izazovnošću. Ako nemamo lijepu riječ i vremena jedni za druge, za naše zaposlenike, za našu stariju i bolesnu braću, za ljude koji nas okružuju, naše su riječi jalove. Naša su djela toliko glasna da od njih slušatelji nisu kadri čuti naših riječi. **»Ne bojte se pokazati radost što ste odgovorili na Gospodinov poziv, što ste odgovorili na njegovo izabranje ljubavi i što svjedočite njegovo evanđelje u služenju Crkvi. A radost, istinska radost, je zarazna; zarazna... tjera nas naprijed«⁸.**

»Kada vide to zarazno svjedočenje radosti, vedrine, plodnosti, svjedočanstvo nježnosti i ljubavi, ponizne ljubavi, bez umišljenosti, mnogi ljudi osjećaju potrebu da dođu i vide.«⁹ U ovome je tajna uspjeha promocije zvanja. Hoćemo li više zvanja, potrebno je podići kvalitetu našeg odnosa s Bogom i kvalitetu naših bratskih odnosa. Potrebno ih je začiniti radošću. I toplinom koja izvire iz srca braće zapaljenih Bogom prema papinim riječima:

»Ljudi danas trebaju riječi, ali iznad svega im je potrebno da mi svjedočimo Gospodinovo milosrđe i nježnost, koji griju srce, koji bude nadu i koji privlače prema dobru. Kolike li radosti nositi drugima Božju utjehu!«¹⁰

⁸ FRANJO, *Vjerodostojni i dosljedni*, Papa Franjo govori o ljepoti posvećenja [*Susret sa sjemeništarima i bogoslovima, novacima i novakinjama*, Rim, 6. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 6.

⁹ Usp. FRANJO, *Poniznost i snaga evanđelja*, jutarnja meditacija u kapeli *Domus Sanctae Marthae* (1. listopada 2013.), u: *L'Osservatore Romano*, srijeda 2. listopada 2013., CLIII (225), str. 8.

¹⁰ FRANJO, *Evanjelizaciju se provodi u djelo na koljenima*, misa sa sjemeništarima i novakinjama u

Trebamo se boriti da naši samostani ne bi postali laboratoriji lagodnoga života lišenoga križa u koje se luksuz uvlači pod recepturu ortopedskih pomagala. **»Sablast protiv koje nam se boriti je slika redovničkog života shvaćenog kao utočište i utjeha pred teškim i složenim svijetom«¹¹.** Papa nas potiče **»izaći iz gnijezda«¹²** kako bismo upoznali život muškaraca i žena našeg vremena, i predali same sebe Bogu i bližnjemu. Potrebno je prepoznatljivije vratiti asketsku ili pokorničku dimenziju našem životu. Vojnici, sportaši, glazbenici... svi oni imaju dnevni trening i puno mrtvljenja do postizanja rezultata. I mi im se divimo. Ali nama se sve manje svijet divi jer ne vidi naša odricanja. Ona su neuvjerljiva. Način obavljanja godišnjih vježbi i dnevna molitva najbolja su dijagnoza naše vjere. U samostanima si itekako možemo osigurati nadprosječan standard, lagodan ritam i počinak, makar to nećemo bez uvijanja priznati. Dragovoljno uzimanje svoga križa, traženje križa, solidarnost u nošenju križeva braće, nije nam osobito blisko. Pobornici smo redovništva bez križa. Na to upozorava papa Franjo: **»Kada putujemo bez križa, kada gradimo bez križa i kada ispovijedamo Krista bez križa, nismo Gospodinovi učenici: tada smo svjetovni. Možemo biti i biskupi i svećenici i kardinali i pape, ali ne Gospodinovi učenici«¹³.**

Redovništvo bez križa isto je što i vojska bez oružja. Postaje bezopasno i neizazovno. Igrači bez treninga bili bi mlitavi i brzo izgubili svoje navijače. Redovnici su igrači na stadionu ovoga svijeta. Kad njihov žar za Krista ohladi, i navijači postaju ravnodušni. Ne prepričavaju njihove golove, podvige, akcije, jer ih više niti vide. Vide samo osrednjost. Počinju se sramiti mlitavosti svoje škvadre. Okreću se drugim igračima koji su im zanimljiviji. Nama je oduzeta riječ. Ostavljamo dojam zavisti naspram uspješnijih timova pa se još i međusobno

Godini vjere [*Homilija za misu sa sjemeništarima i bogoslovima, novacima i novakinjama*, Rim, 7. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 7.

¹¹ ANTONIO SPADARO, »Probudite svijet!«. *Razgovor pape Franje s generalnim poglavarima*, u: *La Civiltà Cattolica*, 165 (2014/I), 10.

¹² Usp. ondje, 6.

¹³ FRANJO, *Homilia na misi s kardinalima* (Rim, 14. ožujka 2013.), u: AAS 105 (2013), 365-366.

optužujemo. Drago mi je da ovakvih pojava nema u našoj provinciji. Ali si svakako moramo postaviti i pitanje što je uzrok pomanjkanju radosti?

Uzrok pomanjkanja radosti kompleksno je definirati. Prevladavajući je hroma vjera, šepava molitva ili, u najgorem slučaju, GRIJEH! Bog pita Kajina: **»Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgođeno? Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš. A ne radiš li pravo, grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vreba; još mu se možeš oduprijeti.«** (Post 4, 6-7). Potrebno je još jednom ponoviti ovu rečenicu: **»Ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš.«** Lijepa su nasmišana redovnička lica. Redovničko bratstvo ispunjeno Duhom Svetim mora biti prožeto radošću. Zvijer grijeha vreba da nam otme radost. Papa Pavao VI. piše: **»Što se čovjek više otklanja od grijeha i približava Bogu, on može uistinu postati dionikom duhovne radosti. Nema sumnje 'tijelo i krv' nisu za to sposobni.«** Isti Papa dodaje: **»Želimo vjernicima i njihovim pastirima dozvati u pamet da je neophodno ispovijedanje teških grijeha i da je česta ispovijed povlašteno vrelo svetosti, mira i radosti.«** Papa je smatrao potrebnim i pastire, a ne samo vjernike, podsjetiti na potrebu ispovijedi. Sv. Franjo je upozoravao da zbog našega grijeha naša zajednica ne smije trpjeti. Ne smijemo svojim grijesima kažnjavati svoju zajednicu. Advent je poziv da se uistinu pomirimo s Bogom.

2. »Bez prestanka se molite!«

O važnosti molitve u duhovnom životu svi smo se mi već naslušali i napričali, premda nam ona i dalje često šepa. Molitva diže temperaturu ljubavi u našem srcu prema riječima pape Franje: **»Za učenika je na prvome mjestu biti s Učiteljem, slušati ga, učiti od njega. I to vrijedi uvijek, u svakom trenutku našega života. [...] Ako u našem srcu nema Božje topline, njegove ljubavi, njegove nježnosti, kako možemo mi, koji smo siromašni grešnici, zagrijati srca drugih?«¹⁴** Riječ, prije nego će biti izgovorena, treba biti zagrijana

¹⁴ FRANJO, *Poziv vjeroučitelja*, Papa potiče da se ne bojimo izaći iz samih sebe i pođemo ususret drugima [*Obraćanje sudionicima Međunarodnog katehetskog kongresa*, Rim, 27. rujna 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, nedjelje 29. rujna 2013., CLIII (223), str. 7.

u našem srcu! Svi naše problemi proistječu iz pomankanja vjernosti Bogu. »Biti s Isusom« oblikuje kontemplativni pogled na povijest... »Biti s Isusom unosi u naš život novu hijerarhiju vrijednosti, drugačije kriterije.«

»Biti s Kristom« traži od nas da dijelimo s njim svoj život, svoje izbore, poslušnost vjere, blaženstva siromašnih, radikalnost ljubavi. To konkretno znači preuzeti njegov način života, usvojiti njegove duhovne stavove, pustiti da nas njegov duh obuzme, prihvatiti njegovu iznenađujuću logiku i ljestvicu vrijednosti, dijeliti njegove opasnosti i njegove nade: »biti vođeni poniznom ali i sretanom sigurnošću onoga koji je *pronađen, zahvaćen i preobražen Istinom* koja je Krist i koji je naprosto ne može ne naviještati«¹⁵. Sveci »su osobe koje iz ljubavi prema Bogu u svom životu nisu Bogu postavljali uvjete«¹⁶. »Jer tko stavi u središte svoga života Krista, u središtu više nije on sâm! Što se više sjedinjuješ s Isusom i on postaje centar tvoga života, to ti on više daje izaći iz samoga sebe, oslobađa te toga da ti budeš u centru i otvara te drugima«¹⁷. »Nismo mi u centru, mi smo, da tako kažem, 'decentralizirani'«¹⁸. Biti Kristov znači postati »ekscentrik«.

¹⁵ FRANJO, *Na raskrižjima putova*, biskupima, svećenicima, redovnicima i sjemenišarcima i bogoslovima Papa povjerava poslanje odgajanja i obrazovanja mladih da budu putujući blagovjesnici [*Homilija na misi s biskupima, svećenicima, redovnicima i sjemenišarcima i bogoslovima u prigodi XXVIII. Svjetskog dana mladih*, Rio de Janeiro, 27. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 29.-30. srpnja 2013., CLIII (173), str. 4.

¹⁶ FRANJO, *Ne nadjudi već prijatelji Božji*, Angelus na svetkovinu Svih Svetih [*Angelus*, Rim, 1. studenog 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, subota-nedjelja 2.-3. studenog 2013., CLIII (252), str. 8.

¹⁷ FRANJO, *Poziv vjeroučitelja*, Papa potiče da se ne bojimo izaći iz samih sebe i pođemo ususret drugima [*Obraćanje sudionicima Međunarodnog katehetskog kongresa*, Rim, 27. rujna 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, nedjelje 29. rujna 2013., CLIII (223), str. 7.

¹⁸ FRANJO, *Kreativni putovi ukorijenjeni u Crkvi*, Obraćanje pape Franje subrači isusovcima na spomendan svetog Ignacija Loyolskog [*Homilija na misi u crkvi Gesù na svetkovinu svetog Ignacije Loyolskog*, Rim, 31. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, četvrtak 1. kolovoza 2013., CLIII (175), str. 8.

Velika je opasnost da u našem pozivu zamijenimo cilj za sredstvo. Sav naš apostolat i rad, karitativni, znanstveni, pastoralni, samo je u službi svetosti. Sveci su nam najbolja potvrda rečenoga. Molitva je prethodila svakom njihovom djelovanju i zato su napravili puno više od nas. Piše Kolbe: »Koliko li samo u našem apostolskom životu ima ishitrenih i krivih izbora! Koliko li se puta nečega laćamo kako bismo udovoljili potrebama vlastitoga živog temperamenta mjesto da razabiremo istinske potrebe braće i ponudimo im odgovor! Sve je to zbog nedostatka sabranosti, osluškivanja Gospodina, riječju – u nedostatku molitve.« Za vrijeme jednih duhovnih vježbi Kolbe, koji je puno radio, izrekao je ovo: »Radi, radi, radi što je manje moguće.« I dodao: »Pobožnost, molitva, najvažnija su zadaća«. »Vanjska je djelatnost dobra, no – očito – od drugotne važnosti te još manje od toga, u odnosu na nutarnji život: život sabranosti, molitve; život naše osobne ljubavi spram Boga. Jedino je putem molitve moguće ostvariti ideal sv. Augustina: 'Ljubiti Boga sve do dokidanja sama sebe'.« »Koljena su ta – a ne um niti pak olovka – koja donose učinkovitost djelovanju, propovijedanju, knjigama.«

»Znajte, draga djeco: Niepokalanow nisu barake već mi. O nama ovisi hoće li se razvijati ili propasti. Zato vam kažem: ne utapajte se u poslu, već tražite najprije ono što je najvažnije, mjera koja će vam biti nadodana... Ovo što vam govorim jako je važno. Ja sam stariji i otići ću... Nije cilj Niepokalanow ni izdavaštvo ni racionalizirati poduzeće. To su samo sredstva. Naš je cilj ljubav prema Bezgrješnoj. Tu ljubav stalno produbljivati i njome zapaliti cijeli svijet. Za taj cilj živimo, radimo, trpimo, radi toga cilja želimo živjeti i nakon smrti. Sve drugo bilo bi pogrešno... U Niepokalanowu imamo brojne poteškoće, ali najveće su one koje se tiču naše nutrine.« Generacije frataru zamjenjuju jedna drugu ali problemi su nam slični. Kako onda tako i danas. Zaboravljamo ono što je Kolbe toliko ponavljao: »Naš je zadatak posvećenje. Tražim od vas da budete sveti, i to ne bilo kakvi sveci, već veliki sveci!«

»Probuditi ljubav prema Bezgrješnoj, dakle, zapalivši je u vlastitu srcu te prenijeti taj žar onima koji žive uz nas; zapaliti njime sve, i svaku pojedinu dušu koja živi sada i koja će živjeti u

budućnosti te činiti da taj žar ljubavi sve snažnije i bez ograničenja plamti u nama samima i na čitavoj zemlji: eto našeg cilja. Sve je ostalo tek sredstvo.«

Ispravnost ovakvog stava svetaca najbolje se raspoznaje na kraju nečijeg života, u trenucima umiranja, kada je potrebno sve ostaviti, i svoju sobu, i ključeve svoga auta, i svoje knjige... Ako život nije bio prožet žarkom željom za svetošću nastaje panika, depresija, očaj. Na površinu izvore cijeloživotno bezboštvo skrivano ispod redovničkog habita. **»Prije smrti ne zovi nikoga sretnim, jer se tek na svom koncu spoznaje čovjek.«** (Sir 11,28). Pred smrću padaju maske.

Piše Kolbe: **»O, kada biste znali kako sam sretan. Moje je srce ispunjeno srećom i mirom. Radujem se onoliko koliko se čovjek na ovoj zemlji radovati može. Usprkos brigama i svakodnevnim poteškoćama negdje na dnu srca uvijek vladaju mir i radost koji se ne daju riječima prepričati. Draga djeco, ljubite Bezgrešnu. Ljubite Bezgrešnu i ona će vas usrećiti. Pouzdajte se u nju posve, predajte joj se bez ustručavanja. Tko je Bezgrešna, ne može razumjeti svatko, samo onaj tko tu milost isprosi na koljenima. (...). Rekao sam vam da sam veoma sretan i pun radosti. Meni je sa stopostotnom sigurnošću osigurano nebo. Draga djeco, ljubite Bezgrešnu, volite je koliko god možete i znate!«**

Kolbeovi poticaji na žarku molitvu od nas zahtijevaju da konstatiramo kako smo na ovom području kao Provincija podbacili. Mi se još uvijek borimo oko dolaska ili nedolaska na recesijsku porciju zajedničke molitve. Kada bi druga slavlja ili gozbe organizirali svečano kao naše zajedničke molitve Časoslova možda bi se posramili. Uspjehom smatramo ako smo postigli suglasnost i prisutnost makar samo na jutarnjoj molitvi. A molitva je odraz svega ostalog u našem životu. Ostale časove prešutno ispuštamo zauzetošću koja se podrazumijeva, i to redovito, pa i onda kada nemamo posebnih zaduženja. Nije zauzetost dijagnoza duhovne letargije nego vjera u Ieru, dimimo umjesto da gorimo, i to je potrebno tako dijagnosticirati. Sv. Franjo je uskliknuo: **»Bog moj i sve moje!«** U tom smislu Treće poglavlje naših Ustanova jasno određuje:

- da braća **»nadasve teže za ustrajnom molitvom«** (67,2);
- i to **»po primjeru Serafskog oca, koji je više izgledao kao molitva nego kao molitelj (67,3)«**;
- **»Neka braća nastoje uvijek posjedovati Duh Gospodnji i njegovo sveto djelovanje«** (68,1);
- **»Braća neka nastoje da sve prosuđuju u svjetlu vjere«** (68,1);
- Neka se **»promiče koncelebracija svećenika«** (68,1);
- **»Sva braća pojedinih samostana, koja nisu opravdano zapriječena, neka svakodnevno zajednički izmole čitav časoslov«** (68,2);
- **»Neka se trse da, hvalevrijedno, osobito Jutarnju i Večernju slave na svečaniji način i uz pjevanje, a neka također nastoje da, ako je zgodno, u tome sudjeluju vjernici«** (71,3);
- **»Neka svoj braći bude na srcu razgovor s Kristom Gospodinom, bilo u osobnom klanjanju, bilo prigodom svagdanjega zajedničkog pohađanja Presvetoj euharistiji«** (74,2);
- **»Svakodnevno neka braća obavljaju razmatranje i neka mu posvete veću pažnju nego ostalim molitvama. Pojednostosti ove spasonosne vježbe, koju valja obavljati bar kroz pola sata, neka se odrede u provincijskim statutima«** (76);
- **»Svake godine neka se ZAJEDNIČKI obave duhovne vježbe u trajanju od pet dana«** (77,1); Prov. statuti dodaju: **»Ako koji brat namjerava obaviti duhovne vježbe privatno, mora za to dobiti odobrenje ministra provincijala«** (28,2); I na drugom mjestu: **»U svom pismenom godišnjem izvješću poglavari su dužni navesti kada i gdje su pojedina braća obavila duhovne vježbe kao i one koji to eventualno nisu učinili«** (28,3). Apeliram da se duhovne vježbe obavlja zajednički, redovito, ozbiljno, izvan vlastitog samostana.
- Prov. ustanove 29: **»Radi što svestranijeg i što boljeg upoznavanja Pravila, Ustanova i pojedinih tema od velike važnosti za naš život (Ustanove, 77,2), neka se u Provinciji – na različitim razinama – organiziraju susreti braće. Teme, radne materijale i vrijeme određuje ministar provincijal sa svojim definatorijem.«**

Iz navedenoga je očito da nama nije potrebno mijenjati *Ustanove* koliko sebe! Ali to nikoga ne lišava obveze da svoja zapažanja na *Ustanove* pošalje na Tajništvo do kraja godine!!! Na to podsjećam sve gvardijane.

3. »U svemu zahvaljujte!«

Na početku *Godine posvećenog života* redovnička himna »**Hvala redovnika**« odražava primjereno raspoloženje kojim redovnici odgovaraju na proglašenje *Godine posvećenog života*. Bilo bi poželjno da nam ova godina protekne u otkrivanju ljepote redovničkog poziva, sebi i svijetu, unatoč pojedinačnim aferama koje su bacile sjenu na naš poziv. Puno je razloga Bogu zahvaliti na Božjem pozivu. Iskoristimo svaku prigodu da pred svijetom budemo radosni svjedoci spašenosti. U drugoj euharistijskoj molitvi ponavljamo: »Zahvaljujemo ti Gospodine što si nas pozvao da pred tobom stojimo i tebi služimo.« Velika je stvar »stajati pred Gospodinom«, »biti s Gospodinom«, »služiti Gospodinu«. Nezahvalnost je guba duše. Udijelio nam Gospodin duh zahvaljivanja i hvale kojom ćemo mu uzvratiti za njegova nebrojena dobročinstva.

I ja vama, draga braćo, zahvaljujem što ste me primili i strpljivo saslušali. Osjećam da nam fali više zahvalnosti za darovanost jednih drugima, ali bez radikalnijeg povratka duhovnim vrijednostima iluzija je očekivati da će naša bratstva biti mjesta zahvaljivanja. Češće su mjesta zategnutih odnosa i prigovarjanja. Kao žice na kotaču, što su bliže središtu, to su bliže jedna drugoj, tako i mi, što budemo bliže Bogu, i međusobno ćemo biti bliži.

VJEŽBANJE U RADOSTI

U svima nama živi čežnja da živimo u »radosnoj zajednici« gdje se može uživati Božji odraz. Za to je potrebno, prema riječima pape Franje, da se »učimo vježbati u savršenoj radosti«.

»Tuga i strah moraju ustuknuti pred radošću.«

Molite od Duha Svetoga dar radosti (Pavao VI.).

Treba strpljivo raditi na odgoju da ljudi nauče, ili da ponovno nauče, jednostavno uživati mnogovrsne radosti koje Stvoritelj stavlja već na naš životni put. To vrijedi osobito za nas franjevece. Treba *prirodne radosti* prihvatiti, pročistiti, upotrijebiti i uzdignuti ih, kako bi postale *kršćanskim radostima*.

- ushićenje nad postojanjem i životom;
- radost čiste i posvećene ljubavi;
- radost koju nam pruža mir prirode i tišine;
- ozbiljna ali prava radost nad dobro učinjenim poslom i ispunjenjem vlastite dužnosti;
- nepomućena radost koja izbija kod čistih duša i osoba koje znadu predano služiti drugima;
- radost koju nam pruža naporno žrtvovanje za drugoga.

Blaženu djevicu Mariju Crkva zaziva riječima »**Uzroče naše radosti**«. Na pobožnost Bezgrešnoj kao uzrok radosti snažno je ukazao sv. Maksimilijan Kolbe. Papa Pavao VI. navodi tri osobita sveca kao model radosti. Prvi je **asiški Siromašak** koji je kroz »gospodu siromaštinu« pronikao u bit »savršene radosti« i nepokvarenog svijeta kakav je izašao iz Stvoriteljevih ruku i zato se mogao radovati »sestrici smrti«. Drugi primjer je **sv. Mala Terezija iz Lisieuxa**, koja je radost pronalazila u malim stvarima, a treći je **sv. Maksimilijan Kolbe**, primjer preobražavanja pakla u predvorje vječne radosti. Euharistijska radost čini nas dionicima eshatološke radosti. Euharistija »ima svoj izvor u zajedništvu ljudi s Bogom i teži ka sveobuhvatnijem zajedništvu. Ona nipošto ne može onoga

koji ju je okusio dovesti do zatvaranja u sebe samoga. Naprotiv, ona otvara srca ljudi prema svim ljudima i u njih usađuje čežnju prema vječnim dobrima.« (Pavao VI.). Isti Papa piše: »Radost se, naime, mora drugima prenositi. U Bogu je sve radost upravo zato jer je on sam Dar.« Papa Pavao VI. i papa Franjo slažu se u slijedećem: »Smatrali smo da smo vjerni poticajima Duha Svetoga, kad smo tražili od kršćana da se vrate vrelima radosti.«

ZA RAZMIŠLJANJE

Pozvani smo zauzimati se zato da razgradimo beživotne modele, predstavljati čovjeka kao osobu koja na sebi nosi biljeg Kristov, koju se nikada ne otkriva do kraja u govoru i djelima.

Pitanja pape Franje

- **»Želim vam uputiti jednu riječ a ta je riječ radost. Gdje god su posvećene osobe, sjemeništari i bogoslovi, redovnici i redovnice, mlađi, ondje je radost, ondje je uvijek radost!«** To je radost svježine, to je radost nasljedovanja Isusa; radost koju nam daje Duh Sveti, a ne radost svijeta. Ondje je radost! Ali gdje se rađa radost?¹
- Zagledaj se u dubinu svoga srca, pogledaj u dubinu samoga sebe, i zapitaj se: imaš li srce koje želi nešto veliko ili srce uspavano stvarima? Je li ti srce sačuvalo nemir traženja ili si dopustio da ga uguše stvari od kojih je na kraju otvrdnulo? Bog te čeka, on te traži; kako mu odgovaraš? Jesi li svjestan stanja svoje duše? Ili spavaš? Vjeruješ li da te Bog čeka ili je za tebe ta istina samo puste »riječi«?²
- Mi smo žrtve kulture prolaznog. Želim da mislite na ovo: kako mogu biti slobodan, kako se mogu osloboditi te kulture prolaznog?³
- To je prije svega zadaća svih odraslih, odgojitelja: davati mlađima primjer dosljednosti. Želimo li da nam mladi budu dosljedni? Jesmo li mi dosljedni? U protivnom, Gospodin će nam reći ono što je Božjem narodu govorio o farizejima: »Činite i držite sve što vam kažu, ali se ne ravajte po njihovim djelima!«. Dosljednost i vjerodostojnost!⁴
- Možemo se zapitati: osjećam li u sebi nemir za Bogom, nemir da ga naviještam, nemir da pomazem drugima da ga upoznaju? Ili dopuštam da me privuče ona duhovna svjetovnost koja me tjera sve činiti iz ljubavi prema samom sebi? Mi posvećene osobe mislimo na osobne interese, na djelotvornost naših djela, na karijerizam. Dakle, mnogo je stvari na koje možemo misliti... Jesam li se, da tako kažem, »udobno smjestio« u svoj kršćanski život, u svoj svećenički život, u svoj redovnički život, pa i u svoj život u zajednici, ili pak u sebi čuvam snagu nemira za Boga, za njegovu riječ, koja me navodi »izaći van« iz sebe prema drugima?⁵
- Osjećamo li nemir ljubavi? Vjerujemo li u ljubav prema Bogu i prema drugima? Ili smo na to ravnodušni? Ne na apstraktan način, ne samo riječima, već konkretni brat, sestra su ti koje susrećemo, brat i sestra koji su tu pokraj nas! Jesmo li dirnuti njihovim potrebama ili ostajemo zatvoreni u same sebe, u naše zajednice, koje su mnogo put za nas »zajednice u kojima nalazimo udobnost«?⁶

¹ FRANJO, *Vjerodostojni i dosljedni*, Papa Franjo govori o ljepoti posvećenja [*Susret sa sjemeništarcima i bogoslovima, novacima i novakinjama*, Rim, 6. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 6.

² FRANJO, *S nemirom u srcu*, od sudionikâ kapitula Reda svetog Augustina Papa uvijek traži da traže Boga i druge [*Homilija uz početak generalnog kapitula Reda svetog Augustina*, Rim, 28. kolovoza 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, petak 30. kolovoza 2013., CLIII (197), str. 8.

³ FRANJO, *Vjerodostojni i dosljedni*, Papa Franjo govori o ljepoti posvećenja [*Susret sa sjemeništarcima i bogoslovima, novacima i novakinjama*, Rim, 6. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 6.

⁴ Isto.

⁵ FRANJO, *S nemirom u srcu*, od sudionikâ kapitula Reda svetog Augustina Papa uvijek traži da traže Boga i druge [*Homilija uz početak generalnog kapitula Reda svetog Augustina*, Rim, 28. kolovoza 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, petak 30. kolovoza 2013., CLIII (197), str. 8.

⁶ Isto.

- To je lijep, lijep put ka svetosti! Ne govoriti loše o drugima. »Ali oče, postoje problemi...«. Reci to poglavaru, reci to poglavarici, reci to biskupu, koji ih mogu ispraviti. Nemoj govoriti osobi koja ne može pomoći. To je važno: bratstvo! Ali reci mi, bi li govorio loše o svojoj mami, tati, braći, sestrama? Nikada. A zašto onda to činiš u posvećenom životu, u sjemeništu, u svom svećeničkom životu? Samo ovo: misliti, misliti... Bratstvo! Ta bratska ljubav.⁷
- Podno križa, Marija je i žena boli i istodobno budnog iščekivanja otajstva, većeg od boli i žalosti, koje samo što se nije ostvarilo. Doista se činilo da je sve svršeno; moglo bi se reći da je nestalo svake nade. I ona sama, u tome trenutku, sjećajući se obećanja danih prilikom naviještenja mogla bi reći: nisu se obistinila, prevarena sam. Ali ona to nije rekla. Ona, blažena što povjerovala, vidi kako se iz te njezine vjere pomaže nova budućnost i čeka s nadom Božje sutra... Katkad se pitam: znamo li mi čekati taj Božji sutra? Ili želimo to danas? Božje sutra za nju je zora uskrsnog jutra, onoga dana prvog u tjednu. Dobro nam je misliti, u kontemplaciji, na zagrljaj djeteta i njegove majke. Jedina upaljena svjetiljka na Isusovu grobu je nada majke, koja je u onom trenutku nada čitavog ljudskog roda. Pitam i sebe i vas: je li u samostanima još uvijek upaljena ta svjetiljka? Čeka li se u samostanima to Božje sutra?⁸
- Nemir ljubavi uvijek je poticaj da idemo ususret drugome, ne čekajući drugoga da očituje svoju potrebu. Nemir ljubavi nam daje dar pastoralne plodnosti i mi, svaki od nas se mora zapitati: kakva mi je pastoralna plodnost, je li moj apostolat plodan?⁹

⁷ FRANJO, *Vjerodostojni i dosljedni*, Papa Franjo govori o ljepoti posvećenja [Susret sa sjemeništarima i bogoslovima, novcima i novakinjama, Rim, 6. srpnja 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, ponedjeljak-utorak 8.-9. srpnja 2013., CLIII (155), str. 6.

⁸ FRANJO, *Oni koji znaju čekati*, monahinjama kamaldoležankama Papa pokazuje Mariju kao uzor nade [Slavlje Večernje sa zajednicom benediktinskih monahinja kamaldoležanki, Rim, 21. studenog 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, subota 23. studenog 2013., CLIII (269), str. 7.

⁹ FRANJO, *S nemirom u srcu*, od sudionikâ kapitula Reda svetog Augustina Papa uvijek traži da traže

- Autentična vjera uvijek uključuje duboku želju za mijenjanjem svijeta. Evo pitanja koje si moramo postaviti: imamo li i mi velike vizije i poletnost? Jesmo li i mi odvažni? Sanjamo li velike stvari? Izjeda li nas revnost (usp. Ps 69, 10)? Ili smo pak mediokriteti i zadovoljavamo se našim apostolskim planovima »stvorenim u laboratoriju«?¹⁰

Zdravo, Majko radosti

*Zvijezdo nove evangelizacije,
pomogni nam da budemo svijetli svjedoci
zajedništva,
služenja, gorljive i velikodušne vjere,
pravde i ljubavi prema siromašnima,
da radost evanđelja
dopre nakraj zemlje
i svojim svijetlom obasja i periferije svijeta.
Majko živog evanđelja,
izvore radosti za malene,
moli za nas.
Amen. Aleluja!*¹¹

Boga i druge [Homilija uz početak generalnog kapitula Reda svetog Augustina, Rim, 28. kolovoza 2013.], u: *L'Osservatore Romano*, petak 30. kolovoza 2013., CLIII (197), str. 8.

¹⁰ FRANJO, *Društvo nemirnih*, u crkvi Gesù Papa slavi misu zahvalnicu za kanonizaciju Pietra Favrea [Homilija na misi u crkvi Gesù na spomendan Presvetog imena Isusova, 3. siječnja 2014.], u: *L'Osservatore Romano*, subota 4. siječnja 2014., CLIV (02), str. 7.

¹¹ FRANJO, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium* (24. studenoga 2013.), LEV, Vatikan 2013, br. 288.

iz odgojnih ustanova

FRA PETAR KRAŠEK ZAPOČEO GODINU NOVICIJATA U ASIZU

Naš ovogodišnji novak, fra Petar Krašek, započeo je svoju godinu novicijata u Asizu. Za vrijeme svečane Večernje molitve zajedno sa četrnaest drugih kandidata imao je svoje redovničko oblačenje u prisustvu provincijala, delegata, članova samostanske zajednice i manjeg broja vjernika. Čin oblačenja protekao je u jednostavnom ali znakovitom ozračju. Novaci su tim znakom svoj život još više posvetili Kristu odazivajući se na Njegov poziv na nasljedovanje. Svečanu Večernju molitvu predslavio je kustod fra Mauro Gambetti koji je u kratkom nagovoru izrazio radost cjelokupne zajednice zbog petnaest novih članova. Pozvao je novake da se svakodnevno još više suobliče Kristu, spominjući križ koji smo svi pozvani prihvatiti i nositi, osobito u znaku habita koji primaju. Istaknuo je kako habit kao franjevački znak križa, treba biti ne samo vanjski znak pripadnosti nego i poticaj i poziv na svakodnevnu nutarnju promjenu svoga života. Prisutne fratre, osobito one koji žive u Svetom Samostanu, potaknuo je da zajedno sa novacima prožive njihov novicijat ali samim time i svoj »novicijat« jer na franjevačkom životnom putu ta godina u duhovnom smislu nikada ne prestaje nego poziv na preobrazbu i suobličenje Kristu traje cijeli život.

Magister novaka fra Alfredo M. Avallone i njegov zamjenik fra Mauro Silva blagoslovili su nove habite i preuzeli brigu za odgoj petnaestorice nove braće koji kreću putem franjevačkog hoda. Potom je uslijedio sam čin oblačenja u kojem su novaci, uz pomoć provincijala ili delegata, obukli svoje habite i time izvanjskim činom započeli svoj željeni redovnički put. U ime hrvatskog provincijala fra Josipa Blaževića, na oblačenju je bio delegiran fra Josip Petonjić. Zbog većeg broja ovogodišnjih no-

vaka, podijeljeni su na dvije grupe od kojih će jedna grupa novaka svoj novicijat imati u Padovi. Sve njih preporučujemo zagovoru sv. Franje sa nadom da će ustrajati u onome što su započeli. Fra Petru izražavamo čestitku na njegovoj hrabroj odluci te mu želimo plodonosnu i blagoslovljenu godinu novicijata.

PRVI ZAVJETI FRA VILČEKA NOVAČ- KOG I FRA ANTUNA RADOVANIĆA

U subotu, 30. kolovoza 2014. godine, pod mišom u 10 sati koju je predslavio samostanski kustos fra Mauro Gambeti, uz koncelebraciju provincijalâ zavjetovanikâ, u svetom Asiškom samostanu, dali su svoje prve jednostavne zavjete jedanaestorica redovničke braće koja su uspješno završila godinu novicijata: fra Edgar Correia Campos iz Portugala, fra Benoît Marie Cousin iz Francuske, fra Iulian Gîrleanu iz Rumunjske; iz Italije: fra Antonio Domenîco dí Nardo, fra Nicola Galíazzo, fra Nîco Melato, fra Eugenio Leone Merrîno, fra Marîo Ravannî i fra Stefano Vîncitorîo; te dvojica Hrvata: fra Antun Radovanić i fra Vilček Novački. Polaganjem svojih ruku u ruke provincijala predali su se u potpunosti u službu bratstva franjevacâ konventualacâ. Po zavjetovanju sva su prisutna braća, bratskim zagrljajem, izrazila novozavjetovanicima dobrodošlicu u Red i potakli ih da hrabro slijede Krista i svjedoče svojim životom za njegovo kraljevstvo po uzoru na sârafskog oca Franju. Zavjete treba obnavljati svakodnevno odgovarajući Gospodinu riječima: »Evo me, Gospodine«. Evândeoskom prispodobom o talentima propovjednik je potaknuo novozavjetovanike da talente koje su primili ne zadržavaju za sebe već da ih dijele s ljudima koje Gospodin šalje na njihove životne puto-

ve. Svojim pjevanjem euharistijsko slavlje obogatile su novakinje klaritine. Za prigodnu svečanost u povodu završetka novicijata i polaganja prvih zavjeta iz Hrvatske su doputovali provincijalni ministar fra Josip Blažević s dvojicom subraće, fra Josipom Priselcem i fra Đurom Crelenjakom, te rodbinom naših novaka, kojima su se iz Rima priključili fra Miljenko Hontić, generalni asistent, rimski studenti fra Josip Petonjić i fra Matija A. Mandić, budući postulant Petar Krašek, te vatikanski ispovjednik fra Igor Horvat, te fra Bernardin Filinić koji je preko ljeta u Vatikanu proveo 2 tjedna u zamijeni ispovjednika.

Novaci izražavaju svoju zahvalu svima koji su ih pratili kroz proteklu godinu kušnje u Novicijatu svojim molitvama.

PRIPREME ZA SVEČANE ZAVJETE FRA MILANA GELE I FRA JOSIPA IVANOVIĆA

Piše: fra Josip Ivanović, OFMConv.

U franjevačkome samostanu na Košljunu, 3. kolovoza, započele su jednomjesečne pripreme za svečane zavjete za kandidate franjevačkih provincija Hrvatske i Bosne i Hercegovine: jedan za Hrvatsku franjevačku provinciju Presvetoga Otkupitelja (Split), trojica za Franjevačku provinciju sv. Križa Bosna Srebrena (Sarajevo), četvorica za Hercegovačku franjevačku provinciju Uznesenja Blažene Djevice Marije (Mostar), četvorica za Hrvatsku franjevačku provinciju sv. Ćirila i Metoda (Zagreb) te dvojica kandidata za Hrvatsku provinciju sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Ovogodišnji oranizator priprema je Hrvatska franjevačka provincija sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri (Zadar), a animatori fra Tomislav Šanko, fra Diego Deklič i fra Leopold Mičić.

Pripreme su započele hodočašćem u Asiz i druga franjevačka mjesta u razdoblju od 4. do 10. kolovoza. Smisao ovoga hodočašća jest (po)vratiti se na izvore života sv. Franje, utemeljitelja serafskoga

Reda, ali i na početke osobnoga susreta s Kristom koji i danas neprestano poziva na darivanje »da život imaju« (Iv 10, 10).

Dana 5. kolovoza dan je započeo euharistijskim slavljem na grobu sv. Franje koje je predslavio fra Tomislav Šanko. Razmišljajući o evandeoskom tekstu fra Tomislav je progovorio o svecima kao modelima čiji primjer nasljedovanja Krista valja nasljedovati: »Sveci su oni koji žive *sada*, koji slušaju Kristov glas te, poput njega, postaju odmor za druge jer dopuštaju da ih on odmori. Koliko smo mi odmor ili umor za drugoga? Koliko dopuštamo da Bog preko nas odmara naše bližnje?« Uslijedio je obilazak Donje i Gornje bazilike sv. Franje, Srednji čas na grobu te ručak u Svetome samostanu gdje je okupljene pripravnike pozdravio fra Mauro Gambetti, kustos Asiške kustodije i Svetoga samostana. Potom su posjetili sobice sv. Josipa Kupertinskoga, novicijat Svetoga samostana i druge prostore toga velebnog zdanja. Dan je završio *Večernjom* u bazilici Marije od Anđela u Porcijunkuli.

Blagdan Preobraženja Gospodinova proslavljen je euharistijom u crkvi sv. Damjana koju je predslavio fra Diego Deklič. U prigodnoj homiliji fra Diego je istaknuo važnost Franjina susreta sa živim Kristom koji ga je preobrazio te svakom pojedincu dao primjer kako Kristu dopustiti da djeluje u vlastitom životu. Ovoga dana okupljeni su posjetili i poznato samotište Carceri.

U četvrtak, 7. kolovoza, sveta misa je slavljena u Porcijunkuli, »mjestu susreta i mjestu milosrđa«, kako je u svojoj homiliji fra Tomislav nazvao malenu crkvicu Marije od Anđela. Govoreći o anđelovu navještenju Mariji potaknuo je na razmišljanje o »ljubavi koja dijalogizira i razbija strah jer istinska ljubav prihvaća i ljubi osobu kakva ona jest. Ljubav se, stoga, dariva i dopušta da jedni drugima postanemo vrata koja nam omogućuju put do Boga, da budemo vrata milosrđa«. Nakon razgledavanja svetišta posjetilo se jedno od prvih okupljališta Franje i njegove braće u Rivotortu. Dnevni program je završio euharistijskim klanjanjem i molitvom *Večernje* u crkvi sv. Damjana te večerom u istom samostanu.

Blagdan sv. Dominika, utemeljitelja Reda propovjednika, proslavljen je u svetištu Greccio gdje je Franjo na poseban način proslavio Božić. Fra Diego je u prigodnoj homiliji povezao dva drev-

na reda i njihove utemeljitelje te progovorio o istinskome Božiću koji je Franjo proslavio sa stanovnicima malenoga mjesta. »Jasle koje je Franjo napravio bile su pravi oltar na kojemu se u svetoj euharistiji rodio Krist za naše spasenje. Franjo je, stoga, prepoznao važnost Utjelovljenja Sina Božjega i sam živio to otajstvo živeći u poniznosti i skromnosti.« Nakon razgledavanja svetišta, mladi su franjevci posjetili Fonte Colombo, mjesto pisanja Pravila Male braće, La Forestu te Poggio Bustone u kojem je Franjo doživio neizmjereno Božje milosrđe u oproštenju njegovih grijeha.

Nakon euharistijskoga slavlja na spomen sv. Tezije Benedikte od Križa (Edit Stein) u sv. Damjanu, posjetili su Sienu, svetište sv. Katarine Sijenske, gradsku vijećnicu, katedralu i druge znamenitosti grada.

U nedjelju, 10. kolovoza, euharistija je proslavljena u bazilici Marije od Anđela te je slijedio povratak u Hrvatsku na Košljun, gdje započinje drugi dio priprema koji će biti obilježen predavanjima, zajedničkim razmišljanjem o smislu redovničkoga posvećenja i života.

Nakon prvoga tjedna hodočašća u Asiz i druga franjevačka mjesta (od 4. do 10. kolovoza) drugi dio priprema održao se na Košljunu, a bio je obilježen predavanjima i zajedničkim razmišljanjem o smislu redovničkoga posvećenja i života. Od 11 do 22. kolovoza izmijenili su se razni predavači koji su kandidate potaknuli na razmišljanje i preispitivanje osobnoga života s Bogom, s braćom i s ljudima. Osim predavanja i razgovora s bogoslovima predavači su predslavili euharistijsko slavlje.

Fra Domagoj Runje (Split) govorio je o Evanđelju kao temelju redovničkoga života. Razmišljajući o »misteriju izabranja« kod apostola, fra Domagoj je naglasio kako ne možemo znati kriterije Božjega izabranja pojedinca. Isusov poziv je izrečen imperativom »hajdete«, ali se njime ne dokida se ljudska sloboda, već se govori o karakteru toga poziva. Duhovni poziv, prema tome, nije poziv koji pojedinac izabire, nego je pojedinac izabran. Stavljen je u poseban odnos s Bogom: Bog ga izabire.«

Hercegovački provincijalni ministar fra Miljenko Šteko progovorio je o »stvarnosti i sadašnjosti redovničkoga i franjevačkoga života u našim zajednicama koje ne bi trebale biti utvrde iza kojih se

skrivamo, nego mjesta u kojima crpimo snagu za susret s čovjekom današnjice«. Fra Anton Badurina, TOR, razmišljao je o svetosti za koju kaže da je »savršenost u ljubavi, ona je altruistična. Svetac je čovjek za drugoga. Prema tome, svatko je pozvan ostvarivati svetost u svim životnim okolnostima; svetost nije bijeg u nešto nepoznato, već svakodnevna čežnja za vlastitom preobrazbom u Bogu koji je svet«. Bibličar fra Darko Tepert (Zagreb) govorio je o zavjetu poslušnosti te je na temelju mnogih biblijskih primjera istaknuo »poslušnost kao način oslobođenja, a sam zavjet kao trenutak potpune slobode«.

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije proslavljena je u svetištu Majke Božje Goričke kod Baške na otoku Krku. Bogoslovi su svojim pjevanjem uljepšali euharistijsko slavlje. Nedjelju, 17. kolovoza, nakon euharistijskoga slavlja koje je u franjevačkoj crkvi na Košljunu predslavio fra Diego Deklić, bogoslovi su obilježili posjetom Golom otoku te vožnjom brodom.

Dana 18. kolovoza fra Ilija Barišić (Zadar), misionar u Kongu, posvjedočio je o ljepoti misionarskoga poziva i života među ljudima kao i o žrtvi na koju je pojedinac pozvan u nepoznatoj zemlji koju s vremenom zavoli. Bogoslove je posjetio i fra Andrija Bilokapić, provincijalni ministar iz Zadra, koji je naglasio da važnost »života u svijetu, ali ne od svijeta« te je pozvao na »trajnu preobrazbu i težnju za višim stvarima«. Fra Bernardin Plantek (Zagreb) govorio je o zavjetu čistoće te naglasio »krhkost ljudskoga tijela, ali i radosnu praksu savršeno življene čistoće«. Niz predavanja završio je fra Josip Blažević, provincijalni ministar franjevac konventualaca i vrsni poznavatelj istočnih religija, koji je govorio o jogi uspoređujući pravu istočnjačku praksu i onu zapadnjačku koja se predstavlja i nudi novim generacijama.

Dana 22. kolovoza franjevci su se preselili u samostan Hercegovačke provincije Uznesenja BDM u Slanom. Nakon jednodnevnog posjeta Dubrovniku i Cavtatu započeli su posljednji dio svojih priprema: duhovne vježbe koje je vodio fra Diego Deklić (Zadar). Fra Diego je u svojim nagovorima vješto i biranim riječima progovorio o mlakosti redovničkoga života koja je sve više prisutna u redovničkim zajednicama, a očituje se u (ne)osjetljivosti za Boga i bližnjega. Buduće zavjetovanike

je potaknuo na trajno obraćenje srca, spoznaju, nasljedovanje i prisnost s Isusom Kristom u tišini vlastitoga srca. »Bog trajno govori našem srcu, ali ga nije moguće čuti bez klime i ozračja sabrarnosti.« Nakon govora o zavjetima poslušnosti, siromaštva i čistoće, slavljeno je pokorničko bogoslužje na temu Petrova zatajenja s prilikom za sakrament pokore. Govoreći o »Gospodin mi je dao braću« sv. Franje ukazao je na važnost zajedničkoga života.

Na spomendan sv. Ljudevita, 25. kolovoza, euharistijsko slavlje je predslavio msgr. Mate Uzinić, biskup dubrovački, koji se rado odazvao pozivu organizatora i mladima uputio riječ ohrabrenja. Susret se nastavio kod bratskoga stola imendan-skim slavljem fra Ljudevita Laste, gvardijana i župnika u Slanom.

Kroz razmišljanje, razgovor, molitvu i franjevci su imali priliku susresti se sa živim Bogom koji ih poziva da u svojoj slobodi svakodnevno odgovore njegovu pozivu. Osim molitvenoga programa i predavanja nije nedostajalo trenutaka za bratsko druženje, uživanje u blagodatima otoka Košljuna, Glavotoka, Punta i Dubrovnika.

Zahvalni Trojedinome Bogu za dar poziva, mladi će franjevci svoj svečani »evo me« izgovoriti u matičnim franjevačkim provincijama: hercegovački franjevci 14. rujna u Međugorju, franjevci iz Zagreba 27. rujna u Zagrebu, franjevci konventualci 4. listopada u Zagrebu i kandidati Bosne Srebrene 19. listopada u Kiseljaku.

ĐAKONSKO REĐENJE FRA SJEPANA BRČINE I FRA FILIPA PUŠIĆA

U subotu, 25. listopada u 10 sati u zagrebačkoj katedrali nadbiskup Josip Bozanić je, u zajedništvu s drugim biskupima, redovničkim poglavarima i svećenicima, te brojnim Božjim narodom, predslavio svečano euharistijsko slavlje, tijekom kojeg su bila zaređena dvanaestorica đakona, četiri dijecezanska i osam redovničkih kandidata. Za našu

Provinciju red đakonata primila su dvojica kandidata: fra Stjepan Brčina i fra Filip Pušić.

Fra Stjepan Brčina je rođen 14. veljače 1981., u Drijeñi (Bosna i Hercegovina) i dolazi iz župe sv. Antuna Padovanskog – Drijeñca, Vrhbosanska nadbiskupija. Svečane zavjete u Redu franjevaca konventualaca je položio 4. listopada 2013. godine. Svoju đakonsku godinu fra Stjepan će provesti u Rimu.

Fra Filip Pušić je rođen 25. studenoga 1989. u Zagrebu. i dolazi iz župe Sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu. U Redu franjevaca konventualaca položio je svečane zavjete 4. listopada 2013. godine. Đakonsko-pastoralnu godinu provest će u župi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu.

Nakon euharistijskoga slavlja u dvorani sv. Franje u samostana Svetoga Duha održan je i prigodan ručak uz bratsko druženje s članovima obitelji i gostima naših ređenika.

SVEĆENIČKO REĐE- NJE I MLADA MISA FRA VLADIMIRA VIDOVIĆA

Na blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije, 31. svibnja 2014. u župi svete Ane u Slakovcima kraj Vinkovaca, pod svetom misom koju je predslavio mons. Đuro Hranić, biskup đakovačko – osječki, dosadašnji đakon fra Vladimir Vidović, OFMConv, zaređen je za svećenika. U svojoj homiliji mons. dr. Đuro Hranić, đakovačko-osječki nadbiskup, ohrabrio je ređenika naglasivši »da se nikada tijekom čitavog svojeg svećeničkog života ne boji svjedočiti Krista« zaželjevši mu »da se što više suobliči Kristu, pošto će sada svakodnevno slaviti svetu Misu.«

Fra Vladimir Vidović je rođen 28. srpnja 1982. od oca Ante i majke Smilje, kao prvo od četvero djece. U postulaturu Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca primljen je 2007. godine. Iste godine upisao je Katolički bogoslovni

fakultet u Zagrebu. Nakon godine postulature ulazi u novicijat u samostan svetoga Frane na Cresu. Po završetku godine kušnje fra Vladimir daje svoje prve redovničke zavjete te nastavlja studij na KBF-u u Zagrebu na kojem 2013. godine diplomira. 6. listopada 2013. fra Vladimir je zaređen za đakona u zagrebačkoj Prvostolnici po rukama kardinala Josipa Bozanića.

Mladu misu slavio je u nedjelju 6. srpnja u dvorištu samostana i crkve sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima u koncelecijaciji dvadesetak svećenika i redovnika. Mladomisničko slavlje započelo je izlaznom procesijom prema kipu Majke Božje gdje je prigodnu riječ mladomisniku uputila Irena Maroš, a fra Vladimiru roditeljski blagoslov podijelila je majka Smilja. Potom je procesija nastavila put oltara. Prije početka misnoga slavlja, prigodnu recitaciju mladomisniku u čast, izveli su njegovi nećaci Lana i Duje Bačinić. Prvo i drugo misno čitanje čitale su mladomisnikove sestre Ivana i Antonela. Propovijedao je domaći gvardijan fra Ilija Miškić mladomisniku je poručio: »Gospodin je sebe darovao tebi. Uzvрати mu darivanjem samoga sebe, nepodijeljeno. Samo život življen za druge vrijedi živjeti. To nam je Isus pokazao. Bog je postao čovjekom da bi čovjek mogao zaživjeti božanskim životom. U tvom svećeničkom životu neka te prati zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Božje i Majke naše. Krist je rekao da je On Put, Istina i Život. Izabrao si taj put. Ostani vjeran dok ne padne večer tvoga života.« Molitvu vjernika čitala je skupina mladih. Prije misnoga blagoslova fra Vladimir je održao zahvalni govor. »Uistinu na djelu je sam Bog koji je izabrao mene, svoga nevrijednog službenika i učinio ga svojim svećenikom. On je taj koji je posijao klicu duhovnoga poziva upravo

ovdje u dvorištu 'Male Crkve' kada sam u nju prvi put ušao sa svojim pokojnim djedom Stjepanom. Nisam tada slutio da ću ikada doći do ovoga trenutka radosti i slavlja... Vikao bih od sreće jer 'ovo je dan što ga učini Gospodin! Kličimo i radujmo se u njemu'!« Fra Vladimir uputio je brojne zahvale, a govoreći o svom mladomisničkom geslu »U istini i ljubavi«, istaknuo je: »Živeći u istini i ljubavi u nama će se roditi sloboda koja će nas dovesti do potpunog pripadanja Isusu Kristu. Stoga i ja svoje svećeništvo želim živjeti u istini i ljubavi iz kojih će se roditi sloboda koja neka me odvede u puninu vječnoga života.« Bogoslovi franjevci konventualci bili su u liturgijskoj asistenciji, a pjevanje je predvodio domaći Mješoviti pjevački zbor uz orguljsku pratnju s. Berhmane Katić i dirigenticu Nedu Kovačević. Na mladoj misi sudjelovali su, među ostalima, mladomisnikova sestra Ana Marija s obitelji, baka Anica, rodbina, prijatelji, brojne redovnice, brojni vjernici, zamjenik vukovarsko-srijemskog župana Željko Cirba, savjetnik vukovarsko-srijemskog župana za obrazovanje, šport, turizam i kulturu Grgo Krajina i načelnik Općine Stari Janjci Dragan Sudarević. Nakon mladomisničkoga slavlja uslijedilo je zajedničko slikanje svećenika i redovnika te mladomisnički blagoslov. Mladomisničko slavlje nastavilo se za obiteljskim stolom u hotelu »Admiral Exclusive« u vinkovačkoj gradskoj četvrti Mirkovci. Mladomisničkom slavlju prethodila je trodnevica koju su predvodili fra Michael Pavić, mons. Petar Petrović i fra Nikola Šantek. Prvog dana trodnevnice bio je i blagoslov mladomisničkoga kaleža koji je dar obitelji, drugoga dana bila je pobožnost Srcu Isusovu koju je predvodio vlč. Robert Farkaš, a trećega dana bilo je molitveno bdijenje koje su pripremili bogoslovi franjevci konventualci.

predavanja

ZNANSTVENO DJELOVANJE FRANJEVA-CA KONVENTUALACA U POSLJEDNJIH STOTINJAK GODINA

fra Ljudevit Maračić

(Predavanje održano
na Dan Provincije, 30. rujna 2014.)

Od razdvajanja Padovanske i Dalmatinske provincije početkom 1908. godine prošlo je nešto više od jednog stoljeća. Od te godine do danas, prema našem Nekrologiju, preminulo je 69 svećenika (računamo samo one koji su pripadali hrvatskom dijelu Provincije). Danas pak živih svećenika Provincije ima 64, prema tome, kroz ovo razdoblje Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevača konventualaca imala je ili ima u svemu **133 svećenika**. Ako nam pregled magistara i doktora (obično se izjednačuje visina ovoga znanstvenog naslova) članova Provincije, možemo zaključiti da se kroz isto razdoblje izredalo 10 magistara Reda (od kojih su neki bili i doktori teologije) i 10 doktora teologije, bez naslova magistara Reda (od kojih je 5 preminulo), dobivamo podatak da je u posljednjih stotinjak godina Provincija imala, odnosno da ima 20 magistra odnosno doktora, što predstavlja skoro 15 posto braće, a to je prilično visok postotak.

1. Magistri

Naslov »magister Ordinis« (obično pisan kraticom »mg«), sve do godina nakon Drugoga vatikanskog koncila i stupanja na snagu najprije privremenih, potom i konačnih obnovljenih Konstitucija Reda (1984.), dobivala su braća koju je Provincijski kapitul smatrao dostojnima tog naslova, koji je dodjeljivao samo Generalni kapitul ili rjeđe

generalni ministar s pristankom svoga definitorija. Treba paziti danas da ne izjednačavamo ovaj titul s magisterijem odnosno licencijatom, koji predstavlja nižu stepenicu znanstvene kvalifikacije. Osim toga, ako je netko bio doktor teologije ili filozofije, nije automatski značilo dobivanje tog naslova, koji je mogao kasnije u znak priznanja, zbog dokazanoga znanstvenog rada, biti pridodan (kao u slučaju pmg Frane Dobrovića, pmg. Jeronima Granića, pmg Bonaventure Burića, pmg Celestina Tomića i pmg Marijana Žugaja). Postojala je i praksa da pojedine uglednije službe u Redu, kao npr. desetogodišnje vršenje službe vatikanskih ili loretskih penitencijara, na isteku toga roka budu nagrađene znanstvenim naslovom magistra Reda (slučaj fra Bernarda Kulića), pa u tom smislu ne treba ovaj jedinstveni znanstveni naslov koji je poznavao jedino konventualski ogranak franjevačkog reda, izjednačavati s današnjim često vrlo mukotrpnim trudom oko postizanja visokoga znanstvenog naslova, kojemu već dugo vremena prethodi i višegodišnja specijalizacija s licencijatom odnosno magisterijem znanosti. Zbog toga u pregledu braće razdvajam magistre od doktora, makar ima slučaja da je jedan fratar imao oba naslova (Dobrović, Granić, Burić, Tomić, Žugaj). Evo pregleda naših magistara Reda, od 1907. do 70-tih godina prošlog stoljeća, kad je ugašena višestoljetna praksa dodjeljivanja titule »magister Ordinis«:

1. o. Celestin Fatuta, mg
2. o. Frane Dobrović, mg, doktor
3. o. Jeronim Granić, mg, doktor
4. o. Bernard Kulić, mg
5. o. Jeronim Mileta, mg
6. o. Bonaventura Burić, mg, doktor
7. o. Bernardin Polonijo, mg
8. o. Ladislav Glavina, mg
9. o. Celestin Tomić, mg, doktor
10. o. Marijan Žugaj, mg, doktor

2. Doktori

Prije nego navedem popis braće koja su svoj znanstveni rad okrunili doktoratom, valja napo-

menuti da je sve do Drugoga svjetskog rata u nekim zemljama bio običaj da se svršetak redovitoga teološkog studija (laurea) nagradi naslovom doktora teologije, čak i filozofije (slučaj našeg o. Petra Jusa i o. Atanazija Sparožića), pa tu činjenicu valja imati na umu pri ovom pregledu, posebno za braću koja su dobila naslov doktora u razdoblju prvih dvadesetak godina prošlog stoljeća:

1. o. Lovro Barić, doktor
2. o. Petar Jus, doktor
3. o. Atanazije Sparožić, doktor
4. o. Marin Oreb, doktor
5. o. Ferdinand Ćavar, doktor
6. o. Špiro Marasović, doktor
7. o. Tomislav Mrkonjić, doktor
8. o. Ivan Karlić, doktor
9. o. Josip Blažević, doktor
10. o. Đuro Hontić, doktor

3. Licenci/magistri teologije

Ima dosta naše braće koja su svoj teološki studij u inozemstvu okrunila dodatnom specijalizacijom i naslovom licenciata (odgovara današnjem magisteriju), što također predstavlja visoku znanstvenu titulu. Podatke uzimam prema Šematizmu iz 2010:

1. o. Zvonko Zlodi, lic. theol.
2. o. Alojzije Litrić, lic. theol.
3. o. Nikola Roščić, lic. theol.
4. o. Augustin Kordić, lic. theol.
5. o. Alojzije Mikić, lic. theol.
6. o. Filip Musa, lic. utriusque iuris
7. o. Ivan Miškić, lic. theol.
8. o. Tomislav Cvetko, lic. theol.
9. o. Miljenko Hontić, lic. theol.
10. o. Žarko Relota, lic. theol.
11. o. Tomislav Glavnik, lic. jur.

4. Ostali studiji/specijalizacije

1. o. Tomislav Talan, glazba
2. o. Marin Oreb, povijest i etnologija
3. o. Miro Koceić, arheologija
4. o. Bernardin Filinić, povijest i latinski
5. o. Ljudevit Maračić, hrvatski jezik i književnost, talijanski
6. o. Marko Planinić, biologija
7. o. Ivan Radeljak, pravo

5. Doktorske disertacije

U Arhivu Provincije čuva se po jedan primjerak doktorskih disertacija ili bar njihovih ekstrakata neke naše braće. Navodimo:

1. o. *Marin Oreb*: Notio peccati in Didache (excerpta, Roma 1946).
2. o. *Celestin Tomić*: L'intima natura della vita cristiana secondo s. Ignazio martire (estratto, Roma 1954);
3. o. *Ferdinand Ćavar*: La vita, le opere e la dottrina sugli angeli sel P.Mo Giordio Benigno Salvati / Juraj Dragišić (Roma 1972)
4. o. *Špiro Marasović*: Mogućnost Crkve u teoriji samoupravnog socijalizma (izvadak, Zagreb 1978) – »Eklezijalni plural« kod Ivana (magistarski rad, Zagreb 1973)
5. o. *Tomislav Mrkonjić*: Il teologo Ivan Paštrić / Giovanni Pastrizio – vita – opere – concezione della teologia – cristologia (Roma 1989) – Il teologo Giovanni Pastrizio e la sua dottrina sullo stato originale (esercitazione in licenza, Roma 1982)
6. o. *Ivan Karlić*: Il Gesu' della storia nella teologia di J. Moltmann (Roma 1996) – Speranza messianica in Is 7,14 (esercitazione in licenza, Roma 1990)
7. o. *Josip Blažević*: L'esperienza del corpo umano nel contesto interculturale (estratto, Roma 2009)
8. o. *Đuro Hontić*: P. Bonaventura Soldatić – vita e opera (Roma 2014)
9. o. *Marijan Žugaj*: Assumptio BMV in 'Arbor vitae crucifixae Jesu' fr. Ubertini de Casale – u Arhivu Provincije nema tog rada, kao ni separata, inače objavljenog 1947. u Rimu.)

6. Licencijski/magistarski radovi

Vrijedilo bi zapisati naslove radova za licencijske naše braće, ali zasad nam je poznato svega nekoliko naslova:

1. o. *Augustin Kordić*: »Sola sua misericordia ci salvera'« – la misericordia negli scritti di s. Francesco d'Assisi (Roma, Antonianum, 1979)
2. o. *Filip Musa*: »Persona umana e diritto naturale« (Roma, Lateranum, 1981)
3. o. *Miljenko Hontić*: Gli elementi musico-canori nella pittura a tema cristologico nella basilica inferiore di san Francesco in Assisi (Roma, Seraphicum, 1993)

4. o. *Ivan Miškić*: Il sacerdozio e l'eucaristia nei sermoni di sant'Antonio (Roma, Seraphicum, 2004/05)
5. fra *Žarko Relota*: La differenza tra la teologia dogmatica e quella pastorale nell'approccio ai divorziati civilmente risposati (Roma 1997)

POZIV: ako netko od ostale braće posjeduje bar jedan raspoloživi primjerak svojeg rada za pohranu u Provincijskom arhivu, ili bar dostavi točan naslov rada i godinu obrane, bio bih im jako zahvalan.

INDIVIDUALIZAM U REDOVNIČKOM ŽIVOTU (U NAŠEM REDU)

fra Miljenko Hontić, generalni asistent CEC-a

*(Predavanje održano na susretu
trajne formacije u Piranu)*

Za početak ovog našeg razmišljanja želim vam ispričati jednu anegdotu koju sam davno čuo, a koja mi je došla na pamet razmišljajući o ovoj temi.

Ona govori kako je jedan otac na kraju svog života pozvao svojih sedam sinova da im uputi nekoliko riječi prije smrti. Kad su se sinovi okupili pored očevog kreveta, pred sobom su vidjeli svezani snop hrastovih ravnih prutova. Prutovi su bili svezani čvrstim pojasom. Tada je otac rekao sinovima da pokušaju na koljenu prelomiti taj snop. Počevši od najstarijeg pa do najmlađeg, ni jednome to nije uspjelo, jer je snop bio čvrsto svezan i kompaktan. Nakon toga je rekao sinovima da razvežu taj snop i da svaki uzme po jedan prut te ga pokuša prelomiti na koljenu. Ovaj put je to pošlo za rukom svakome od sedmorice sinova. Tada im je otac rekao: Eto vidite, vi ste kao ovih sedam hrastovih prutova. Vidjeli ste kako nije bilo moguće slomiti te prutove dok su bili čvrsto svezani u snop. No, kad je snop bio razvezan svaki pojedini prut je postao slab i svi su se slomili. To je poruka

i vama: dokle god budete složni, povezani pravom bratskom ljubavlju, nitko i ništa vas neće moći uništiti, ali ako popustite napasti individualizma te se razjedinite i počnete živjeti kao individualisti, postat ćete kao ovi prutovi koje je pojedinačno lako slomiti.

Ova priča je plod zdrave ljudske mudrosti koja je shvatila da je bratsko zajedništvo uvijek bolja opcija od sebičnog individualizma.

Za nas redovnike, franjevece, to je pak na osobit način važno, jer je to bit naše karizme i zato to nikad ne bi smjeli smetnuti s uma. Osim te ljudske mudrosti, mi redovnici, franjevci, pozvani smo živjeti i svjedočiti bratstvo koje proizlazi od samog našeg Boga koji je Trojstveno zajedništvo ljubavi, Stvoritelj i Otac svih ljudi, stvorenih na njegovu sliku. Iz tog proizlazi da smo svi mi braća – jedna obitelj. Imamo mnoštvo evanđeoskih, a i franjevačkih naputaka i savjeta o tome kako je važno bdjeti nad našim zajedništvom i bratskom ljubavlju i koliko je to važno svjedočiti u današnjem svijetu.

Već na početku Biblije čitamo kako je Bog rekao: »Nije dobro da čovjek bude sam!« Bog je stvorio čovjeka kao onoga koji je usmjeren na drugoga. Iako je kroz povijest spasenja Bog pozivao i odabirao pojedince, On ih ne poziva zbog njih samih, nego ih šalje da budu njegov glas i primjer cijelom narodu. U Novom pak zavjetu Krist osniva zajednicu apostola, za koju moli u Velikosvećeničkoj molitvi »da svi budu jedno«, i osniva svoju Crkvu. Poznato nam je što Djela apostolska kažu za kršćane Prve Crkve: »bijahu jedno srce i jedna duša«. I upravo to jedinstvo je bilo znak Božje prisutnosti među njima. To *jedno srce i jedna duša* potvrđivalo je njihovu vjerodostojnost. Naime, sam Isus je rekao: »*Tamo gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime i ja sam s njima*«. I nadalje, znamo kako su za prve kršćane govorili: »*Gledajte kako se ljube!*« To je bila njihova živa propovijed.

Naš sveti Otac Franjo ide još i dalje te je za svoje vrijeme u kojem je živio bio prava novost. On zapovijeda da se među njegovim sljedbenicima nitko ne naziva »Priorom« nego su svi braća, a onaj koji predsjedava zajednici jest »Ministar« tj. onaj koji posluhuje. Eto, to je bit našeg života: život u bratstvu, u bratskoj ljubavi i bratskom služenju te na taj način svjedočiti Božju prisutnost u svijetu.

U apostolskoj pobudnici Posvećeni život, sveti Otac nam u više navrata poručuje da »sva plodnost redovničkog života ovisi o kvaliteti bratskog života u zajednici«. (usp. PŽ, 41).

No, živimo u svijetu koji je poprilično zaražen individualizmom. Na žalost na tu pojavu nismo imuni ni mi, jer dolazimo iz takvog svijeta.

Kad govorimo o individualizmu onda ne mislim na filozofski pravac mišljenja, nego na onaj njegov negativni vid ljudskog ponašanja o kojem govori i dokument za redovnike **Bratski život br. 39**: *»Istovremeno se pak, s većim ili manjim intenzitetom, već prema različitim krajevima svijeta, širio individualizam u različitim oblicima, kao što su potreba samoisticanja i pretjerano inzistiranje na vlastitom fizičkom, psihičkom i profesionalnom probitku, davanje prednosti osobnom poslu ili poslu koji ističe onoga koji radi i koji je »priznat«, apsolutno prvenstvo osobnim težnjama i svom individualnom putu i bez veza sa zajednicom.«*

Postoje razni stupnjevi takvog »negativnog individualističkog« ponašanja. Možemo govoriti o ljudskom ponašanju koje u prvi plan stavlja samo svoj ego, najčešće na prikriven način, koji pak za sobom povlači oholost i samodostatnost. Takvi tipovi osobnosti se ne brinu za druge, drugi ih ne zanimaju, obaziru se na njih samo onda kad se njima mogu okoristiti za svoje vlastite interese, svoju karijeru i probitak. Takvi, zapravo, vrlo lukavo koriste i iskorištavanju zajednicu za svoje vlastite interese.

Postoji i onaj blaži oblik individualizma izražen u ponašanju čovjeka koji nije kronično egocentričan, takav doduše želi doprinosti svojoj zajednici, ali ima poteškoća prihvatiti druge i njihovo mišljenje i s njima raditi pa radije odabire djelovati i živjeti »individualno«. Blaže rečeno, takav čovjek ne zna surađivati s drugima.

O tome je često govorio naš Generalni Ministar, fra Marco Tasca: »U našem Redu imamo toliko sposobnih pojedinaca, ali ih je jako malo koji su spremni na suradnju s drugima.« Zato je on od samog početka svog mandata svima nama u Generalnom Definitoriju stavio na srce da uvijek djelujemo kao zajednica, nikad kao individualisti. Sve odluke, sve informacije i planove treba donositi i dijeliti zajedno u duhu pravog bratstva.

Svi o svemu trebaju biti informirani i svaka odluka treba proći kroz analizu svakog člana definitorija. Naravno na kraju se donosi odluka na osnovu iznjednog prokušnog razmišljanja i dosegnutih rezultata tog promišljanja. Na takvom načinu rada počeli smo inzistirati i kod prvog susreta s novoi-zabranim provincijalima i definitorima.

Neki primjeri individualnog ponašanja u našim zajednicama

Vjerujem da je svaki od nas imao priliku susresti se s pojavama individualističkog ponašanja u nekim našim zajednicama, netko više, netko manje. Kao Generalni definator dosta sam proputovao i posjetio mnoge zajednice u našem Redu te tako imao priliku susresti se i upoznati s individualističkim pojavama koje su uglavnom ostavljala negativan trag u našem Redu.

Iako nije zahvalno spominjati mjesta i imena ipak je za neke primjere to nužno, inače sve ostane apstrakcija koja nema neki veliki utjecaj na stvarni život. Spomenuo bih samo nekoliko konkretnih primjera koji nam mogu poslužiti za bolju analizu ove negativne pojave u našem Redu i njezino rješavanje.

a) Seraficum

Svi mi znamo da u našem Redu postoji središnja formativno akademska ustanova a to je naš Papinski teološki fakultet sv. Bonaventure – Seraficum, u Rimu. Poznato je i to da je on već godinama u krizi, iako se primjećuje da se situacija u posljednjih nekoliko godina popravila i dalje popravlja. Zbog čega je ta Institucija našega Reda došla u krizu? Naravno da razlog nije samo jedan nego ih je više, ali jedan od najvećih razloga čini se da je bio baš individualizam. Gdje se to vidi?

Kao i svaka zajednička institucija tako i Seraficum ovisi o milosti velikodušnosti raznih Provincija našeg Reda. Ako je to »naša« centralna zajednička formativna kuća, onda se za nju treba i brinuti. No, znamo kako to ide. Svaki Provincijal najprije misli na svoju Provinciju, što nije ni loše ni krivo. No, kao pravi franjevci, ne smijemo zaboraviti ni druge. Kad naš Red ima više Provincijala

s osjećajem za bratstvo onda je i kvaliteta zajedničkih institucija bolja, a to onda kao uzvrat i naplata koristi svakoj Provinciji. Kad ima više Provincijala s osjećajem za sveukupno bratstvo Reda, onda možemo i u Seraficumu očekivati kvalitetne profesore a i studente. No kad ih je manje to se onda odražava i na kvalitetu Seraficuma. Čini se da smo u zadnjih dvadesetak godina u tome bili dosta individualisti.

Znamo da je nekada postojala i takozvana »Crociana« koja je trebala jamčiti stabilnost centralnih institucija. No, to nije bilo dovoljno te je kasnije i ukinuta. Iz današnje analize stanja u Seraficumu primjećuje se da kad je i bilo dovoljno kadra, na žalost, nije se djelovalo kolegijalno, nego se većinom djelovalo individualno. Imali smo kvalitetnih profesora i specijalista u raznim područjima teoloških i filozofskih znanosti, no gotovo nitko od njih nije surađivao s drugima i nije za sobom ostavio svoga učenika, svoju »školu«, koji bi se dalje razvijao i tako bio bogatstvo za cijeli Red. Kao da je postojala bojazan da netko ne bi zauzeo nečije mjesto, dok nije došlo do toga da su mjesta postala potpuno ispražnjena.

Stoga današnja uprava našega Reda zahtijeva da naši profesori sudjeluju na redovitom akademskom usavršavanju i da se njihov rad ne svede samo na predavanja vlastite materije nego da se promiču istraživanja i objavljivanje radova, komplementarna naobrazba te međusobna korekcija i nadopuna. Tj. da profesori međusobno izmjenjuju iskustva svojih istraživanja i tako obogaćuju jedni druge. Jednom riječju da djeluju kolegijalno, u duhu pravog bratstva.

b) Individualizam u nekim Provincijama

Danas na žalost imamo Provincija koje nestaju ili se gase. Sigurno da razloga opet ima više, ali se čini da je jedan od glavnih razloga za »umiranje« nekih zajednica bio baš individualizam. Da ne spominjem imena i Provincije, spominjem samo neke pojave. Tamo iza Koncila u euforiji otvorenosti i progresa neke su se Provincije odlučile na veliki aktivizam. Pod izlikom da se bude bliže narodu i da se »više zaradi«, a u stvari da bi se osigurao komotniji život, odlučilo se praktički raspustiti bratstva tako da je svaki pojedin brat otišao

na jednu župu i tu djelovao samostalno. Koliko je to bilo požrtvovno s jedne strane, s druge strane je nestalo uvjeta za bratski život: nestalo je zajedničke molitve, kapitula i ostalih obilježja bratskog života. Praktički nestalo je identiteta; postali su dijecezanski svećenici u redovničkom ruhu, ako bi to ruho (habit) uopće oblačili i nosili. Naravno tu više nije bilo zainteresiranih kandidata za takav način života, jer zvati se redovnikom franjevcem – fratrom/bratom, a ne živjeti to, nije tako privlačno. Danas imamo plod takve odluke i takvog načina života, a to je smrt. To su oni slomljeni štapovi s početka ovog razmišljanja.

c) Svakodnevna zapažanja

Kako se oduprijeti i nadvladati individualizma u našim današnjim zajednicama pa i u onim malim običnim stvarima? Pogledajmo samo naša zajednička slavlja i prisutnost naše braće na njima. Spomenimo samo svečane zavjete ili svećeničko ređenje, mlade mise... Često bude slabi odaziv, jer mnogi »imaju drugog važnijeg posla«. A i kad se dođe (često to bude po prijateljskoj ili interesnoj vezi) nerijetko samo da se obavi, nema one prave radosti i zajedništva u kojem se radujemo svakom bratu. Dogodi se i to da ako ima civila, prvi pobjegnu fratri, tako da slavljenik ostane sam sa svojom rodbinom, a nas braće (fratara) bude jako malo, što svakako nije lijepo svjedočanstvo bratskog zajedništva pred laicima.

d) Individualizam u apostolatu

- Mnogi su od nas radili i rade s mladima, s obiteljima, i drugim grupama vjernika, ali je često to tako teško podijeliti s drugima, jer većinom svatko više voli raditi sam u svome okrugu. Teško je naći zamjene i općenito raditi kolegijalno, bratski, a na što smo zapravo pozvani.
- Danas svjedočimo kako je teško na razini Provincije a da ne govorim na razini Reda, organizirati zajedničke susrete bilo za mlade, za ministrante, ili za obiteljske zajednice, kao da nismo naučili raditi i živjeti zajedno.
- Često se dogodi da neki započnu neku svoju »hvalevrijednu« inicijativu, ali je drugi ne žele podržati, često samo zato (a da toga možda nisu

ni svjesni) jer to nije krenulo od njih. I naravno tako mnoge dobre inicijative propadaju. Svaki misli da on to najbolje zna i komentar zašto ne želi podržati inicijativu drugoga je: pa to nema smisla, ja ću to bolje, i sl.

- Imamo i onih zajedničkih apostolata, koje pak pojedinci toliko uzmu »pod svoju kontrolu« da jednostavno ne daju pristupa drugima. Na kraju onda taj apostolat ovisi samo o toj osobi, s njom se pojavi i s njom nestaje.
- Postoje pak i oni koji, radi svoje promocije, prisiljavaju druge da prihvate njihove ideje, ali koje često nemaju puno važnosti i ne doprinose rastu zajednice a niti imaju puno veze s pravim apostolatom. Takvima najčešće zajednica treba da bi se ta njihova promocija imala odakle financirati. Često se znade da bi se pokazalo bratstvo na vani prisiljavati druge na one sporedne oblike zajedništva koji doista nisu istinsko traženje istine i življenje iskrene bratske ljubavi, nego samo tzv. kozmetika ili kamuflaža individualnih interesa. Tako se zajedno s individualizmom može pojaviti i ona druga negativna pojava, a to je **komunitarizam**.

Kad god u zajednici nema zajedničkog programa ili ako i postoji ne ostvaruje se, znak je da je pravo bratstvo u krizi. Dovoljno je pogledati koliko je zainteresiranost da se u Provinciji napravi zajednički četverogodišnji plan. Često na kapitulima bude tako da se za to nekoga delegira da to napravi pa se izglasa i tako se riješi jedna obaveza. No baš zato do realizacije gotovo nikad i ne dođe jer većini do toga nije stalo. Svaki se usredotoči samo na svoje aktivnosti i programe i naravno da onda nema vremena za drugo. Često taj »**nemam vremena**« dolazi samo zato jer smo previše koncentrirani na svoj individualni stil života, odnosno svoje individualne interese.

Zato se dobro upitati: Postoji li u našim samostanima želja za zajedničkim planiranjem i kako to ostvarujemo? Priprema li se godišnji program pojedinca u samostanu tako da bude doista u skladu s programom zajednice a ne individualni? Ili još konkretnije, jesmo li spremni napustiti nešto od svojih privatnih aktivnosti da bi mogli dati više doprinosa onim zajedničkim?

Traženje rješenja

Mogli bi još ići tako nadaleko i naširoko, no kao jedan mali primjer nadam se da je i ovo već dovoljno. Ono što je važnije jest iznalaženje načina i mogućnosti ozdravljenja od takvog individualističkog ponašanja, odnosno stvaranja uvjeta za lijepi i radosni bratski život.

U tome nam može pomoći dokument **Brat-ski život** koji u br. 39 govori: »... nužno je težiti k pravoj ravnoteži – koju nije uvijek lako postići – između poštivanja osobe i zajedničkog dobra, između zahtjeva i potreba pojedinaca i zajednice, između osobnih karizmi i apostolskog projekta zajednice. A to je veoma daleko od individualizma koji razjedinjuje kao i od komunitarizma koji sve svodi na istu razinu. Redovnička je zajednica mjesto gdje se događa svagdašnji prijelaz od »ja« k »mi«, od moje obveze k obvezi koja je povjerena zajednici, od traženja onoga što je »moje« k traženju onoga što je Kristovo.

Tada redovnička zajednica postaje mjestom gdje se svakodnevno uči stjecanje obnovljenog mentaliteta, a ovaj pak omogućuje življenje bratskog zajedništva kroz bogatstvo raznolikih darova, te istovremeno usmjeruje te darove prema bratstvu i suodgovornosti u apostolskom planu.«

Velika odgovornost za izgradnju pravog bratskog života i otklanjanje individualizma u zajednici stoji na animatoru zajednice: na gvardijanu, provincijalu, generalu, a posebno bi to na srcu trebali imati magistri/odgojitelji u svim stupnjevima formacije.

Polazeći s takvog stajališta pitamo se; što sve ulazi u dužnost poglavara – animatora ili magistra?

- Prije svega: briga za rast zajedništva, tj. brinuti se o svakom pojedincu i pokušati mu pomoći da raste. Gvardijan mora znati da je tu radi bratstva i da je odgovoran za njih.
- Odgajati za odnos iznad podjela: nadilaziti podjele koje se često svačim opravdavaju.
- Izbjegavati »posebnosti« u odnosima: potrebna je stalna borba protiv težnji k selektivnim i konfliktnim odnosima.

- Imati »oko« za prosudbe: boriti se protiv svega što onemogućuje da redovnički život bude bratski

To su izazovi koje moramo odgovorno vrednovati i oni se ne mogu riješiti nekim »pijetizmom«.

Drugi vatikanski sabor predstavlja svetost kao stil života i tako govori da je život put za njezino ostvarenje. Sveti Papa, Ivan Pavao II, drži da je jedna od glavnih poruka II Vat. koncila čvrsti odnos između tajne Boga i tajne čovjeka. Zato je važno promovirati svetost u posvećenim zajednicama, a to znači: formirati zajednice za vrijednosti Kristove ljubavi, mira, pravde, milosrđa. Čovjek je dobar kada je u skladu sa spasenjskom voljom Božjom te ustrajava na njegovom putu, a označen je u Isusu Kristu: Usredotočenost na čovjeka ne udaljuje od Boga, ali nepažnja ili lažna briga udaljuje. Briga za ozdravljenje zajednice veliko je djelo milosrđa i oprosta pa i samo vođenje zajednice iznimno je djelo milosrđa za one koje voliš, za koje moliš i s kojima dijeliš to milosrđe, kako je to rekao u jednom svom izlaganju za redovnike, karmelićanin prof. Jakov Mamić.

Slijedeći spomenutog autora i oslanjajući se na iskustvo službe u Upravi našeg Reda, želim nastaviti potragu za nekim od načina borbe protiv individualizma i zauzete izgradnje istinskog bratstva u našim zajednicama. Već je II. Vatikanski koncil u svojim osnovnim dokumentima dao naznačiti tri bitne crte obnove kršćanskih zajednica a to su: slušanje Riječi Božje (LD), slavljenje misterija (konv. misa), briga za dobro čovječanstva, tj. zauzimanje i nastojanje oko općeg dobra u svijetu. Crkveni pak oci vele da svako iskustvo Otajstva prolazi kroz slavljenje Otajstva (v. Rimski misal, Predgovor, 3).

Odgovorni pak pristup redovničkom životu zahtijeva, prije svega, iskustvo Božje ljubavi. A to iskustvo se zadobiva u iskrenom otkrivanju, slavljenju i proživljavanju Božjih Otajstava. Tko nije osjetio da je voljen, teško će razumjeti što je ljubav i što znači ljubiti, što znači osjetiti potrebu da ljubi. Važno je pitanje: što znači voljeti brata ili sestru? Oni koji su primili ljubav Duha koji je razliven u njihovim srcima, ne boje se reći braći: želim ti dobro, ili zanimaš me, jer želim da budeš sretan, želim da međusobno nosimo teret jedan drugoga. Da bi se moglo ljubiti brata koji je pored mene potrebno je obraćenje srca, potrebno je trajno ura-

njanje u Božju riječ. Isus nas poziva da se ljubimo onako kako je on nas ljubio. Samo je On mjera i kriterij ispravne ljubavi.

No borba protiv individualizma i borba za pravo bratstvo ne ostaje samo na gvardijanu, Provincijalu, Generalu ili Magistrima, ta borba i taj poziv se odnosi na svakog pojedinca i to je stalni proces. Svakoj je zajednici povjereno od Boga, od Crkve određeno poslanje. Ako se zajednica mora sučeliti sa svojim poslanjem, onda je posve normalno da osobe koje je tvore budu sposobne podržati druge članove zajednice u tom poslanju. Bilo bi vrlo čudno da zbog bratstva zaboravimo da je tomu bratstvu povjereno jedno poslanje. Savjesna i odgovorna zajednica treba izgrađene članove koji su svjesni svoje odgovornosti za kvalitetu redovničkog života u toj zajednici. Oni pak kao takvi pozvani su na slijedeće:

- Njegovati »unutar« zajednice stavove koji su otvoreni poslanju zajednice, kao npr: cijeniti darove i sklonosti pojedinih osoba, cijeniti njihov rad, ohrabrivati osobu i pružiti joj pomoć, stvarati radosno ozračje, poštovanje, podršku...
- Imati svijest da je svatko odgovoran za svoga brata, za njegovo izrastanje. To znači da članovi jedne zdrave zajednice imaju hrabrosti reći jasno »ne« raznim »demonima« zajednice, počev od sve raširenijeg narcizma po kojemu »sam ja u središtu svijeta« do bijega u mirne vode »interneta«.
- Postoji međutim napast »indiferentne tolerancije«, tj. ono »*ne diraj me, ne diram te*«, a to je praktički zaborav za brata i to u ime nekoga prava po kojemu svatko treba prijeći svoj put. Često se čuje: Svi smo odrasli, nek se svaki brine za sebe! No upravo to je početak individualizma i zato treba biti budan da nas ta napast ne zaskoči.
- Ne smijemo zaboraviti da se zajednica gradi putem teologalnih i stožernih kreposti, a one traže stalni i strpljivi napor, duboke motivacije i uvijek ponovnu odluku. Valja nam se ozbiljno vratiti onome što govore kreposti, nakon mnogo uopćenih govora o redovničkom životu.
- Život po krepostima danas još potrebniji, jer živimo u društvu trenutačnih uspjeha, samoostvarenja, nezanimanja za društvenu solidarnost.

nost, živimo u vremenu individualizma koji ubija javni život i socijalnu odgovornost pa stoga i bratstvo.

- Makar smo svjesni da smo manje više ozdravljeni ozdravitelji, ne treba zaboraviti da smo pozvani da svijet učinimo boljim, a to traži postojanost u ciljevima i strpljivost u sredstvima. Naš hod je uspon, bratstvo je daleko na vidiku.

Nadalje, bratstvo se gradi počev od priznanja rana koje smo svojim ponašanjem nanijeli drugima svojim uvredljivim stavovima, tj. imajući pred očima poniznog i pokajanog javnog grešnika iz Evanđelja, svjesni svoje slabosti i krhkosti. To nije lako, jer svatko od nas posve spontano drži da je »pravedan«, a ne kao oni »drugi« kako je mislio farizej iz prispodobе u evanđelju.

Često se govori da bi bilo dobro vratiti u naše zajednice praksu »bratskog ispravljanja« (correctio fraterna), jer tako ćemo doista lakše uočiti rane koje smo drugima nanijeli. To je doista korisno, ali samo onda ako u našem franjevačkom duhu svoju subraću doista doživljavamo kao Božji dar.

U zajednici je važna i zahvalnost za ono što primamo i poniznost zbog onoga što ne znamo dati. Važan je trajni i iskreni dijalog. Trajno i iskreno traženje dodirnih točaka.

Na kraju, važno je svaki dan obnavljati svoj iskreni i svjesni »DA« ili »Evo me!«, Gospodinu. Vrlo je dobrodošlo i potrebno posvješćivati da samo prihvaćanjem svoga križa i umiranjem sebi – zapravo svom egoizmu i individualizmu – možemo rasti i napredovati u pravoj bratskoj ljubavi. Ne bojmo se zato svakodnevno iznova staviti na raspolaganje Bogu i zajednici. Samo tako se dobiva, samo tako se raste. Samo u takvoj zajednici može stanovati Duh Božji, jer mu članovi te zajednice neprestano iznova daju prostora za njegovu prisutnost i djelovanje...

Priča o tri monaha, (koju vjerujem, svi poznamo) – to su ona trojica koji su od velike zajednice ostali sami, no uspjeli su se obnoviti obrativši se od svog individualizma posvećujući svaki dan sve veću pažnju i poštovanje jedan drugome – samo slikovito potvrđuje sve ovo gore rečeno!

REDOVNICI I NOVA EVANGELIZACIJA

prof. dr. sc. Tomislav Ivančić, prof. emeritus

(Predavanje održano na susretu provincijala CEC-a)

Uvod

Zadaća ovog predavanja je da pokaže mjesto i ulogu redovnika u suvremenoj »novoj evangelizaciji« u Crkvi. U prvom dijelu iz dokumenata Crkve izlaže se nauk Crkve o redovnicima u kontekstu nove evangelizacije. U drugom dijelu istražuje se što je nova evangelizacija. U trećem se odgovara na pitanje kako provesti novu evangelizaciju dok se u četvrtom daje pregled sadržaja nove evangelizacije i napokon u petom se daje način kako prepoznati uspješnost nove evangelizacije. Pet je dijelova koji su označeni podnaslovima.

Redovnici

»Redovnički život, kao posvećenje cijele osobe, očituje u Crkvi divno od Boga ustanovljenu vezu, znak budućega vijeka«, kaže Zakonik kanonskog prava (Kan 607). »Apostolat svih redovnika«, kaže isti Zakonik, »sastoji se prvotno u svjedočenju njihova posvećenog života, koji su dužni njegovati molitvom i pokorom.« (Kan 673) »Stoga, neka se sav život članova prožme apostolskim duhom, a sva apostolska djelatnost oblikuje redovničkim duhom«, određuje dalje isti Zakonik (Kan 675, § 1). Isti Zakonik definira dvije bitne sastojnice redovničkog života, kada kaže, »apostolska djelatnost neka uvijek izvire iz najdublje sjedinjenosti s Bogom« (§ 2), a onda nastavlja, »koja treba da se vrši u ime Crkve i prema njezinu nalogu, neka se obavlja u zajedništvu s njom« (§ 3).

Drugi pak Vatikanski koncil naglašava da evanđeoski savjeti povezuju redovnike s Crkvom i njezinim otajstvom te da »odatle nastaje dužnost redovnika da rade prema silama i vrsti svoga zvanja, bilo molitvom, bilo aktivnim djelima, da se ukorijeni i ojača Kristovo kraljevstvo u dušama i da se širi na sve strane« (LG 44). Drugi pak dokument Drugog vatikanskog koncila kaže: »Neka

redovnici bratskom ljubavlju ljube udove Kristove, a sinovskim srcem poštuju i ljube pastire; neka sve više i više žive i osjećaju s Crkvom i neka se potpuno stave u službu njezina poslanja» (PC 6). Redovnici »treba da spajaju kontemplaciju po kojoj se umom i srcem s Bogom sjedinjuju, s apostolskom ljubavlju koja ih goni da se suradnjom uključe u djelo otkupljenja i šire Kraljevstvo Božje« (PC 5). Apostolska i dobrotvorna djelatnost koja spada na narav redovničkog života je zadaća koju im je povjerila Crkva, da ju u njeno ime izvršuju. Budući da redovnički život posvećen apostolskoj djelatnosti ima raznovrsne oblike, treba da se život članova u službi Kristovoj podržava njima svojstvenim i primjerenim oblicima (usp. PC 8).

Čini se, da se ovim podacima iz crkvenog Zakonika, te Dogmatske konstitucije »Lumen gentium« i dekreta »Perfectae caritatis« jasno smješta mjesto i uloga redovnika u novoj evangelizaciji. Svojim posebnim mjestom u Crkvi, jer nisu samo zaređeni službenici niti samo laici, nego jedni i drugi, te osobitim produbljenim duhovnim životom oni su očito prvenstveno poslani da započnu danas najvažniju djelatnost Crkve koja se zove nova evangelizacija. Možemo čak reći da su oni prvi pozvani da predstavljaju najveću nadu za uspješnost te zadaće Crkve.

Što je nova evangelizacija

Temeljna zadaća Crkve je utemeljenje i razvoj Kraljevstva Božjega. Ta zadaća se ispunja propovijedanjem Radosne vijesti u kojem se traži obraćenje i vjera. Taj primarni zahtjev izrekao je Isus riječima: »Treba da vam navješćujem Evanđelje o Kraljevstvu Božjem, ta zato sam poslan.« (Lk 4,43). Sv. Pavao je to dramatski izrekao: »Doista, jao meni ako Evanđelje ne navješćujem!« (1 Kor 9,16). Nema sumnje, da propovijedanje Evanđelja spada u najpreče zadaća Crkve, rečeno je na 2. izvanrednoj biskupskoj Sinodi (usp. 2. izv. biskupska Sinoda, Završni dokumenti, str. 16). Evangelizacija je prva zadaća ne samo biskupa, nego i prezbitera i đakona, što više svih kršćana, naglašava isti dokument (isto, str. 17).

No, evangelizacija je kompleksan pojam. Četiri su srodna pojma koje treba razlikovati: evangelizacija, misije, katehizacija, nova evangelizacija. U širem smislu evangelizacija označava zadaću Crkve

da svim narodima donese prvi navještaj (Kerygma) o Radosnoj vijesti, dok u užem smislu riječi ona označuje misijsku djelatnost Crkve u zemljama u kojima Crkva još nije utemeljena i kršćanska vjera još nije zasađena (usp. Kongregacija za nauk vjere, Doktrinarna nota o nekim aspektima evangelizacije, 2). Evangelizaciju pak treba razlikovati od katehizacije. Zadaća evangelizacije je da zasađi vjeru, a katehizacije da tu vjeru poučava, uvodi u sakramentalni i moralni život Crkve, te sveobuhvatno izgrađuje vjeru vjernika. Cilj evangelizacije je metanoja ili temeljno opredjeljenje kojim čovjek svjesno prihvaća Boga objavljenog u Isusu Kristu. Nova pak evangelizacija je hitna potreba Crkve da jednom evangelizirane kršćanske narode ponovno evangelizira jer su ili izgubili osobni izravni odnos vjere u Isusa Krista, ili upali u ateizam i agnosticizam ili su se vratili u poganstvo. Zato su postali nesposobni predati kršćansku vjeru slijedećim generacijama, uvjerljivo i uvjereno svjedočiti ateistima i kršćanskim poganima da se vrate u Crkvu.

Suvremeni kršćani su većinom katehizirani ali nisu evangelizirani. Na vjeronauku i u župskim katehezama kao i u propovijedima, zalijeva se stabljika vjere koje zapravo nema. Zato se ne vide plodovi pastoralnog rada, zato krizmanici ne prakticiraju vjeru, jer nisu doživjeli susret s Isusom u osobnoj svijesti. Lako se dogodi, da nedovoljno razlikujemo evangelizaciju od katehizacije, te nam se čini kao da se nova evangelizacija već dobro dogđa među nama u vjeronauku, župnim katehezama i propovijedima. Stoga nam mogu strano zvučati zahtjevi suvremenih papa i biskupa kako novu evangelizaciju treba hitno započeti.

Zahtjev za novom evangelizacijom nalazi se već na Drugom vatikanskom koncilu: »Crkva treba učiniti prisutnim i takoreći vidljivim Boga Oca i njegova utjelovljenog Sina time što se pod vodstvom Duha Svetoga neprekidno obnavlja i čisti« (GS 21). Samo ime »nova evangelizacija« prvi put se nalazi u dokumentu pape Pavla VI. 1975. godina: »Neka Marija bude zvijezda uvijek nove evangelizacije koju Crkva mora proučavati i izvršavati, naročito u ova tako teška vremena koja su ujedno puna nade« (EN 82). U istom dokumentu papa Pavao VI. govori o novoj evangelizaciji kao o reevangelizaciji: »Crkva navjestiteljica Evanđelja počinje evangelizirati samu sebe« (EN 15). Crkva treba doživjeti reevangelizaciju da bi mogla evangelizirati.

U enciklici »Christifideles laici« 1988. godine papa Ivan Pavao II. jasno daje ime novoj evangelizaciji: »Kucnuo je čas za pothvat nove evangelizacije. Porast čiste i duboke vjere moći će se osigurati jedino novom evangelizacijom« (CL 34). A u dokumentu »Novo millennio ineunte« 2001. godine isti papa naglašeno kaže: »Toliko sam puta ponavljao u ovim godinama poziv na novu evangelizaciju. Potreban je novi apostolski zamah življen svakodneвно kao zauzetost zajednica i kršćanskih skupina« (NMI 40). U Apostolskoj postsinodskoj pobudnici »O Crkvi u Europi« isti papa naglašava: »Crkvo u Europi, nova evangelizacija je zadaća koja stoji pred tobom« (EE 45).

Dok papinski dokumenti govore o novoj evangelizaciji, Vijeće biskupskih konferencija Europe na svom simpoziju 1985. godine u dokumentu »Evangelizirati sekulariziranu Europu« naziva novu evangelizaciju »Drugom evangelizacijom«. Oni to obrazlažu činjenicom da se Europa nalazi u pokršćanskoj situaciji, te da će suvremena evangelizacija uvijek biti »druga« jer ne polazi od poganstva nego od ateizma i agnosticizma (usp. Vijeće biskupskih konferencija Europe, Evangelizirati sekulariziranu Europu (ESE), (1986) str. 24). A Druga izvanredna biskupska sinoda 1985. godine naziva novu evangelizaciju autoevangelizacijom: »Evangelizacija onih koji još nisu primili vjeru pretpostavlja autoevangelizaciju svih krštenika, pa i samih đakona, prezbitera i biskupa« (ZD str 17). To je prva i najhitnija zadaća Crkve. Nitko u Crkvi nije izuzet od hitnosti autoevangelizacije.

Na koga se odnosi nova evangelizacija? Kako je već gore rečeno, nitko u Crkvi nije isključen od nove evangelizacije, kako službenici Crkve, tako i laici i redovnici. Vijeće biskupskih konferencija Europe kaže: »Većina katehiziranih nema vjere ili je jako mala. Njihova prva evangelizacija mora se tek dogoditi« (ESE, str. 52). Ivan Pavao II. piše: »Europa je danas jedna od onih tradicionalno kršćanskih sredina u kojima se u određenim slučajevima nameće potreba za prvim navještajem vjere. Navještaj evanđelja nade podrazumijeva, dakle, da se ubrzava prijelaz s vjere koja se oslanja na društvenu tradiciju, kolikogod je ona važna, na osobnu i zrelu vjeru, obrazloženu i svjedočku« (EE 46 i 50). Postavljajući dijagnozu tog stanja Crkve Drugi vatikanski sabor je izrekao slijedećim riječima da su

svi vjernici podložni novoj evangelizaciji: »Nemali udio u nastanku ateizma mogu imati vjernici jer treba reći da zanemarivanjem vjerskog odgoja ili pogrešnim izlaganjem nauka, ili nedostacima svog religioznog, čudorednog i društvenog života pravo lice Boga i religije prije zakrivaju nego li otkrivaju« (GS 19). Ivan Pavao II. pak naglašava: »Ali u katehetskoj praksi treba voditi računa o tome da često nije bilo prve evangelizacije« (Catechesi tradendae (CT) 19). U drugom dokumentu on kaže: »Posvuda postoji potreba za novim navještajem također onima koji su već kršteni. Mnogi Europljani misle da znaju što je kršćanstvo, ali ga zapravo ne poznaju. Često neznaju čak ni najosnovnija počela i pojmove vjere. Može se reći da se taj izazov često ne sastoji toliko u podjeljivanju krštenja novim obraćenicima koliko u tome da se već krštene privede obraćenju Kristu i njegovu Evanđelju« (EE 47). Zato se navještaj kršćanima danas zove raznim imenima: reevangelizacija Crkve, druga evangelizacija, autoevangelizacija, nova evangelizacija i prvi navještaj distanciranim kršćanima. To je dakle navještaj suvremenim kršćanima u kršćanskim zemljama.

No, bit evangelizacije je navještaj onima koji nikada nisu čuli za radosnu vijest. Zato Crkva mora doživjeti autoevangelizaciju kako bi mogla nekršćane evangelizirati. Stoga, naziv nova evangelizacija ne tiče se sadržaja nego uvjeta i načina evangeliziranja. Papa Pavao VI. je napisao: »Drugi vatikanski sabor imao je jedan jedincati cilj: Crkvu 20. stoljeća učiniti još prikladnijom za naviještanje ljudima 20. stoljeća« (EN 2, 4 i 5). Ivan Pavao II. je pak rekao: »Događaj Drugog vatikanskog sabora predstavlja temelj i uputstvo za gigantsko djelo naviještanja modernom svijetu koji je došao do novog preokreta u povijesti čovječanstva u kojem Crkvu očekuju neizmjerne teški i opširni zadaci« (ESE 14). Smatra se da je Koncil postao u Crkvi pokret, kako prema njezinoj unutrašnjoj obnovi, tako i u otvaranju prema svijetu. Papa Benedikt XVI. u motu proprio »Ubicumque et semper« naglašava da je nova evangelizacija »nova« jer je novi kontekst u kojem živi naš suvremenik, koji je često zaveden teorijama i ideologijama, te se stoga nužnost novoga govora, shvatljivoga današnjem čovjeku, ne smije nikako zanemariti (usp. US). Svjestan toga ovaj papa je 21. rujna 2010. osnovao Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizaci-

je. On smatra da je »jedno od posebnih obilježja našeg vremena susret s fenomenom otpadništva, koje se sve više širi u društvima i kulturama koje su stoljećima izgledale prožete evanđeljem« (US). Radi se o gubitku osjećaja za sveto što dovodi u pitanje i temelje vjere u Boga Stvoritelja i Održavatelja, kao i u objavu Isusa Krista kao jedinog Spasitelja te razumijevanje zajedničkih iskustava kao što je podrijetlo, kraj života, život u obitelji, poziv na naravni moralni zakon (usp. US). Stoga je proces nove evangelizacije usredotočen na obnovu kršćanske biti ljudskog društva, a preduvjet za to je obnova biti kršćanskih zajednica koje žive u raznim zemljama i narodima. Neki od znakova vremena suvremenog čovjeka koji traže proces nove evangelizacije jest pitanje ateizma, pojava vjerskog indiferentizma kao i novi oblici religioznosti. Posljedica je to sekularizma i konzumističkog materijalizma a oni se očituju u nezadovoljstvu, u tražanju za Bogom i smislom postojanja, za dubljom duhovnošću, za novim oblicima koncentracije i molitve (usp. RM 38 i Isus Krist donositelj vode žive – IKDVŽ 1.5). U govoru na plenarnom zasjedanju Papinskog vijeća za pastoral selilaca i putnika 1989. godine papa Ivan Pavao II. je rekao da se susrećemo s velikim brojem onih koji se svake godine raspršuju i gube u brojnim rukavcima tzv. novih religijskih pokreta i sekti svake vrste. Često se događa da vjernici u pastoralnim djelatnicima ne nalaze onaj snažni smisao Boga koji bi oni trebali prenositi svojim životom. Nakon Koncila obnavljali smo lice Crkve, a zanemarili njezino srce, kažu biskupi na Sinodi.

Temeljna zadaća Crkve je uspostaviti Božje kraljevstvo među narodima. To kraljevstvo Crkva ostvaruje naviještanjem i svjedočenjem u snazi Duha Svetoga. To se događa evangelizacijom. Da bi Crkva za to bila sposobna potrebna je nova evangelizacija u kojoj se s jedne strane traži prvi navještaj koji vodi do susreta s Isusom Kristom i snage Duha Svetoga, a s druge strane razumijevanje situacije suvremenog svijeta i mentaliteta u kojem žive kršćani i nekršćani. To je zapravo sadržaj, uvjet i oblik nove evangelizacije.

Kako provesti novu evangelizaciju

Iz dosadašnjeg izlaganja nastaje pitanje kako provesti novu evangelizaciju ako nju trebaju pro-

ći baš svi članovi Crkve bez razlike, kako biskupi, svećenici i redovnici, tako i laici.

Uzroci određenog distanciranja vjernika od evanđelja su različiti i mnogostruki. Nakon Drugog vatikanskog sabora umjesto tradicionalizma i integrizma nastupio je progresizam. Iskazi Svetog pisma su bili nevažni, a učiteljstva konzervativni. Obnavljalo se lice Crkve, ali ne i srce. U Crkvi se promovirao čovjek, ali ne i Bog. Izgubio se smisao za askezu i molitvu, liturgija je izgubila otajstvenu dimenziju, kao da je nestao osjećaj za moral i etičnost, potrebe tijela postale su važnije od potreba duha, među vjernicima su se promovirale protuevanđeoske ideje i prakse, širio se u duhovnosti individualizam umjesto zajedništvo, urušila se disciplina duhovnog života, vjernike je zahvatio neoliberalizam bez principa, teologija je izgubila dubinu božanske dimenzije, bezbrojni ljudi su napuštali Crkvu i tražili samootkupljenje. U mnogim krajevima Crkve otkrivala se neautentičnost klera, a problemi se u Crkvi rješavali teoretski, bez promjene života, važnije je bilo imati nego biti. Zato su se nagomilavale sablazni koje su iskoristili protucrkvni mediji i pokreti. Nastali su mnogi laički pokreti i udruge ali bez povezanosti sa središtem Crkve i bez sposobnosti da svjedoče kršćanskim životom. Tako je svestrano uprljano lice Crkve te se stvarao anticrkvni mentalitet u društvu.

No, svijet Boga traži. »Suprotno svakom očekivanju, svijet Boga unatoč tolikim znakovima odbijanja ipak traži, hodeći neobičnim putovima i bolno osjeća potrebu za njim; taj svijet vapi za blagovjesnicima koji će mu govoriti o Bogu kojeg poznaju i s kojim druguju kao da vide Nevidljivo-ga«, piše papa Pavao VI. (EN 76). I zato, kaže isti papa, »Šutke ili u krik ponavlja se uvijek jedno te isto pitanje: Vjerujete li vi doista to što propovijedate? Živate li to što vjerujete? Propovijedate li uistinu ono što živite?« (EN 76). Papa nastavlja dalje: »Mi kažemo svima: naša revnost u naviještanju treba da izbija iz istinske svetosti života koji se hrani molitvom i poglavito ljubavlju Euharistije i treba, kao što kaže Koncil, da samim propovijedanjem poraste svetost propovjednika« (EN 76).

Tako već dobivamo uvid u to kako bi se trebala provesti nova evangelizacija. Biskupi, svećenici i redovnici trebaju temeljito poraditi na osobnom obraćenju, molitvi i svetosti a plod tog rada postat

će vidljiv u propovijedanju i radu s vjernicima. Uostalom, bilo je uvijek u Crkvi epoha u kojima je Crkva morala evangelizirati samu sebe. Sjetimo se vremena crkvenih otaca ili sv. Ivana Zlatoustog. Bernardin iz Clairvoixa (1117.) prošao je Europu propovijedajući, Franjo Asiški je pokorničkim propovijedanjem popravljao Crkvu, Petar Kanizije je djelovao kao drugi apostol Njemačke (1597.), Filip Neri je (1595.) vedrinom postao drugi apostol Rima, Alfons de Liguori je (1787.) započeo pučke misije, Vinzenz Palotti organizirao je laički apostolat (1850.), Ivan Vianney župski pastoral (1859.), a don Bosco je evangelizirao mlade (1888.), dok su isusovci prije Koncila sustavno provodili novu evangelizaciju pučkim misijama.

Svi se dakle trebamo vratiti izvoru vjere, početi temeljito čitati i usvajati evanđelje, te moliti Duha Svetoga da u nama probudi ili zasadi izvornu vjeru Crkve koja je sposobna uvjeriti ljude u dolazak Kraljevstva Božjega i spasa u Isusu Kristu. Uz svjesno primanje sakramenata, osobito pokore i euharistije, te uz molitvenu potporu Duha Svetoga hodanje ususret Kristu, dogodit će se nutarnje iskustvo milosti i živi susret s Isusom Kristom. Takva praksa treba dovesti do obraćenja i fundamentalne opcije za Isusa Krista, Kraljevstvo Božje i Crkvu. Iz takvog puta rodit će se skupine ili pojedinci koji će trebati sustavno provoditi pučke misije u biskupijama i župama. Najvažnije je točno znati koji je to put nove evangelizacije i koja su konkretna sredstva za hodanje tim putem. No još u Crkvi manjka neka vrsta jasnog prikaza kako se ostvaruje nova evangelizacija i jasnog početka te nove evangelizacije.

Evangelizacija nije neko usamljeno djelovanje pojedinca nego duboko crkveni čin i stoga se može obavljati samo u jedinstvu s poslanjem Crkve a ne po vlastitom nadahnuću. Stoga se nova evangelizacija može događati samo u zajedništvu s Crkvom i njezinim pastirima. Pri tom mora biti jasno da se ne radi o mijenjanju sadržaja vjere, nego o promjeni koju sadržaj vjere treba učiniti u svima nama da bi to onda činio u onima kojima ćemo naviještati. Odgovorni za provođenje nove evangelizacije su prvenstveno papa, biskupi i prezbiteri. Na njima je da naviještaju, dijele sakramente i svjedoče jer su oni odgojitelji Božjeg naroda u vjeri, propovjednici i djelitelji sakramenata. S druge strane laici

su pozvani na svoj specifičan oblik evangelizacije koji treba nazvati apostolatom nove evangelizacije. S jedne strane oni trebaju doživjeti duboko iskustvo vjere, a s druge strane biti sposobni u svijetu politike, gospodarskih odnosa, kulturi, znanosti, umjetnosti, u međunarodnim odnosima, u medijima, obitelji, ljudskoj patnji svjedočiti snagu vjere i ljubavi Kristove, naglašavaju dokumenti Crkve.

No u tom složenom poslu nove evangelizacije osobito je dragocjen ulog redovnika i redovnica. »Oni imaju posebnu važnost u području svjedočenja, koje je kao što smo već kazali, za evangelizaciju nešto osnovno. To šutljivo svjedočenje u siromaštvu, čistoći i jednostavnosti, to predanje u poslušnosti može biti rječita propovijed. U tom smislu polako naslućujemo kakvu ulogu u evangelizaciji imaju redovnici i redovnice koji se posvećuju molitvi, šutnji, pokori i žrtvi. Tko ne zna za veliki doprinos koji su redovnici dali i koji još uvijek daju u evangelizaciji? Zahvaljujući svojim redovničkim zavjetima oni su na najizvrsniji način dobrovoljci, slobodni da sve ostave i pođu naviještati evanđelje. Doista, Crkva im mnogo duguje«, s dubokim poštovanjem piše o njima papa Pavao VI. (EN 69).

Da bi u redovničkim zajednicama započela nova evangelizacija a time i njezina konkretizacija u Crkvi, potrebno je da poglavari i razna vijeća načine neku vrstu odluke i pravila za početak i provođenje nove evangelizacije u zajednicama i srcima redovnika. Bez takvog definiranja govor o novoj evangelizaciji ostaje u zraku jer ga nitko ne započinje niti ne razumije u čemu se ona sastoji. Potrebno je jasno definirati put svakog redovnika do prvog navještaja ili kerygme. To se može provoditi ili u osobnom molitvenom i meditativnom prakticiranju ili u skupinama redovnika koji se mogu sastajati tjedno te govoriti o dosadašnjem putu nove evangelizacije u svakome članu skupine gdje će onda zajednički moliti jedni za druge i tako rasti do one razine Duha Svetoga koja postaje vidljiva u svakodnevnom životu i susretu s vjernicima. Osim toga, osobita prilika za provođenje nove evangelizacije su duhovne vježbe kao i duhovne obnove.

Osim toga redovnici mogu početi ostvarivati novu evangelizaciju i s vjernicima. Najprije s malom skupinom vjernika za koje se može računati

da će sami poslije nastaviti raditi s drugim vjernicima. To se može u dvorani župne ili samostanske crkve organizirati razne skupine vjernika kako mlade, tako i obitelji, bračne parove, intelektualce, radnike i druga zvanja. Kroz rad u takvim skupinama odrast će i sam svećenik kako to kaže Koncil »da samim propovijedanjem raste i svetost propovjednika« (EN 76).

Sadržaj nove evangelizacije

Sadržaj nove evangelizacije jesu one snage milosti koje nevjernika ili distanciranog vjernika pretvaraju u potpunog svjedočkog kršćanina. Pitanje je, što to treba kršćanin usvojiti da bi postao svjedok i evangelizator nekršćana. U našoj postmodernoj epohi traže se ne toliko razumski i filozofski argumenti, koliko iskustveni životni, koji su egzistencijalno bitni za svakog čovjeka. Ako ljudima govorimo samo svetopisamske argumente, ljudi će ih smatrati samo kao životno usmjerenje i vjerovanje jednog dijela ljudi. Ako im pokušamo argumentirati govoriti o moralnim i etičkim zahtjevima za zdravo funkcioniranje pojedinca i društva, oni će nas odbaciti kao konzervativne i neuvjerljive propovjednike. Činjenica je da se suvremeno društvo i čitav svijet, kako to piše papa Benedikt XVI., nalazi u moralnom relativizmu gdje se više ne zna što je dobro a što zlo. Bitno za postmodernu je psihosomatsko uživanje, iskorištavanje života za zadovoljstva, a ne za znanstveno, umjetničko, društveno i povijesno unapređenje čovjeka i društva. U pitanjima religije, morala i etike nalazimo se na krajnje negativnom polu što je zapravo jedna od stalnih povijesnih mijena unutar epoha. Nadamo se, da će uskoro početi uspon prema humanom, moralnom, etičkom, vjerničkom i religioznom cilju čovječanstva.

U tom kontekstu bitno je da se nova evangelizacija započne sa čovjekom i njegovom egzistencijalnom stvarnošću. To znači, da je prvi korak u novoj evangelizaciji egzistencijalno antropološko pitanje čovjeka: Tko sam, zašto moram živjeti, tko me je gurnuo u svijet, dokle ću živjeti, zašto moram trpjeti, što je to smrt, kamo to ljudi odlaze umirući na zemlji? Pitanja su bezbrojna. Tko je smio umjesto mene odlučiti da me postavi u ovaj svijet, zašto mi je dao slobodu da ja moram odlučivati hoću li biti dobar ili zao, zašto su užici i zadovoljstva ti-

jela tako kratki, bolni i razočaravajući. Zašto ne mogu sebe uništiti, zašto ne mogu reći »Ne« svom postojanju, zašto ne znam tko je Bog, gdje je on, što hoće sa mnom, da li zbilja postoji, zašto ne mogu sa sigurnošću znati što je istina a što je laž, konačno, što moram činiti da bih ispravno živio. Zašto je tolika borba između duha i tijela, tijelo je umorno i teži smrti a duh je uvijek svjež i teži novom životu. Preko sedam milijardi ljudi na zemlji živi u jednakom neznanju. Znanstvenici i religije, umjetnici, političari i filozofi, razni mističari, meditant i kontemplativci, askete, pustinjaci, svi su jednako nesposobni da čovjeku pruže temeljne informacije odakle je, kamo ide, zašto živi, što će biti s njime, kako bi trebao živjeti, zašto je tako teško dobiti iskustvo o Bogu i njegovom vodstvu ljudske povijesti. Treba dakle tako prikazati stvarnost suvremenog čovjeka da on uvidi da mu ni znanost, ni umjetnost, ni politika, ni ratovi, ni filozofske ni religijske teorije i prakse ne pružaju informacije ni smisao njegova života.

Tek tada je moguće pokazati Isusa Krista kao povijesnu osobu i to sasvim jedinstvenu baš u pitanjima čovjekove egzistencije, neznanja, besmisla, samoubojstva, depresije i zla. Zapravo, tu počinje prvi navještaj ili kerygma. To znači, on počinje s antropološkim a ne s teološkim sadržajem. Treba početi od čovjeka a ne od Boga. Čovjeka poznamo, Bog nam uvijek ostaje nepoznanica. Tek kad čovjek upozna svoju bijedu i nemoć, tada se počinje uzdizati od svoje tjelesne i razumske dimenzije na intelektualnu, duhovnu i teološku razinu gdje otkriva stvarnost Boga koji je Duh, koga čovjek upoznaje svojom duhovnom dušom. Tek tada svetopisamske informacije koje nam je donio Isus Krist postaju relevantne i bitne za objašnjenje i oživljavanje čovjeka i njegova smisla. To je obično bio i put Pavlovog navještaja kojeg otkrivamo u njegovim poslanicama. Nakon toga čovjek se slobodno predaje stvarnosti sakramenata i iz njih počinje crpiti duhovne snage, sile i smisao te se uzdiže prema cjelovitosti svoga bića, drugovanju s Bogom i otkrivanju svemira, prirode i samog sebe kao čudesne zamisli Stvoritelja. Tako bismo otprilike mogli ukratko opisati početak i uspon nove evangelizacije.

Pri tome je važno znati da je dvostruki korak u otkrivanju čovjekova smisla: jedan je egzistenci-

jalno ljudski, a drugi spasonosno božanski. Ljudski pokazuje nemoć, a božanski svemoć. Najprije treba pokazati čovjekovo ropstvo grijehu, da bi se znalo kako mu pomoći Isusovim spasenjem.

Ovo prvo razdoblje nove evangelizacije potrebno je dobro razraditi u skupini i u zajedništvu subraće i to kako usmenim razgovorom tako i pisanjem, da svaki nastoji izreći svoje neotkupljenosti i da potreba otkupljenja po Isusu Kristu zasvijetli u punoj jasnoći. Nakon takvog razmišljanja i iznošenja jasnih pokazatelja potrebe za otkupljenjem neka se pristupi molitvi i to spontanij u kojoj će svaki sudionik skupine iskreno izreći svoje stanje i zavapiti Gospodinu za otkupljenjem. Sada se može prijeći na drugi dio nove evangelizacije koji se zove katekumenat, dok se prvi zvao pretkatekumenat.

U ovom dijelu potrebno je temeljito upoznati Isusova djela i riječi te put spasenja i otkupljenja. Treba dobro upoznati Isusove bitne govore, njegovu osobu, smrt i uskrsnuće te dolazak Duha Svetoga po kome počinje razdoblje Crkve. Osobito treba provesti praktično obraćenje te vjeru u Isusov život i njegovo djelo. U tome osobito služe meditacije, šutnja, molitva i međusobni poticaji. Nakon nekog vremena koje može trajati i danima ili mjesecima, treba prijeći na treće razdoblje prvokršćanskog katekumenata a zove se Vrijeme čišćenja i prosvjetljenja.

Sad je vrijeme da se provede temeljito obraćenje, prepozna svoje grijehe, propuste, površnosti i ovisnosti te se molitvom i meditacijama temeljito čisti da bi se onda pošlo na životnu ispovijed. Obrednik Pristupa odraslih u kršćanstvo, koji je zapravo obnova prvokršćanskog katekumenata, ima u tom trećem dijelu vrlo konkretne molitve oslobođenja, koje može moliti jedan ili drugi svećenik za sve u skupini (usp. br. 30 i dalje). Nakon tih molitava dobro je u zajedničkoj molitvi, koju netko predvodi, Isusu predati sve svoje slabosti, rane i nemoći, te ga zamoliti da se on nastani tamo gdje su bili grijesi i nedosljednosti.

Nakon trećeg razdoblja vrijeme je da se prijeđe na četvrto koje je vrijeme obnove sakramenata osobito sakramenata inicijacije. Tada je vrijeme molitve kako bi Duh Sveti i milost Božja preobrazila srca sudionika te ih poput apostola i prvih kršćana osposobila za svjedočenje i evangelizaciju društva. Sve se to provodi trijezno i razumno, bez

velikih emocija, tako da se promjene brzo zapaze ne na emocionalnim reakcijama nego na životu sudionika nove evangelizacije prema modelu prvokršćanskog katekumenata. To je cilj nove evangelizacije.

Papa Pavao VI. naglašava da je Duh Sveti glavni i bitni djelatnik evangelizacije ali i cilj evangelizacije: »Bez djelovanja Duha Svetoga evangelizacija uopće nije moguća. On je duša Crkve. Baš on tumači vjernicima duboki smisao Isusova nauka i njegova otajstva. Upravo on, danas kao i u počecima Crkve, djeluje u svakom blagovjesniku koji mu se prepusti da ga vodi i da u njegova usta stavi do čega on sam ne bi mogao doći, dok u isto vrijeme pripravlja i dušu slušatelja da bude otvorena i prijemljiva za Radosnu vijest i Kraljevstvo koje se naviješta. Ima u evangelizaciji niz metoda koje su dobre, ali ni najsavršenije od njih ne bi mogle nadomjestiti tiho djelovanje Duha. Bez njega ništa ne vrijedi ni najvještija priprava navjestitelja. I najuvjerljivija oštroumnost bez njega je pred ljudskim duhom bespomoćna. Sve psihološke i sociološke do u tančine razrađene sheme bez njega se ubrzo pokazuju bezvrijednima« (EN 75).

Duh Sveti je stalni činitelj u Presvetom Trojstvu. On je lebdio nad vodama kada je Bog stvarao svijet (usp. Post 1,2). On je nadahnjivao proroke u Izraelu. Po njemu je začet Isus u krilu Blažene Djevice Marije, u njegovoj sili Isus je propovijedao i činio čudesu, nakon krštenja na Jordanu iz njega je izlazila sila koja je liječila sve. U njegovoj sili Isus je uskrsnuo od mrtvih. On osposobljava apostole da mogu razumjeti Isusovu riječ i da mogu voditi Crkvu. Isus kaže da će on apostole poučavati, on će im biti tješitelj u nevoljama, on će ih voditi, uvodit će ih u svu istinu, on će pokazivati ono što dolazi i on će ostati s njima zauvijek. Prije uzašašća Isus stoga upozorava apostole da ne idu iz grada dok se ne obuku u Silu odozgor (usp. Lk 24, 49). Duh Sveti ima izuzetno mjesto u izvršavanju evangelizacijskog poslanja Crkve. Evangelizacija je naime započela baš ujutro na Pedeseticu pod dahom Duha, kaže papa Pavao VI. (usp. EN 75). »Moglo bi se reći da je Duh Sveti u evangelizaciji glavni činitelj: on svakome daje da naviješta Evanđelje, on iznutra potiče savjesti na primanje i razumijevanje Riječi spasenja, no, ujedno se može reći da je on i svrha evangelizacije: on sam uzrokuje novo stvaranje,

novo čovječanstvo kojemu evangelizacija mora težiti, s jedinstvom u različitosti koje bi evangelizacija u kršćanskoj zajednici morala poticati. Po njemu evanđelje prodire u bit svijeta, jer upravo on uči raspoznavati znakove vremena, Božje znakove, koje evangelizacija uočava i vrednuje unutar ljudske povijesti», tumači Pavao VI. (EN 75).

Papa naglašava da revnost u naviještanju treba izbijati iz istinske svetosti života koji se hrani molitvom, poglavito ljubavlju Euharistije. Treba samim propovijedanjem porasti svetost propovjednika. Svijet od nas očekuje jednostavnost života, duh molitve, ljubav prema svima, naročito prema malenima i siromasima, podlaganje i skromnost, samoprijegor i odricanje. Bez biljega takve svetosti naša riječ je u opasnosti da bude uzaludna i besplodna jer ne može naći puta u srca ljudi našeg vremena. (usp. EN 75).

Djelotvornost nove evangelizacije

Evangelizacija, a to znači i nova evangelizacija, ima zadaću da čovjeka iznutra preobrazi, da istovremeno obrati osobnu i kolektivnu svijest ljudi, njihovo djelovanje, njihov život i stvarne životne sredine. Ona treba isprevrnuti mjerila ljudskog prosuđivanja, ustaljene vrednote, interese, misaona kretanja, ishodišna nadahnuća i životne obrasce koji su unutar ljudskog roda u suprotnosti s Božjom riječi i njegovim naumom spasenja (usp. EN 18 i 19). Evanđelje najprije treba biti proglašeno svjedočenjem, a to znači da nova evangelizacija treba kršćane osposobiti za takav život. Nova evangelizacija dosiže svoju puninu kad se poslušati i usvoji, te u onome koji ga je primio izazove unutrašnji pristanak. To je zapravo pristanak uz Kraljevstvo Božje, uz novi svijet, uz novi poredak stvari, nov način postojanja, življenja i suživota koji započinju s Evanđeljem. To nije neko apstraktno događanje nego se očituje vidljivim ulaskom u zajednicu vjernika (usp. EN 23).

No najjači znak da je netko prihvatio novu evangelizaciju jest da on počinje sam evangelizirati. Iz takvog čovjeka jednostavno zrači Duh Kraljevstva Božjega, snaga Isusa Krista i privlačnost Crkve. »To je provjera istinitosti, kamen kušnje u evangelizaciji: nemoguće je i zamisliti da je netko riječ prihvatio i predao se Kraljevstvu, a da sam sa

svoje strane ne počne svjedočiti i naviještati«, naglašava papa Pavao VI. (EN 24).

Drugim riječima, nova evangelizacija je složen postupak koji uključuje razne elemente: obnovu čovjeka, svjedočenje, izričiti navještaj, pristanak srca, ulazak u zajednicu, primanje ili obnova sakramentalnih znakova i apostolsko djelovanje. Nova evangelizacija dakle vodi u obraćenje te daje jasne informacije koje je donio Isus Krist o čovjeku, Bogu, svijetu, smislu života i budućnosti svijeta, no ona tako čovjeka promijeni da Duh Božji može svojom snagom zahvatiti ljude kojima želimo prenijeti Radosnu vijest. Ona je osobito cjeloviti ulazak u Crkvu. Crkva ima sve informacije o Isusu Kristu, Ona je u snazi Duha napisala novozavjetne spise, njoj je poslan Duh Sveti, preko sakramenata u njoj se prima sva milosna snaga koju je donio Isus Krist i u njoj se vjernik po novoj evangelizaciji vidljivije i snažnije uključuje u Tijelo Kristovo, čija glava je sam Krist, a mi njegovi udovi. Crkva tako predstavlja Božju naciju, jednu državu u svim državama i nacijama svijeta, ona je Božja djelatna prisutnost u povijesti svijeta. Ona je svjetlo naroda, kako kaže Lumen gentium.

Nova evangelizacija osobito želi Europu vratiti njezinim korijenima. Činjenica je da su sve nacije Europe svojim doseljenjem u Europu ostavile svoje religije a prihvatile kršćanstvo i Crkvu. Upravo po kršćanstvu Crkva je već dvije tisuće godina vodeća snaga u svijetu, ne samo religiozna, nego i filozofska, znanstvena, umjetnička, medicinska, tehnološka, pravna i humanistička. Od nje su sve druge nacije i kontinenti primili sustav školstva i sveučilišta, znanstvena istraživanja, tehničke zakonitosti, a to znači zapravo sve ono što čini suvremeni svijet naprednim i humanim. Stoga je povratak Europe kršćanskim korijenima hitan zahtjev za spasenje čitavog čovječanstva, što novu evangelizaciju čini zahtjevnom i svekoliko neophodnom.

Na kraju, treba dodati da je Isusova majka Marija, koja je nama dana za Majku, uzor, primjer i milosna pomoć u prihvaćanju i provođenju nove evangelizacije. Kao što je ona rodila svijetu Spasitelja, nova evangelizacija treba suvremenom svijetu ponovo otkriti i učiniti prihvatljivim Isusa Krista.

dogaćanja

IZABRANO NOVO VODSTVO HKVRPP

Na 46. Plenarnoj skupštini Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP) održanoj 21. i 22. listopada 2014. u Zagrebu, izabrano novo vodstvo Konferencije:

- **Predsjednik:** fra Jure Šarčević, provincijal hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Mandića
- **Dopredsjednica:** s. M. Miroslava Bradica, vrhovna glavarica Družbe sestara milosrdnica svetog Vinka Paulskog
- **Vijećnici:**
 1. Fr. Anto Gavrić, provincijal hrvatske dominikanske provincije;
 2. Don Pejo Orkić, provincijal hrvatske salezijanske provincije svetog Ivana Boska
 3. S. Katarina Maglica, vrhovna glavarica Družbe sestara dominikanki
 4. S. Ružica Barić, vrhovna glavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješnog Začeca

PROSLAVA DANA PROVINCije

Na blagdan svetog Jeronima 30. listopada 2014. proslavljen je na Cresu Dan Hrvatske provincije svetog Jeronima franjevac konventualaca.

Program je započeo glazbenom točkom koju su izveli bogoslovi Provincije. Potom je uslijedio kratki pozdrav Provincijalnog ministra, te predstavljanje tiskanog izdanja Četverogodišnjeg provincijskog plana koji su svi tom prilikom dobili.

Nakon toga uslijedilo je predstavljanje diplomskih, magistarskih i doktorskih radova braće naše

Provincije u posljednjih sto godina koje je vrlo stručno pripremio fra Ljudevit Maračić. Uslijedilo je predstavljanje doktorata fra Đure Hontića s osobitim naglaskom na aktualnost poruke fra Bonaventure Soldatića za naše vrijeme. Nakon čitanja osvrta fra Tomislava Mrkonjića, fra Đurinog mentora, uslijedilo je predstavljanje doktorata koji je fra Đuro tiskao u suradnji s Provincijom i samostanom svetog Frane u Cresu. Knjiga nosi naslov »Fra Bonaventura Soldatić, život i djelo«.

Uslijedila je zatim još jedna glazbena točka fra Milana Gele i fra Josipa Ivanovića koji su izveli skladbu »Onnipotente santissimo« autora fra Giuseppea Magrina. Nakon pauze, uslijedila je molitva Večernje s narodom u crkvi svetog Frane i primanje četvorice postulanata u postulaturu na Cresu. U postulaturu su primljeni: Dominik Lamešić iz Vodnjana, Matej Milić iz Vukovara, Zvonimir Pervan iz Livna i Miroslav Tunjić – Kravarušić iz Zagreba. Odmah nakon večernje molitve uslijedila je svečana sveta misa koju je predslavio fra Josip Blažević, provincijalni ministar. On je u homiliji naglasio važnost održavanja intenzivnijeg zajedničkog života, te potaknuo braću na kratak osvrt u svakodnevnoj svetoj misi na svetopisamska čitanja.

Po završetku svete euharistije uslijedila je brat-ska večera i druženje, a zatim odlazak kućama.

JESENSKI SUSRET PROVINCijALA CEC-A U HRVATSKOJ

Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca bila je domaćin jesenskog okupljanja provincijala CEC-a (Central Europeische Conferenc/Centralne Europske Konferencije) koji se održao od ponedjeljka 6. do petka 10. listopada 2014. godine.

Susret je započeo u ponedjeljak večernjim okupljanjem u Zagrebu, večerom članova s braćom samostana u blagovalištu, i rekreacijom u samostanskoj kapitularnoj dvorani. Prvog jutra, u uto-rak, misu je predslavio fra Milan Kos, slovenski provincijal, istovremeno i predsjednik CEC-a, uz prigodnu propovijed. Prijepodne je proteklo u međusobnom predstavljanju situacija u pojedinim provincijama i kustodijama, osobito s obzirom na formaciju, broj odgajnika, prosječnu starosnu dob, svjetla i sjene pojedinih provincija/kustodija. Poslijepodne, nakon ručka, sudionici su se uputili prema Cresu, gdje je u samostanu sv. Frane održan glavni dio susreta. U srijedu je misu uz prigodnu propovijed predslavio fra Bernhardin Seither, njemački provincijal i potpredsjednik CEC-a. Prijepodne isti je pročitao izazovno predavanje prof. dr. Tomislava Ivančića na temu »Redovnici i nova evangelizacija« budući da ga, zbog bolesti, predavač nije bio u mogućnosti sam održati, nego ga je poslao napisana na njemačkom jeziku. Uslijedila je plodonosna diskusija kojoj je uvelike pridonio fra Francois Bustillo, kustos francuske kustodije, svojim iskustvom nove evangelizacije i djelovanja eksperimentalne zajednice u Bruxellesu. Popodne je upriličen izlet u Veli Lošinj, kojega je okrunila zajednička večera u Valunu. U četvrtak ujutro misu je predslavio uz prigodnu propovijed fra Miljenko Honti, generalni asistent reda. U produženom dopodnevnom radnom dijelu susreta razmatran je Statut konferencije prema kojemu će naziv konferencija biti zamijenjen s federacija, uslijedio je izvještaj o radu na reviziji Ustanova, najavljen susret mlade braće nakon položenih svećanih zavjeta i mladih svećenika na razini UCEC-a (ujedinjena konferencija sastavljena od svih europskih konferencija, CEC, CIMP i CEO). Čula su se različita stajališta s obzirom na (ne)potrebnost kanonske vizitacije, dotaklo se pitanja sudjelovanja na susretu mladih u Asizu 2015. godine (»Giovanni verso Assisi«), ponuđena dva datuma (18.-23. siječnja ili 19.-23. rujna) susreta CEC-a s članovima Generalnog definitoriju u Rimu 2016. godine. Domaćin slijedećeg tradicionalnog Junioretrefena biti će slovenska provincija od 7. do 11. travnja 2015. godine u Piranu s temom o sv. Bonaventuri i njegova tri puta. Uslijedio je financijski izvještaj i uglavljeno je da se slijedeća sjednica CEC-a održi u Olimpiji od 18. do 22. svibnja 2015. godine. Jesenski

susret CEC-a održat će se od 9. do 13. studenoga 2015. godine. Poslije ručka uslijedio je povratak za Zagreb. Nakon skromne večere, dan je završen razgledavanjem grada. Susret je službeno završio u petak, 10. listopada, s jutarnjom misom i prigodnom propovijedi, te riječi zahvale domaćina, fra Josipa Blaževića, hrvatskog provincijala.

Uz generalnog asistenta fra Miljenka Honti, susretu CEC-a nazočili su fra Milan Kos, slovenski provincijal i predsjednik CEC-a, fra Janez Kurbus, tajnik, fra Teo Scholtes, provincijal nizozemske provincije, fra Bernardin Seither, provincijal njemačke provincije, fra Josip Blažević, provincijal hrvatske provincije, fra Daniel Brocca, vikar kustos austrijske provincije, fra Francois Bustillo, kustos francuske kustodije, fra Ionutz Ionel Anghel, delegat rumunjske provincije, fra Darius Zajac, delegat Krakowske provincije, fra Jaroslav Kaczmarek, delegat Varšavske provincije, fra Mathias, delegat Gdanske provincije. Sudionici se zahvaljuju braći creskog samostana na čelu s gvardijanom fra Zdravkom Tubom, i braći zagrebačkog samostana na čelu s fra Tomislavom Glavnikom, na iskazanom gostoprimstvu.

PROSLAVA 50. OBLJETNICE OTVORENJA »SERAPHICUMA«

Dana 16. listopada u bratskom, svećanom ozračju i radosti u kolegiju *Seraphicum* proslavljena je 50. obljetnica otvaranja istoimenog kolegija i premještanje Papinskog tološkog fakulteta sv. Bonaventure. Za mandata generalnog ministra fra Basilija Heisera, 11. listopada 1964. godine otvoren je i blagoslovljen tada novi, internacionalni kolegij franjevac konventualaca *Seraphicum* i premješten Papinski fakultet Sv. Bonaventure na novu lokaciju u Via Laurentinu. Zbog povećanog broja redovničkih zvanja, ali i skućenog prostora u prijašnjem kolegiju smještenom u Via S. Teodoro, tadašnja Generalna uprava odgovorila je na zahtjev vremena i prilika kupivši zemljište u Via Laurentina na

lokaciji nedaleko od smaknuća sv. Pavla. Red je izgradio kolegij koji i danas, kao i kroz duga stoljeća od davne 1587. godine kada je papa Siksto V. utemeljio Fakultet sv. Bonaventure, okuplja, odgaja i priprema mlade franjevce koji se nakon završenog studija, kroz nekoliko godina života provedenih u Rimu, vraćaju u svoje provincije ili kustodije nastojeći to iskustvo prenijeti u sredine gdje će živjeti i apostolski djelovati.

Program ove proslave započeo je svetom misom koju je predslavio mons. Angelo Vincenzo Zani, tajnik Kongregacije za katolički odgoj i izobrazbu, uz koncelebraciju mons. Giuseppea Piemontesea, franjevca konventualca, biskupa u Terni-Narni-Amelia i mons. Paola Schiavona, pomoćnog biskupa rimskog područja EUR, generalnog ministra Reda Marca Tasce i generalnog defnitorija te brojne braće svećenika. Nakon svete mise, u velikoj dvorani nastavljen je program ispunjen prigodnim predavanjima i razmišljanjima o ulozi međunarodnog kolegija *Seraphicum*, i u prošlosti, i u budućnosti, kao i o njegovu doprinosu Redu i Crkvi. U tim izlaganjima na dublje razmišljanje potaknuli su sudionike p. Luciano Bertazzo, koji je predstavio novoizašlu knjigu p. Francesca Coste izlaganjem »Doprinos fakulteta i kolegija u hodu Reda«, zatim p. Domenico Paoletti »Živjeti sadašnjost kao dar, idući u susret promijenama« i p. Roberto Carboni »Planirati budućnost u perspektivi formacije tražene od Reda«. Nakon završne riječi Generalnog ministra, uslijedio je prigodni domjenak u vrtu kolegija.

Podnevne sate proslave obljetnice kolegija, ispunio je i obogatio koncert zbora Rimske biskupije pod upravljanjem maestra mons. Marca Frisine.

Na spomenutoj proslavi prisustvovao je p. Josip Blažević, provincijalni ministar Hrvatske provincije franjevaca konventualaca sv. Jeronima, što je također bila prigoda da se braća koja žive, rade i studiraju u Rimu, okupe, porazgovaraju, podijele međusobna razmišljanja i duhovno obogate.

TRAJNA FORMACIJA U PIRANU

U slovenskom gradu Piranu od 26. do 30. listopada 2014. godine održan je ovogodišnji susret trajne formacije za braću do deset godina od svećanih zavjeta i sve zainteresirane. Bio je to prvi zajednički susret braće hrvatske i slovenske provincije u kojem su sudjelovala devetorica braće iz Hrvatske i 15-tak slovenske braće.

Susret je započeo u nedjelju zajedničkom večernjom molitvom na hrvatskom i slovenskom jeziku, a drugi dan susreta započeo je molitvom Službe čitanja i Jutarnje te se nastavio molitvom krunice i slavljenjem svete mise. Cijeli je dan prošao u znaku predavanja g. Aleša Čerina pod naslovom »Tko je dobar voditelj?«. Gospodin Aleš je vlasnik privatne tvrtke Edusatis koja se bavi savjetovanjem i vođenjem organizacija. Predavač je istaknuo kako nam je Biblija jako dobar priručnik za voditelje u kojemu možemo pronaći mnoge snažne vođe poput Mojsija i Josipa Egipatskog. U popodnevnom predavanju istaknuo je primjere nekih suvremenih vođa i objasnio njihove zajedničke osobine: vizija, disciplina, strast i savjest – koja je posebno važna za nas kršćane. Navečer smo u samostanskoj crkvi sudjelovali u molitvi za mir u duhu Asiza koju je predvodio koparski biskup Jurij Bizjak, a uz narod su nam se pridružila i franjevci opservanti iz obližnjeg samostana.

I utorak, 28. listopada započeo je molitvenim dijelom kao i dan ranije, a potom je g. Čerina nastavio svoja izlaganja govoreći o važnosti timskog rada. Uspješan tim mora imati jasno ime i cilj, te članove različitih karakternih osobina koji se nadopunjuju. Kako bi tim bio uspješan potrebno je da svi članovi tima budu jednako vrijedni, a međusobni razgovori moraju biti otvoreni i neposredni. Traži se poštovanje prema svakoj iznesenoj ideji i na kraju jasan dogovor oko izvršenja zadataka. Govoreći nama franjevcima istaknuo je kako je uloga župnika u župi biti čak i voditelj voditelja iz više župnih grupa.

Poslijepodne smo pogledali dokumentarni film o fra Placidu Corteseu, a potom nam je fra Ljudevit Maračić iznio predavanje o kreposnom životu fra

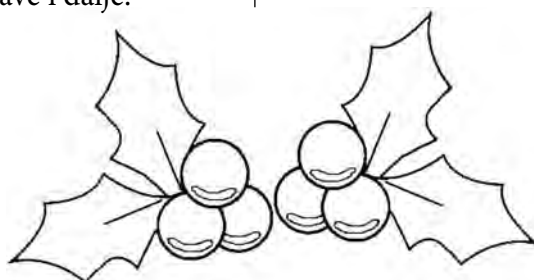
Placida. Istaknuo je njegovu dobro sačuvanu bogatu korespodenciju sa sestrom Ninom na Cresu u kojoj se očitava njegov duhovni rast. Fra Ljudevit je naveo i nekoliko svjedočanstva padovanske braće o fra Placidovom molitvenom životu.

Sljedećeg dana, 29. listopada, nakon molitve i doručka, obišli smo naš stari samostan u mjestu Milje (tal. Muggia) koji nam je oduzet u vrijeme Napoleona. Crkva je još uvijek u upotrebi kao župna crkva, a samostan je uređen za župni stan. Ovdje su nam se pridružila braća iz tršćanskog samostana kako bi se zajedno uputili u grad Trst i obišli mjesta stradanja i mučenja fra Placida Cortesea. Stručni voditelj posjeta bio je g. Ivo Jevnikar novinar tršćanskog radija. Obišli smo zgradu na trgu Oberdan u kojoj je bio smješten zloglasni nacistički zatvor. Dok smo obilazili zatvorske prostorije, koje su bile u podrumu zgrade, jedan preživjeli zatvorenik svjedočio nam je o načinima mučenja. Potom smo obišli zloglasni sabirni logor Risiera di San Saba u kojem se nalazio i krematorij. Pretpostavlja se da je i tijelo fra Placida ovdje spaljeno. Ovaj logor danas je uređen kao muzej i mjesto sjećanja na žrtve nacističkog progona. Zajedničkom molitvom na tri jezika sjetili smo se svih žrtava logora.

U četvrtak, 30. listopada, najprije smo molili i slavili svetu koncelebriranu misu, a zatim nam je predavanje o individualizmu održao fra Miljenko Hontić, generalni asistent. Naveo je primjere kako se individualizam može uočiti na razini čitavih provincija, pojedinih samostana i na svakoj osobi pojedinačno. Naglasio je kako se protiv individualizma možemo boriti svjedočanstvom bratskog života i stvaranjem zajedničkih planova na svim razinama u koje pojedinac treba uključiti svoje interese. Veliku ulogu u tome imaju gvardijani koji trebaju povezivati braću. Nakon predavanja osvrnuli smo se na cjelokupni program. Hrvatska braća su se zahvalila braći piranskog samostana na gostoprimstvu, a sva braća su izrazila želju da se ovakvi zajednički programi nastave i dalje.

TEČAJ ZA GVARDIJANE

U samostanu Svetog Duha u Zagrebu od 17. do 20. studenoga 2014. održao se tečaj za gvardijane na kojemu su prisustvovali gvardijani samostana hrvatske i slovenske provincije. Prvog dana tečaja predavanje je održao fra Ljudevit Maračić, član Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, na temu: »Lik i dužnosti gvardijana i uloga samostanskoga bratstva u zakonodavstvu Reda franjevaca konventualaca«, u kojem je braći izložio ono što o temi govore Ustanove i Generalni statuti franjevaca konventualaca. Uslijedila su četiri predavanja fra Roberta Carbonia, generalnog tajnika za odgoj. On je u svojim predavanjima govorio o ulozi gvardijana u razvoju bratskoga života upoznajući gvardijane s važnim vidovima osobnih, psiholoških i duhovnih dinamika koje se rađaju u bratstvima. U drugom predavanju naglasio je bit pravilnog odnosa osobnih i zajedničkih projekata, te analizirao tri tipa zajednice: zajednicu usmjerenu na individualizam, zajednicu usmjerenu na zajedništvo te zajednicu koja se trudi tražiti Božju volju. U trećem predavanju govorio je o mogućim vrstama sukoba u zajednici te o načinima kako se suočiti sa određenim vrstama sukoba. Četvrto predavanje bilo je usmjereno prema mogućnostima animacije koje imaju gvardijani u pojedinoj zajednici te razmišljanju o spisima sv. Franje koji se odnose na ulogu animatora bratstva. Pretposljednjeg dana predavanje o skrbi gvardijana za molitvu, rad i apostolat braće u samostanu održao je fra Ernest Benko, član slovenske provincije sv. Jožefa. Na kraju tečaja prisutni gvardijani podijelili su svoja iskustva te tako jedni druge obogatili i usmjerili prema još boljem animiranju povjerenih im samostanskih bratstava.

naši pokojni

UMRO FRA ALFONS JANEŠ, OFMCONV.

Sprovodni obredi za o. Alfonsa Franju Janeša, franjevca konventualca, sužupnika župe Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima, svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije, koji je preminuo u subotu 26. srpnja u Cresu u 81. godini života, 57. godini redovništva i 51. godini svećeništva, započeli su u utorak 29. srpnja misom zadušnicom u crkvi Bezgrešnog Srca Marijina koju je predslavio đakovačko-osječki nadbiskup u miru mons. Marin Srakić u koncelecijaciji 55 redovnika i svećenika među kojima je bio i pokojnikov brat – svećenik u miru vlč. Ivan Janeš. Na misnome slavlju, među ostalima, okupili su se i pokojnikova sestra Katica i rodbina, brojne redovnice, mnogobrojni domaći vjernici, ali i vjernici iz više župa, prijatelji, ispunivši ovom prigodom do posljednjeg mjesta crkvu Bezgrešnog Srca Marijina.

Predvoditelj misnoga slavlja i propovjednik izrazio je sućut u ime đakovačko-osječkog nadbiskupa mons. Đure Hranića, u svoje, u ime svih svećenika, redovnika, redovnica, Božjega naroda Đakovačko-osječke nadbiskupije, provincijalnom ministru Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualca fra Josipu Blaževiću, svim članovima reda franjevac konventualca, posebice članovima koji djeluju u Vinkovcima, subratu vlč. Janešu, sestri Katici i ostaloj ožalošćenoj rodbini. Prisjetio se nadbiskup u miru kako je zajedno s đakovačko-osječkim nadbiskupom mons. Hranicom upravo toga 26. srpnja potpisao čestitku o. Alfonsu za njegov imendan. »Namjesto da mu ovih dana dodemo čestitati imendan, sabrali smo se da se od njega oprostimo i da za njega molimo. Suočeni sa smrću brata Alfonsa osjećamo da u nama nešto vrije, da se nešto lomi. Iz našega srca, iz naše tugujuće dubine, izlaze isti osjećaji što ih je Isus doživio pred bolešću i smrću svoga prijatelja Lazara. Kao kršćani, svećenici, redovnici i redovni-

ce, pozitivno gledamo na smrt jer očekujemo bolji život. Evanđelje nas podsjeća na Isusovo obećanje da tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će u vjeka jer Kruh je залог spasenja i sigurnost vječnoga života. A o. Alfons godinama se hranio tim Kruhom. Štoviše po svom svećeništvu na poseban način prvih 50 godina sudjelovao je na Kristovoj žrtvi. Njegovo redovničko posvećenje bilo je znak tog vječnog života što mu ga je Isus obećao. Zato oproštaj od o. Alfonsa mora biti za nas trenutak milosti vedrine jer smo svjesni da je naš život pa i naša smrt znak nade za Crkvu i za svijet«, rekao je u homiliji mons. Srakić. »Ovaj trenutak oproštaja neka bude doista trenutak zahvale Gospodinu što nam je dao mogućnost razmišljati o redovničkom posvećenju, o redovničkom životu, o trenutku prijelaza oca Alfonsa u život s Bogom. Neka je hvala Gospodinu za njegov život i požrtvorni rad u provinciji i biskupijama kroz dugi niz godina njegova svećeničkoga i redovničkoga života. Svima nama je poznata njegova revnost i spremnost pomagati u dijelu pastoralna na svim područjima od Petrovaradina, Cresa, Splita, Šibenika, Molva do Rokovaca i Vinkovaca«, zaključio je mons. Srakić.

Oproštajne riječi uputili su provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualca fra Josip Blažević, gvardijan samostana sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima o. Martin Dretvić, u ime župnog Pastoralnog i Ekonomskog vijeća Zlatko Mihini i provincijal slovenske Provincije franjevac konventualca o. Milan Kos. Fra Josip je predstavio kronologiju života o. Alfonsa, posebice svećeničkoga života. Već su Njegovi roditelji u svojim izjavama raspoznali Božji pohod u životu svoga sina već od Njegove najranije dobi i obećali, ne samo da se Božjem djelovanju neće protivi, nego su obećali i svoju roditeljsku potporu i dali blagoslov. Franjo Janeš, sin Josipa i Marije r. Kovač, rođen je 6. listopada 1933. godine u Retkovcima gdje je primio i sakramente kršćanske inicijacije. Primljen je u sjemenište franjevac konventualca 20. siječnja 1956. godine. Novicijat je započeo u Cresu 25. listopada 1957.

godine gdje je dao i svoje privremene zavjete 24. listopada 1958. godine odabравši redovničko ime Alfons. Svečane zavjete dao je u Zagrebu, na svetkovinu Bezgrešnog Začeca BDM, 8. prosinca 1961. godine. Za svećenika ga je zareadio 21. lipnja 1964. godine u samostanskoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima hvarski biskup mons. Celestin Bezmalinović.

Vjeran Bogu, Crkvi i franjevačkom redu, fra Alfons Franjo Janeš, djelovao je u mnogim samostanima Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Djeca su ga jako voljela, a njegov zvonki glas, propovijedi s primjerima, privlačile su sve generacije vjernika. Provincijalnim dekretom od 11. siječnja 1965. godine fra Alfons je kao mladomisnik nakratko dodijeljen *de familia* samostanu Svetoga Duha u Zagrebu, sa službom pomaganja p. Vinku Vinceku u odgoju i nadzoru sjemeništara. Iste godine u veljači imenovan je arhivistom i bibliotekarom srednje škole franjevaca konventualaca u Zagrebu. Iste godine u rujnu već je bio dodijeljen samostanskom bratstvu u Splitu. Od 26. rujna 1966. godine član je *de familia* redovničke zajednice u Šibeniku.

Od 27. kolovoza 1968. godine dodijeljen je za kapelana župi Molve, a dekretom provincijala fra Marijana Žugaja od 22. rujna 1969. godine imenovan je i gvardijanom samostana Uznesenja Marijina u Molvama. Od 9. prosinca 1970. godine dodijeljen je samostanu sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima. Od 26. siječnja 1971. godine do 1. srpnja 1975. godine zbog nedostatka dijecezanskog klera, imenovan je župnikom župe Rokovci-Andrijaševci. Dekretom fra Nikole Mate Roščića od 16. srpnja 1975. godine imenovan je gvardijanom samostana sv. Frane u Cresu.

Na preporuku provincijalnog ministra dekretom biskupa Ćirila Kosa od 1. rujna 1977. godine imenovan je kapelanom župe Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima. Iste godine u prosincu premješten je u samostan sv. Franje u Šibeniku. Od 1. rujna 1980. godine ponovo je imenovan kapelanom župe Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima gdje će se zadržati do 30. lipnja 1983. godine. Od 5. srpnja 1983. godine premješten je ponovo u samostan sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima. Od 24. lipnja 1989. godine ponovo je imenovan kapelanom župe Bezgrešnog Srca Marijina u

Vinkovcima. Dekretom provincijala fra Ljudevita Maračića od 3. lipnja 1992. godine, imenovan je gvardijanom samostana Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima. Od kraja lipnja 2002. godine Dekretom provincijala fra Ilije Miškića dodijeljen je za člana creskog samostana sv. Frane. Od 2006. godine dodijeljen je samostanu Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima, a od 1. srpnja iste godine imenovan je i sužupnikom u istoimenoj župi. Spomenute službe razriješio ga je Ordinarij Đakovačko-osječke nadbiskupije 10. srpnja ove godine. U posljednjem fra Alfonsovom dekretu stoji da od 1. kolovoza 2014. godine treba preseliti u samostan sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, samostan u kojem ga je prije punih 50 godina zareadio hvarski biskup Bezmalinović, poradi čega je taj samostan u njemu budio posebne mladomisničke uspomene. U međuvremenu je otišao na tjedan dana odmora na Cres gdje ga je zatekao Isusov poziv: »Dođite k meni svi vi izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.« I stog se odmora fra Alfons nije vratio. Njegovo pedesetogodišnje svećeničko seljenje i služenje zaključeno je na mjestu s kojeg je prije više od pola stoljeća i započeo svoje prve redovničke korake.

O. Martin Dretvić opraštajući se rekao je: »Nikada nisi bio velikih prohtjeva, nego dapače, zadržavajuće skroman i siromašan. Tvoja mala 'tašnica' bila je sinonim kako nam tako malo treba u životu. I upravo taj tvoj stil otkrivao nam je duhovni profil kojim si zračio među nama svećenicima i vjernim narodom Božjim. Uvijek susretljiv i nasmijan, spreman ohrabriti, utješiti i podržati u dobru. Upravo to je stvorilo od tebe ikonu i legendu nadaleko poznatu kao dobroga i strpljivoga ispovjednika i jasnoga propovjednika nadahnute Riječi Božje s primjerima iz svakidašnjeg života. Neumorni ispovjednik ovdje u župi i drugim župama biskupije bio je tvoj zaštitni znak«, rekao je o. Martin Dretvić.

U oproštajnom govoru Mihin je pokojnika opisao kao »miroljubivoga, dobroga, strpljivoga i nadasve pobožnoga patera«. Također je istaknuo: »Vaše su propovijedi uvijek bile one prave životne koje su pratile Božju Riječ iz Evanđelja i svatko se u njima mogao prepoznati i naći utješnu riječ i okrepu. Uvijek ste spremno znali probuditi katolički i hrvatski duh i reći ono što je istina, ono što svaki iskreni domoljub osjeća. Na Vas smo uvijek

mogli računati, bilo da je riječ o savjetu što treba učiniti pravi katolik ili, pak, kada smo se veselili.«

Pjevanje na misi predvodio je domaći Mješoviti zbor uz orguljsku pratnju s. Dragice Lučić. Pjevala je i skupina franjevaca konventualaca.

Nakon mise tijelo pokojnika ispraćeno je na Gradsko groblje u Vinkovcima. Sprovodne obrede predvodio je provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Josip Blažević.

ALFONS FRANJO JANEŠ

(1933.-2014.)

Govor fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra, na pogrebnom ispraćaju fra Alfonsa

11. siječnja 1956. godine, Marija Janeš, majka dvadesetjednogodišnjeg sina Franje Janeša, vlastoručno je napisala slijedeću Izjavu:

»Moj sin Franjo JANEŠ od rane mladosti pokazivao je znakove pobožnosti i veliku sklonost molitvi. Sada je punoljetan i odlučio se, da stupi u Red franjevaca konventualaca. Ja mu kao majka to ne branim, niti stavljam kakove zapreke na putu njegovoj sreći. Kada je sam odlučio da se posveti svećeničkom zvanju u Redu franjevaca konventualaca, neka mu je od Boga i od mene blagoslovljeno.«

Istoga dana i njegov otac, Josip JANEŠ, potpisao je nešto kraću Izjavu:

»Mojem sinu Franji JANEŠU dozvoljavam, da Božjom pomoću stupi u Red franjevaca konventualaca. Ja mu sa svoje strane neću nikada praviti nikakvih zapreka, nego mu želim svaki uspjeh u budućem svećeničkom zvanju.«

Preuzvišeni o. Marine, Nadbiskupe u miru,
ožalošćeni brate vlč. Ivane i sestro Kato,
poštovana braćo svećenici i časne sestre,
ožalošćena rodbino i župljani,
draga braćo i sestre u Isusu Kristu!

Kronološkim prikazom jednoga života, osobito svećeničkog života kojeg je Bog posvetio svojim

izvanrednim intervencijama, svjestan sam da će mi promaći ono najbitnije, sržno, nevidljivo. To je raspoznatljivo već iz izjava roditelja pokojnog fra Alfonsa Franje Janeša, koji su raspoznali Božji pohod u životu svoga sina već od njegove najranije dobi i obećali, ne samo da se Božjem djelovanju neće protiviti, a tko bi mu se usprotiviti i mogao?!, nego su obećali i svoju roditeljsku potporu i dali blagoslov. Spoznali su da se Bog uselio u njihovu obitelj i u srcu njihove djece započeo izvoditi nesusvakidašnje stvari. Najprije je u redovnice Kćeri Božje ljubavi pozvao njihovu kćer Velimiru, najstarije od osmero djece, četiri sina i četiri kćeri. Potom je za svećenika pozvao Ivana Janeša, njihovo sedmo dijete, danas umirovljenog svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije, svećenika koji je, usput rečeno, i mene krstio, i kojega među nama posebno pozdravljam. A njihovo najmlađe dijete, Franju, koji će uzeti redovničko ime Alfons, pozvao je u Red franjevaca konventualaca. U duhovnu klimu ove obitelji koja je pogodovala budućnju duhovnih zvanja, nažalost, nemamo uvida.

— — —

Franjo Janeš, sin Josipa i Marije r. Kovač, rođen je 6. listopada 1933. godine u Retkovcima gdje je primio i sakramente kršćanske inicijacije.

Primljen je u sjemenište franjevaca konventualaca 20. siječnja 1956. godine.

Novicijat je započeo u Cresu 25. listopada 1957. godine gdje je dao i svoje privremene zavjete 24. listopada 1958. odabравši redovničko ime Alfons.

Svećane zavjete dao je u Zagrebu, na svetkovinu Bezgrešnog Začeca BDM, 8. prosinca 1961. godine.

Za svećenika ga je zareadio 21. lipnja 1964. godine, u samostanskoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, mons. Celestin Bezmalinović, hvarski biskup.

— — —

Vjeran Bogu, Crkvi i franjevačkom Redu fra Alfons Franjo Janeš djelovao je u mnogim samostanima Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Djeca su ga jako voljela, a njegov zvonki glas, propovjedi s primjerima, privlačile su sve generacije vjernika.

— — —

Provincijalovim dekretom od 11. siječnja 1965. godine fra Alfons je kao mladomisnik, na kratko, dodijeljen *de familia* samostanu Svetog Duha u Zagrebu, sa službom pomaganja p. Vinku Vinceku u odgoju i nadzoru sjemeništara.

13. veljače iste godine imenovan je arhivistom i bibliotekarom naše srednje škole u Zagrebu.

Od 1. rujna iste godine već je bio dodijeljen samostanskom bratstvu u Splitu.

Godinu dana kasnije, od 26. rujna 1966. godine, član je *de familia* redovničke zajednice u Šibeniku.

Od 27. kolovoza 1968. dodijeljen je za kapelana župi Molve, a Dekretom provincijala fra Marijana Žugaja, od 22. rujna 1969. imenovan je i gvardijanom samostana Uznesenja Marijina u Molvama.

Od 9. prosinca 1970. godine dodijeljen je samostanu sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima.

Od 26. siječnja 1971. do 1. srpnja 1975. godine, zbog nedostatka dijecezanskog klera, imenovan je župnikom župe Rokovci-Andrijaševci.

Dekretom fra Nikole Mate Rošića od 16. srpnja 1975. imenovan je gvardijanom samostana sv. Frane u Cresu.

Na preporuku provincijalnog ministra dekretom biskupa Čirilia Kosa od 1. rujna 1977. imenovan je kapelanom župe Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovačkom Novom Selu.

Od 15. prosinca iste godine premješten je u samostan sv. Franje u Šibeniku.

Od 1. rujna 1980. godine ponovno je imenovan kapelanom župe BSM u Novom Selu gdje će se zadržati do 30. lipnja 1983. godine.

Od 5. srpnja 1983. premješten je ponovno u samostan sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima.

Od 24. lipnja 1989. ponovno je imenovan kapelanom župe BSM u Vinkovačkom Novom Selu.

Dekretom provincijala fra Ljudevita Maračića od 3. lipnja 1992. godine imenovan je gvardijanom samostana Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima.

Od kraja lipnja 2002. godine Dekretom provincijala fra Ilije Miškića dodijeljen je za člana creskog samostana sv. Frane.

Od 2006. godine dodijeljen je samostanu BSM u Vinkovcima, a od 1. srpnja iste godine imenovan i sužupnikom u istoimenoj župi. Spomenute službe razriješio ga je Ordinarij Đakovačko-osječke nadbiskupije 10. srpnja ove godine.

— — —

U posljednjem fra Alfonsovom Dekretu stoji da do 1. kolovoza 2014. godine treba preseliti u samostan sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, samostan u kojemu ga je prije punih 50 godina za svećenika zaredio Celestin Bezmalinović, hvarski biskup, radi čega je taj samostan u njemu budio posebne mladomisničke uspomene.

U međuvremenu je otišao na tjedan dana odmora na Cres gdje ga je zatekao Isusov poziv: **»Dođite k meni svi vi izmorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti«** (Mt 11,28). I s toga odmora fra Alfons se nije vratio. Njegovo pedesetogodišnje svećeničko seljenje i služenje zaključeno je na mjestu s kojeg je prije više od pola stoljeća i započeo svoje prve redovničke korake.

— — —

Ovdje predstavljena kronologiju života fra Alfonsa Franje Janeša, braćo i sestre, predstavlja tek korice jedne knjige kojoj nedostaju stranice. Njome nije obuhvaćen cijeli pola stoljeća dugi svećenički i redovnički život sa svim njegovim usponima i padovima, radostima i žalostima, susretima i rastancima, propovijedima i ispovijedima, vjenčanjima i sprovodima, krštenjima i bolesničkim pohodima, od kojih svatko od nas u sebi pohranjuje po koju stranicu iz njegove knjige života.

Kada je kao dvadesetjednogodišnji mladić 1957. godine, pun entuzijazma i strasti da služi Gospodinu, prvi puta nogom kročio na Cres u kojemu je dao i svoje prve redovničke zavjete, bila je daleko od njega pomisao da će ga baš u tom mjestu kroz punih 57 godina »Sestrica smrt« strpljivo čekati da ga o blagdanu sv. Joakima i Ane 26. srpnja 2014. godine, usred njegove priprave da se vrati u vinkovački samostan sv. Antuna Padovanskog u kojemu je prije pola stoljeća bio zaređen za svećenika, uzeti na zasluženi odmor u prostranstva raja na koja sv. Pavao aludira riječima: **»Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, to pripravi Bog onima koji ga ljube«** (1 Kor 2,9). Fra Alfons Franjo Janeš

preminuo je u 81. godini života, 57. godini redovništva i 51. godini svećeništva.

— — —

U ime Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca izražavam iskrenu sućut njegovom rođenom bratu, vlč. Ivanu, sestri Katici, i ostaloj ožalošćenoj rodbini, prijateljima i znancima, osobito vjernicima u mjestima u kojima je fra Alfons bio na službi ili rado ispomagao kao propovjednik i ispovjednik. Zahvaljujem Gospodaru vremena, živomu i besmrtnomu Bogu, što ga je pozvao u našu Provinciju franjevac konventualaca, što smo s njime mogli proći jednu dionicu

ovozemaljskog puta. Neka mu bude milostiv zbog grijeha i propusta što ih je počinio u ljudskoj slabosti. A on neka pred Gospodinom zagovara našu Provinciju, zajedno s ostalom našom pokojnom braćom, da nas Gospodin podari novim i svetim redovničkim zvanjima.

**Rèquiem aetèrnam,
dona ei, Domine!**

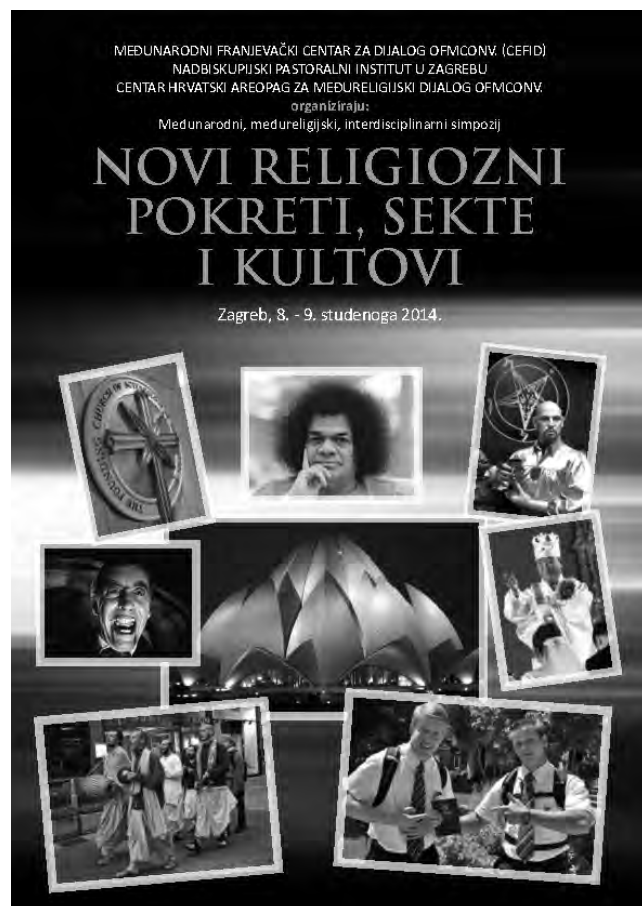
U Vinkovcima, 28. srpnja 2014. godine

*fra JOSIP BLAŽEVIĆ,
provincijalni ministar*

napisano – objavljeno

- Dr. Josip BLAŽEVIĆ: Everything a Christian Needs to Know about Reiki; 50 Questions 50 Answers, Ave Maria Center of Peace, Toronto, 2014. (drugo izdanje)
- Dr. Đuro HONTIĆ: O. Bonaventura Soldatić. Život i djelo, Veritas, Zagreb, 2014.
- Prof. dr. fra Ivan KARLIĆ: Sveti sakramenti. Susret s Isusom Kristom u sakramentima Crkve, KS i Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca, Zagreb, 2014.
- Prof. dr. fra Ivan KARLIĆ: *Teološke teme u djelu »Istina katolicsanska« fra Antuna Bačića* (u koautorstvu sa mr. sc. D. Patafta), u: P. KNEZOVIĆ – M. JERKOVIĆ (ur.), Zbornik o Emeriku Paviću. Zbornik radova sa znanstvenog skupa: »Emerik Pavić i franjevci u kontinentalnoj Hrvatskoj«, Osijek, 23.-25. svibnja 2013., Hrvatski studiji, Zagreb, 2014., str. 303-322.
- Mr. fra Nikola Mate ROŠČIĆ, *Mandićev doprinos franjevačkoj historiografiji*, u Zborniku Dr. Fra Dominik Mandić (1889. – 1973.), Zbornik radova sa znanstvenog simpozija održanog u prigodi 40. obljetnice njegove smrti (Mostar-Široki Brijeg, 24. i 25. listopada 2013.), Priredio dr. fra Robert Jolić, Mostar-Zagreb, 2014., str. 800-823

- Dr. Josip BLAŽEVIĆ (ur.): Novi religiozni pokreti, sekte i kultovi, Zbornik radova Međunarodnoga, međureligijskoga i interdisciplinarnog simpozija, Veritas, Zagreb, 2014.

PODSJETNIK NA SKORA DOGAĐANJA

Od 5. do 7. siječnja zimske duhovne vježbe za dječake.

Od 19. do 26. siječnja 2015. susret Uprave Reda s novoizabranim provincijalnim ministrima i tajnicima provincija.

29. siječnja 2015. u Zagrebu drugi susret koordinatora Vojske Bezgrešne

Od 30. do 31. siječnja 2015. godišnji susret provincijske uprave i samostanskih poglavara u zagrebačkom samostanu Svetog Duha.

14. ožujka 2015. Nacionalni susret redovnika i redovnica u Mariji Bistrici.

Od 1. do 3. svibnja 2015. u Cresu Provincijski susret mladih

DUHOVNE VJEŽBE U 2015.

Od 8. do 13. veljače 2015. u Zagrebu, prvi turnus duhovnih vježbi

Od 14. do 19. lipnja 2015. u Cresu, drugi turnus duhovnih vježbi

Od 11. do 16. listopada 2015. u Splitu, treći turnus duhovnih vježbi

Treći turnus duhovnih vježbi održat će se u Splitu, gdje su smještajni kapaciteti vrlo ograničeni, pa molimo braću da taj termin koriste isključivo ako nikako ne mogu sudjelovati na jednom od prva dva termina. Podsjećamo braću gvardijane da su prema Provincijskim statutima u svom pismenom godišnjem izvješću dužni navesti kada i gdje su pojedina braća obavila duhovne vježbe, kao i one koji to eventualno nisu učinili (Prov. st. čl. 28 §3).

FRA TOMISLAV MRKONJIĆ IMENOVAN KONZULTOROM

L'Osservatore Romano od 1. studenoga 2014. objavio je vijest da je naš subrat **fra Tomislav Mrkonjić**, vatikanski arhivar, imenovan konzultorom Kongregacije za proglašenje svetaca. Fra Tomislavu od srca u ime cijele Provincije čestitamo i radujemo se zajedno s njim zbog ovog velikog postignuća.

DVA USPJELA ROCK MJUZIKLA

Provincijski projekt, **rock mjuzikl »Život za život«** doživio je 35 izvedbi i nekoliko gostovanja, a **rock mjuzikl »Uskrsli«** devet izvedbi, u kazalištu Komedija. Iduće godine nastavljaju se izvedbe i gostovanja po Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Riječ je o našim projektima koji promoviraju sv. Maksimilijana Kolbea i Vojsku Bezgrešne pa zahvaljujemo samostanima i župama naše Provincije koji su prepoznali vrijednost ovog projekta i pozvali ovu izvrsnu ekipu da gostuju u njihovom aranžmanu.

FRA PAŠKO MANDURIĆ DELEGAT ZA NJEMAČKU

U okviru **adventskih susreta provincijalni ministar** obišao je svu braću u Provinciji, kao i braću u Njemačkoj. Prigodom susreta s braćom u Njemačkoj imenovao je **fra Paška Mandurića** za provincijskog delegata za braću u Njemačkoj.

»VOX MINORUM« – NOVI BROJ

Krajem prosinca izašao je novi broj glasila naših sjemeništa »Vox minorum«.

ODOBRENJE ZA FRA IVANA MIŠKIĆA

Dopisom 43090/2014 Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života od 6. studenoga 2014. godine **fra Ivanu Miškiću** odobrena je eksklaustracija s mogućnošću inkardinacije u Sisačku biskupiju.

Poziv za prijavu na prvi

FESTIVAL KRŠĆANSKOGA KAZALIŠTA, ZAGREB, 2015.

Radost nam je pozvati vas na 1. *Festival kršćanskoga kazališta*, koji će se održati u sklopu Dana sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu početkom lipnja 2015. godine.

Cilj Festivala je poticati i popularizirati amaterske kazališne skupine koje kroz kršćanski kazališni izričaj, pridonose novoj evangelizaciji.

Sudjelovati mogu sve amaterske kazališne skupine kršćanske provenijencije, s jednim kazališnim djelom kršćanskoga sadržaja, kojim se žele predstaviti javno.

Uvjeti za sudjelovanje su sljedeći:

- Za sudjelovanje je neophodna prijava poslana u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2015. godine na adresu:

Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskog, Sveti Duh 31, 10 000 Zagreb, s naznakom: Festival kršćanskoga kazališta.

- Prijava treba sadržavati: osnovne informacije o izvođačkoj skupini:

naziv grupe, adresu župe kojoj pripada, dosadašnji rad grupe, predstave koje su do sada postavili, adresu (broj telefona i mail) i osobu za kontakt.

- Osnovne informacije o predstavi (navesti one elemente koji postoje u predstavi): autor teksta (u slučaju da se radi o novom dramskom tekstu ili autorskom projektu, potrebno je poslati jedan primjerak teksta), dramaturg, režiser, glumci i uloge, datum premijere.
- Osnovne informacije o izvedbi: vrijeme trajanja predstave, tehnički uvjeti i sl. Poželjno je poslati barem jednu fotografiju izvedbe u digitalnom obliku i snimku izvedbe predstave o kojoj je riječ.
- Budući da se radi o festivalu kazališnih predstava, u izbor ne ulaze recitacije pjesama i drugi poetski nastupi.

Poziv za prijavu na prvi FESTIVAL KRŠĆANSKOGA KAZALIŠTA, ZAGREB, 2015.

Radost nam je pozvati vas na 1. *Festival kršćanskoga kazališta*, koji će se održati u sklopu Dana sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu početkom lipnja 2015. godine. Cilj Festivala je poticati i popularizirati amaterske kazališne skupine koje kroz kršćanski kazališni izričaj, pridonose novoj evangelizaciji.

Sudjelovati mogu sve amaterske kazališne skupine kršćanske provenijencije, s jednim kazališnim djelom kršćanskoga sadržaja, kojim se žele predstaviti javno. Uvjeti za sudjelovanje su sljedeći:

- Za sudjelovanje je neophodna prijava poslana u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2015. godine na adresu: Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskog, Sveti Duh 31, 10 000 Zagreb, s naznakom: Festival kršćanskoga kazališta.
- Prijava treba sadržavati: osnovne informacije o izvođačkoj skupini: naziv grupe, adresu župe kojoj pripada, dosadašnji rad grupe, predstave koje su do sada postavili, adresu (broj telefona i mail) i osobu za kontakt.
- Osnovne informacije o predstavi (navesti one elemente koji postoje u predstavi): autor teksta (u slučaju da se radi o novom dramskom tekstu ili autorskom projektu, potrebno je poslati jedan primjerak teksta), dramaturg, režiser, glumci i uloge, datum premijere.
- Osnovne informacije o izvedbi: vrijeme trajanja predstave, tehnički uvjeti i sl. Poželjno je poslati barem jednu fotografiju izvedbe u digitalnom obliku i snimku izvedbe predstave o kojoj je riječ. Budući da se radi o festivalu kazališnih predstava, u izbor ne ulaze recitacije pjesama i drugi poetski nastupi.
- Program Festivala odredit će neovisno stručno povjerenstvo, a datum Festivala organizator će naknadno dogovoriti s odabranim grupama.
- Festival je smotra najkvalitetnijih godišnjih ostvarenja kršćanskih amaterskih kazališnih udruga i nema natjecateljski karakter, ali će program Festivala pratiti stručno povjerenstvo koje će predstave komentirati i o njima podnijeti izvješće organizatorima i sudionicima.
- Organizator će osigurati dvoranu i elementarne uvjete potrebne za kazališni nastup, a sami izvođači se moraju pobrinuti za opremu predstave (kostimi, scenografija i sl.), te eventualne putne troškove.

VIŠE INFORMACIJA na: veritas@veritas.hr ili na telefon (01) 3777-127. Radujemo se vašim prijavama.

- Program Festivala odredit će neovisno stručno povjerenstvo, a datum Festivala organizator će naknadno dogovoriti s odabranim grupama.
- Festival je smotra najkvalitetnijih godišnjih ostvarenja kršćanskih amaterskih kazališnih udruga i nema natjecateljski karakter, ali će program Festivala pratiti stručno povjerenstvo koje će predstave komentirati i o njima podnijeti izvješće organizatorima i sudionicima.
- Organizator će osigurati dvoranu i elementarne uvjete potrebne za kazališni nastup, a sami izvođači se moraju pobrinuti za opremu predstave (kostimi, scenografija i sl.), te eventualne putne troškove.

VIŠE INFORMACIJA na:

veritas@veritas.hr

ili na telefon (01) 3777-127.

Radujemo se vašim prijavama.

